

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1041750	Kotterik, Richard	PSZ-JZB	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Vaststellen verordeningen Participatiewet en Wet Maatregelen WWB 2015			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGLO BESLUIT:

A. Stellen de hieronder genoemde verordeningen vast:

1. Afstemmingsverordening 2015
2. Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2015
3. Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive 2015
4. Verordening Cliëntenparticipatie 2015
5. Verordening Maatschappelijke Participatie 2015
6. Re-integratieverordening 2015
7. Verordening Individuele Studietoelage 2015
8. Verordening Loonkostensubsidie 2015
9. Verordening Tegenprestatie 2015

B. Nemen kennis van de hieronder genoemde door het college vastgestelde beleidsregels:

10. Beleidsregel individuele inkomenstoeslag
11. Beleidsregel verlaging in verband met woonsituatie en schoolverlaters.

C. Trekken de Toeslagenverordening 2013 met ingang van 1 juli 2015 in.

D. Stellen de beleidsnota 'Tegenprestatie naar vermogen gemeente Hengelo' vast.

E. Nemen kennis van de beantwoording van de raadsvragen zoals gesteld in de politieke markt van 4 november 2014.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Het huidige beleid ten aanzien van de WWB wordt al voor een groot gedeelte bepaald door landelijke wet- en regelgeving. Per 1-1-2015 worden de Participatiewet en de Wet Maatregelen Wet Werk en Bijstand van kracht die de gemeentelijke beleidsvrijheid verder inperken. Dit geldt onder andere voor de verplichte tegenprestatie en de uniformering van de arbeidsverplichtingen. De gemeenteraad moet op grond van beide wetten verordeningen vast stellen. Dit moet voor 1 januari 2015.

De conceptverordeningen en beleidsregels hebben ter inzage gelegen en zijn voor advies aan de Cliëntenraad WWB en Adviesraad Inkomen en Arbeid gestuurd. De ontvangen adviezen zijn verwerkt in de verordeningen. Van de negen verordeningen zijn er drie nieuw. Zes bestaande verordeningen zijn aangepast op wijzigingen in de wet. De toeslagenverordening vervalt met ingang van 1 juli 2015 omdat deze verordening niet meer nodig is.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGLO,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
1041750	Kotterik, Richard	PSZ-JZB	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Vaststellen verordeningen Participatiewet en Wet Maatregelen WWB 2015			

PROGRAMMA / FACET-AGENDA

01 - Werk verbindt

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Na een lang traject zijn de Participatiewet en de Wet Maatregelen Wet Werk en Bijstand (WWB) door het parlement aangenomen. Het betreft twee afzonderlijke wetten, waarbij de Participatiewet per 1 januari 2015 in werking treedt en de WWB per 1 januari 2015 opgaat in de Participatiewet.

De Participatiewet bedient de brede doelgroep van de Wet Werk en Bijstand (WWB), de doelgroep van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een groot deel van de doelgroep van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong). Degenen die nu in de Wsw en Wajong zitten, behoren niet tot de doelgroep van de Participatiewet.

Zowel de Participatiewet als de Wet Maatregelen WWB schrijven voor dat gemeenten over een aantal zaken nadere regels opstellen in verordeningen en beleidsregels. De verordeningen moeten uiterlijk op 1 januari 2015 zijn vastgesteld. Er zijn in totaal drie nieuwe verordeningen en een zestal wordt gewijzigd. Eén verordening wordt ingetrokken. Daarnaast zijn er twee beleidsregels opgesteld.

De gemeenteraad heeft in oktober 2014 het Beleidsplan Decentralisaties 'Met respect... op weg naar een nieuw stelsel voor maatschappelijke ondersteuning' vastgesteld. Hierin zijn kaders aangegeven waaraan de verordeningen moeten voldoen.

De verordeningen en beleidsregels zijn voor inspraak ter inzage gelegd en ter advisering aangeboden aan de Cliëntenraad WWB en Adviesraad Inkomen en Arbeid. De ontvangen adviezen zijn voorzien van een reactie en voor zover mogelijk in het voorstel verwerkt.

Op de beeldvormende politieke markt van 4 november 2014 zijn de verordeningen en beleidsregels besproken en zijn vragen gesteld. De beantwoording van deze vragen is bijgevoegd.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Totstandkoming

Het huidige beleid ten aanzien van de WWB wordt al voor een groot gedeelte bepaald door landelijke wet- en regelgeving. Per 1-1-2015 worden wettelijke maatregelen van kracht die de gemeentelijke beleidsvrijheid verder inperken. Dit geldt onder andere voor de verplichte tegenprestatie en de uniformering van de arbeidsverplichtingen. De verordeningen die hierop betrekking hebben, de Afstemmingsverordening en de Verordening Tegenprestatie, zijn voorbereid en afgestemd met de gemeenten Borne, Haaksbergen, Hof van Twente en Oldenzaal. Dit geldt ook voor de verordening Individuele Inkomenstoelage 2015, de Verordening Verrekening Bestuurlijke Boete, de Verordening Maatschappelijke Participatie en de beleidsregels

De verordeningen op het gebied van re-integratie, loonkostensubsidie en individuele studietoelage worden op dit moment voorbereid en afgestemd met de 14 gemeenten van de Regio Twente. Hierbij is het wachten op dit moment nog op een vijftal Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB 's), over Schattingsbesluit, Werkbedrijven, Loonkostensubsidie, Wsw en Beschut werken. Deze AMvB 's worden in het vierde kwartaal van 2014 verwacht. Op punten waar nog onduidelijkheid heerst wordt de systematiek gehanteerd die ook is gevolgd bij de Verordeningen Maatschappelijke Ondersteuning 2015 en Jeugdhulp. Dat wil zeggen dat is opgenomen dat het college hier nadere regels kan stellen. Op het moment dat de AMvB 's bekend zijn wordt hier invulling aan gegeven. Zodra nadere regels bekend zijn, worden deze aan het college en waar nodig aan de raad voorgelegd.

Keuzes

Bij het opstellen van de verordeningen worden de keuzemogelijkheden voor gemeentelijk beleid in beeld gebracht, voor zover de wetgever ons die ruimte heeft gelaten. Per verordening wordt verwoord waarom voor bepaald beleid wordt gekozen.

Afstemmingsverordening 2015 (bijlage 1)

De Afstemmingsverordening gaat de Maatregelenverordening vervangen. Het huidige beleid dat in de Maatregelenverordening 2013 is vastgelegd wordt waar mogelijk gecontinueerd. De Participatiewet is op dit punt echter strakker dan de Wet Werk en Bijstand. De Participatiewet bepaalt vanaf 2015 in welke gevallen het college de bijstand 'moet afstemmen' conform de Afstemmingsverordening. Er is weinig beleidsvrijheid. De Participatiewet uniformeert een aantal arbeidsverplichtingen. Er zijn al met al acht arbeidsverplichtingen opgenomen.

Ongewijzigd is bijvoorbeeld de verplichting tot het aanvaarden of het behouden van algemeen geaccepteerde arbeid. Nieuw zijn de verplichting ingeschreven te staan bij een uitzendbureau, de verhuisplicht en bepalingen over maximale reistijd. Ook ligt voortaan vast dat het verkrijgen of behouden van werk niet belemmerd mag worden door kleding, gebrek aan persoonlijke verzorging of gedrag. De overige arbeidsverplichtingen worden zoveel mogelijk overgenomen vanuit het huidige beleid. Hieronder vallen bijvoorbeeld de inschrijving van UWV, het tijdig terugkeren van vakantie en het meewerken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak.

Bij het schenden van geüniformeerde arbeidsverplichtingen (die in de Participatiewet art. 18 lid 4 genoemd zijn) is het college verplicht de bijstand te verlagen met 100%. Bij het schenden van de overige verplichtingen met betrekking tot de arbeidsinschakeling is het college de mogelijkheid geboden om eigen beleid vast te leggen.

Er is beleidsvrijheid op de volgende punten:

1. De periode van verlaging van 100% (art. 10).

Dit moet zijn ten minste 1 maand en ten hoogste 3 maanden. Voorgesteld wordt uit te gaan van een periode van verlaging van 1 maand. Dit sluit het meest aan bij ons huidige beleid.

2. Het bedrag van de verlaging verrekenen (art. 11).

Dit kan worden verrekend over maximaal 3 maanden, waarbij over de eerste maand minimaal 1/3 van het bedrag van de verlaging wordt verrekend. Conform de modelverordening wordt voorgesteld, waar mogelijk, over zoveel mogelijk maanden te verrekenen.

3. Er moet een 'verjaringstermijn' worden ingevuld.

We kunnen afzien van verlaging als de gedraging langer geleden is dan een nader vast te leggen aantal jaren. Omwille van de effectiviteit, 'lik op stuk', stellen wij voor dat een verlaging spoedig nadat de gedraging heeft plaatsgehad, wordt opgelegd. Voorgesteld wordt daarom te kiezen voor de periode van een jaar.

4. Geen inkeerregeling

Met een inkeerregeling kan de cliënt een verzoek indienen om de afstemming te herzien. Het college kan de beslissing herzien, als uit de houding en gedragingen van cliënt ondubbelzinnig is gebleken dat hij de verplichtingen weer nakomt. Het afstemmen van de uitkering vanwege het niet of onvoldoende nakomen van de arbeidsverplichtingen gebeurt zorgvuldig. Client moet worden gehoord en diverse aspecten moeten in de afstemming meegewogen worden. Als cliënt van mening is dat een onjuiste beslissing is genomen, dan kan hij gebruik maken van de rechtsmiddelen bezwaar (en daarna beroep). Dit is voldoende waarborg.

5. De overige re-integratieverplichtingen benoemen (art. 7 en 8).

Voorgesteld wordt om het huidige beleid te continueren, waarbij uiteraard de geüniformeerde arbeidsverplichtingen worden uitgezonderd. De bestaande categorie-indeling en bijbehorende verlagingen zijn overgenomen.

Het herstellen van de situatie is niet altijd even makkelijk. Het niet ingeschreven staan bij een uitzendbureau is op te lossen door alsnog ergens in te schrijven. Maar het niet aanvaarden van een passende baan vanwege de reisafstand is niet ongedaan te maken. Vraag is of het reëel is om de verlaging te herzien als de cliënt komt melden, dat hij de volgende keer wel een baan accepteert als er een lange reistijd aan verbonden is?

6. De hoogte en duur van de verlaging, als er schending van de overige verplichtingen is geconstateerd (art. 9).

Er wordt voorgesteld om bestaand beleid te continueren, met dien verstande dat de 100% afstemming wettelijk geldt voor de geüniformeerde verplichtingen. Bij de overige verplichtingen is gekozen voor een maximaal afstemmingspercentage van 50% voor de zwaarste categorieën. Hiervan is sprake als cliënt een werkstage die leidt tot een reguliere dienstbetrekking weigert.

7. De hoogte en de duur van de verlaging, als er sprake is van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid (art. 12).

Denk hierbij aan het te snel interen van vermogen of het door eigen toedoen verliezen van het recht op

bijvoorbeeld een WW-uitkering. Dit is voortzetting van bestaand beleid, maar nu wordt de afstemming (verplicht) gekoppeld aan de hoogte van het benadelingsbedrag. Er wordt vanuit de modelverordening voor de milde variant gekozen, omdat dit aansluit bij de huidige uitvoeringspraktijk.

8. De hoogte en de duur van de verlaging, als er sprake is van zeer ernstige misdragingen (art. 13). Dit onderdeel is in de Participatiewet een zelfstandige bepaling en niet langer gekoppeld aan het niet nakomen van een of meer verplichtingen vanuit de WWB, IOAW of IOAZ. Hetgeen wordt voorgesteld is in lijn met de huidige uitvoeringspraktijk.

Het onderdeel over mogelijk intrekken van de ontheffing van de arbeidsplicht voor een alleenstaande ouder is nog niet opgenomen in de verordening. Dit omdat dit onderdeel (nog) niet geregeld is in de Participatiewet. Mogelijk wordt dit nog hersteld voor 1-1-2015. Dan volgt er alsnog een aanpassing. Overigens is het op andere gronden wel mogelijk om af te stemmen als een alleenstaande ouder zich niet houdt aan de verplichtingen die verbonden zijn aan de ontheffing.

Individuele inkomenstoeslag 2015 (bijlage 2)

Deze vervangt de verordening Langdurigheidstoeslag. Er is enige beleidsvrijheid bij het uitvoeren van de individuele inkomenstoeslag. Dit is nauwelijks meer of minder dan bij de huidige verordening Landurigheidstoeslag. Wat wel expliciet vermeld moet worden, als nieuwe voorwaarde dus, is dat er geen zicht mag bestaan op 'inkomensverbetering' (beleidsregels Individuele Inkomenstoeslag 2015).

Er is beleidsvrijheid op de volgende punten:

1. Referteperiode, wat verstaan we onder een 'langdurig' laag inkomen.

Uit het feit dat de minimum leeftijd voor het recht op de individuele inkomenstoeslag is gesteld op 21 jaar kan worden afgeleid dat onder langdurig ten minste drie jaar moet worden begrepen. Voorgesteld wordt om conform de huidige situatie te kiezen voor een periode van drie jaar.

2. Laag inkomen.

Er wordt gesproken over een ondergrens en een bovengrens. De bovengrens is vrij te bepalen door de gemeenteraad, maar het moet wel gaan om een inkomen dat ook nog redelijkerwijs 'echt laag' is. Als de ondergrens geldt in de modelverordening de bijstandsnorm. Wij stellen voor om de grens van 100% WML aan te houden, conform huidig beleid. Als nu wordt gekozen voor een hogere inkomensgrens, bijvoorbeeld 110% of 120%, dan zal er sprake zijn van verruiming van de armoederegelingen en daarmee een kostenuitzetting op dit onderdeel.

Hierbij is echter een wijziging van belang bij de alleenstaande ouder. De norm van 90% voor een alleenstaande ouder vervalt en voor deze doelgroep is voortaan de alleenstaande norm van 70% van toepassing. De alleenstaande ouder kan echter wel een beroep doen op de ALO-kop van het kindgebonden budget van de belastingdienst/toeslagen, waardoor het inkomen in principe altijd hoger zal zijn dan de bijstandsnorm. Voorgesteld wordt om aansluiting te zoeken bij de 90% van het wettelijk minimum loon (WML), zodat alle alleenstaande ouders met een laag inkomen op 90% WML in aanmerking kunnen komen voor de individuele inkomenstoeslag.

3. Geen zicht op inkomensverbetering.

De beoordeling of er al dan niet sprake is van 'zicht op inkomensverbetering' moet aan de hand van de individuele omstandigheden van het geval plaatsvinden. Het college moet in ieder geval beoordelen wat de krachten en bekwaamheden van de persoon zijn en de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen. Dit is een individuele afweging. Dit is in een beleidsregel vastgelegd (bijlage 10).

Verordening Verrekening Bestuurlijke Boete bij recidive 2015 (bijlage 3)

Deze verordening is voor 2015 slechts aangepast aan de nieuwe naam van de wet: Participatiewet in plaats van Wet Werk en Bijstand.

Verordening Cliëntenparticipatie 2015 (bijlage 4)

De verplichting om een verordening Cliëntenparticipatie vast te stellen is vooral bedoeld voor gemeenten die dit nog niet hebben geregeld. In Hengelo loopt de cliëntenparticipatie voor sociale zaken goed en is bij verordening vastgelegd.

Deze verordening is voor 2015 slechts aangepast aan de nieuwe naam van de wet: Participatiewet in plaats van Wet Werk en Bijstand.

Verordening Maatschappelijke Participatie 2015 (bijlage 5)

Deze verordening wordt vrijwel ongewijzigd vastgesteld. Er zijn drie punten die aandacht behoeven:

De verordeningsplicht.

De verordeningsplicht vervalt voor wat betreft de participatie van kinderen. In Hengelo hebben we altijd al een verordening gehad waarin (ook) de rechten van kinderen zijn opgenomen. Aangezien deze regeling niet is vormgegeven als een categoriale regeling, is een inhoudelijke aanpassing op dit punt niet nodig: de

regelingen voor kinderen worden ongewijzigd voortgezet (zie kindpakket).

Inkomensgrenzen.

De verordening is aangepast voor wat betreft de inkomensgrens. De inkomensgrens van 120% heeft geen relatie meer met de bijstandsnorm, maar is nu een percentage van het wettelijk minimum loon (WML). Dit is een technische wijziging om de alleenstaande ouder met een ander inkomen dan bijstand binnen de doelgroep van de regelingen te houden. Ingevolge de Wet maatregelen WWB wordt namelijk de kostendelersnorm ingevoerd vanaf 1-1-2015. Hiermee vervalt de norm voor de alleenstaande ouder van 90%. Voorgesteld wordt om de alleenstaande ouder in de doelgroep van het minimabeleid te houden.

Kindpakket.

We zijn bezig met het vormgeven van een kindpakket. Dit is echter nu nog niet zover uit gekristalliseerd dat het in deze verordening kan worden opgenomen. Zodra dit beleid is vormgegeven wordt het voorgelegd voor besluitvorming. De verordening wordt vervolgens opnieuw aangeboden ter vaststelling. Hierbij is van belang dat de nieuwe verordening voor het nieuwe schooljaar en de declaratieperiode per 1 augustus 2015 wordt vastgesteld.

Beleidsregel individuele inkomenstoelage (bijlage 6)

Zie onder Individuele inkomenstoelage 2015

Beleidsregel verlaging in verband met woonsituatie en schoolverlaters (bijlage 7)

Door het besluit over het afschaffen van toeslagen en kortingen per 1 januari 2015 vervalt de Toeslagenverordening 2013. In plaats daarvan is het noodzakelijk een beleidsregel op te stellen over verlaging van de uitkering in verband met de woonsituatie en verlaging van de uitkering aan schoolverlaters (bijlage 11).

Re-integratieverordening 2015 (bijlage 8)

Er is voor gekozen om vooralsnog de modelverordening te gebruiken. Deze is met de kennis van toen opgesteld in mei 2014. Nadrukkelijk moet opgemerkt worden dat als gevolg van de komende AMvB's en de verplichte afstemming in de arbeidsmarktregio nog wijzigingen in het concept moeten worden aangebracht. Vooruitlopend daarop is op een aantal punten een gewijzigde opstelling gekozen t.o.v. modelbepalingen. De belangrijkste zijn:

- In de koppeling van doelgroepen en instrumenten is nadrukkelijk gekeken naar de mogelijk te realiseren loonwaarde.
- De omstandigheden waaronder een voorziening beëindigd kan worden, worden niet in de verordening maar in nadere beleidsregels opgenomen
- Er zijn geen aparte voorzieningen opgenomen als sociale activering (art. 5 modelverordening) en participatieplaats (artikel 8 modelverordening), maar voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en nauwelijks te ontwikkelen loonwaarde wordt voorgesteld uit te gaan van activiteiten in het kader van maatschappelijke participatie (art. 5)
- Het al of niet inzetten van het instrument beschut werk-nieuw is nadrukkelijk gekoppeld aan nadere besluitvorming en overleg in het regionale Werkbedrijf.
- De diverse mogelijkheden van de vorm waarin een no-risk polis kan worden verstrekt, zijn niet opgenomen in afwachting van landelijke regelgeving.
- De hoogte en bepaling van de loonkostensubsidie is opgenomen in een aparte verordening en wacht op nadere regionale overeenstemming over het systeem van loonwaardebepaling.

Verordening Individuele Studietoelage (bijlage 9)

Een individuele studietoelage is er voor mensen die studeren en van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te gaan verdienen. De vaststelling van deze beperking gebeurt door het UWV. De betaling vindt maandelijks plaats, hiermee wordt aangesloten bij de systematiek van de Wet Studiefinanciering. Bovendien voorkomen we dat bij tussentijds stoppen met de studie moet worden terugbetaald. De hoogte van de toelage moet nog regionaal worden afgestemd.

Verordening Loonkostensubsidie 2015 (bijlage 10)

De modelverordening is hiervoor gebruikt. Wie voor de loonkostensubsidie in aanmerking komt en de wijze waarop de loonwaarde wordt vastgesteld moet nog regionaal worden afgestemd. Daarbij is een Algemene Maatregel van Bestuur over loonkostensubsidie van essentieel belang. Deze wordt nog wel dit jaar verwacht.

Verordening Tegenprestatie 2015 (bijlage 11)

Al vanaf 1 januari 2012 kunnen gemeenten aan mensen die een WWB-uitkering ontvangen of aanvragen, de verplichting opleggen om naar vermogen een tegenprestatie te leveren (art. 9 lid 1 sub c van de WWB). De gemeente Hengelo heeft tot nog toe geen gebruik gemaakt van de al vanaf januari 2012 bestaande wettelijke mogelijkheid om de tegenprestatie expliciet toe te voegen aan de mogelijkheden die we hebben om mensen te activeren. De Wet werk en bijstand en onze gemeentelijke verordeningen boden voldoende

mogelijkheden voor het activeren. Daarnaast zijn we in 2013 een pilot gestart waarbij het doel was om met extra inspanningen bijstandsgerechtigden te stimuleren tot maatschappelijke participatie.

In de Participatiewet hebben gemeenten per 1 januari 2015 de opdracht om beleid te ontwikkelen ten behoeve van het verrichten van een tegenprestatie en het uitvoeren daarvan overeenkomstig een gemeentelijke verordening. Dit betekent dat we in tegenstelling tot ons beleid tot nu toe “de tegenprestatie” actief als instrument moeten opnemen.

De bijgevoegde beleidsnota ‘Tegenprestatie naar vermogen gemeente Hengelo’ geeft invulling aan de verplichting uit de Participatiewet. In de nota worden mede op basis van de ervaringen met de pilot ‘Maatschappelijke participatie’ voorstellen gedaan over de invulling van de tegenprestatie. De voorstellen zijn:

- een tegenprestatie opdragen aan bijstandsgerechtigden tenzij er voor hen zicht is op een (ontwikkel)traject of reëel werk of er al een tegenprestatie wordt geleverd;
- de werkzaamheden die in het kader van de tegenprestatie worden ingezet zijn op de bijstandsgerechtigde afgestemd, waarbij het uitgangspunt is dat deze zelf de werkzaamheden aandraagt;
- de werkzaamheden die in het kader van de tegenprestatie worden ingezet mogen regulier werk niet verdringen. Middels een te hanteren vragenlijst wordt getoetst of aangedragen werkzaamheden niet tot verdringing van regulier werk leiden;
- de maximale duur voor het opdragen van een tegenprestatie bepalen op 6 maanden en het maximum aantal uren bepalen op 24 uur per week;
- de maximale periode voor het opdragen van een tegenprestatie kan één maal verlengd worden;
- geen tegenprestatie opdragen indien geen werkzaamheden voorhanden zijn en binnen een periode van 3 maanden opnieuw beoordelen of er werkzaamheden voorhanden zijn;
- het wel of niet opdragen van een tegenprestatie buiten de gemeentegrenzen wordt op het niveau van de individuele bijstandsccliënt beoordeeld.

Inspraak en adviezen

De conceptverordeningen en beleidsregels hebben drie weken voor inspraak ter inzage gelegen. Hierop hebben we geen enkele reactie mogen ontvangen. De Adviesraad Inkomen en Arbeid en de Cliëntenraad Wet Werk en Bijstand hebben schriftelijk geadviseerd.

Advies Cliëntenraad Wet Werk en Bijstand (bijlage 12)

De Cliëntenraad pleit voor een respectvolle benadering van de cliënt en vraagt hiervoor aandacht bij scholing en training van de medewerkers. Deze aspecten nemen we in de uitvoering mee.

Inzake de Afstemmingsverordening vraagt de Cliëntenraad aandacht voor de inkeerregeling. In de beantwoording van de vragen uit de politieke markt wordt daar uitgebreid op ingegaan (zie bijlage 16).

Over cliëntenparticipatie geeft de cliëntenraad in overweging de bezetting ook uit ‘anderen’ dan ervaringsdeskundigen te laten bestaan. Deze overweging wordt meegegeven in de discussie over de cliëntenparticipatie van de drie decentralisaties (Jeugd, Zorg en Participatie).

Over de verordening Maatschappelijke Participatie is de cliëntenraad het niet eens met het rechtstreeks betalen van de bijdrage voor kinderen aan de sportverenigingen. Deze verordening gaat hoogstwaarschijnlijk per 1 augustus 2015 wijzigen naar aanleiding van de discussie over het kindpakket. Het is passend dit standpunt in deze discussie aan de orde te stellen.

Advies Adviesraad Inkomen en Arbeid (bijlage 13)

Het advies van de Adviesraad Inkomen en Arbeid bestaat uit zorg- en aandachtspunten voor de uitvoering van de tegenprestatie. In de verordening wordt over een maximum duur en periode van de te leveren tegenprestatie gesproken. Er is geen noodzaak voor een ondergrens omdat elke tegenprestatie maatwerk is. De inzet van klantmanagers verdient zich op den duur terug. Het verdien-effect doet zich niet in financiële zin voor, maar wel kwalitatief. Door in gesprek te gaan, leert sociale zaken haar cliënten beter kennen. Met als doel een grotere participatie. Deze punten worden in de uitvoering en realisatie van de tegenpresentatie meegenomen. Het advies leidt niet tot wijziging van de verordening.

Beeldvormende politieke markt van 4 november 2014 (bijlage 15)

Op de beeldvormende politieke markt van 4 november 2014 zijn de verordeningen en beleidsregels besproken en zijn vragen gesteld. De beantwoording is bijgevoegd en heeft geleid tot het op twee punten aanpassen van de verordening Tegenprestatie 2015.

A. De hieronder genoemde verordeningen vaststellen:

1. Afstemmingsverordening 2015 (onder gelijktijdige intrekking van de Maatregelenverordening 2013)
2. Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2015 (onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Langdurigheidstoeslag 2013)
3. Verordening Verrekening Bestuurlijke Boete bij recidive 2015 (onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Bestuurlijke Boete bij recidive 2013)
4. Verordening Cliëntenparticipatie 2015 (onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Cliëntenparticipatie 2013)
5. Verordening Maatschappelijke Participatie 2015 (onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Maatschappelijke Participatie 2013-2014)
6. Re-integratieverordening 2015 (onder gelijktijdige intrekking van de Re-integratieverordening 2009)
7. Verordening Individuele Studietoelage 2015 (nieuw)
8. Verordening Loonkostensubsidie 2015 (nieuw)
9. Verordening Tegenprestatie 2015 (nieuw)

B. De hieronder genoemde beleidsregels ter kennis nemen:

10. Beleidsregel Individuele Inkomenstoeslag
11. Beleidsregel Verlaging in verband met woonsituatie en schoolverlaters.

C. De Toeslagenverordening 2013 intrekken met ingang van 1 juli 2015.

D. De Beleidsnota 'Tegenprestatie naar vermogen' vaststellen.

FINANCIËLE ASPECTEN

In de begroting van 2015 is rekening gehouden met de nieuwe budgetten (BUIG en Participatie). De verordeningen en beleidsregel zijn gebaseerd op de Participatiewet, de Wet Maatregelen WWB 2015 en het Beleidsplan 'Met respect... op weg naar een nieuw stelsel voor maatschappelijke ondersteuning'. In hoofdstuk 7 van het beleidsplan is het financiële kader toegelicht. Er zijn bij de overige, veelal technische wijzigingen geen financiële aanpassingen nodig.

BIJLAGE(N)

1. Afstemmingsverordening 2015;
2. Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2015;
3. Verordening Verrekening Bestuurlijke Boete bij recidive 2015;
4. Verordening Cliëntenparticipatie 2015;
5. Verordening Maatschappelijke Participatie 2015;
6. Re-integratieverordening 2015;
7. Verordening Individuele Studietoelage 2015;
8. Verordening Loonkostensubsidie 2015;
9. Verordening Tegenprestatie 2015;
10. Beleidsregel individuele inkomenstoeslag;
11. Beleidsregel verlaging in verband met woonsituatie en schoolverlater;
12. Advies Cliëntenraad WWB;
13. Advies Adviesraad Inkomen en Arbeid;
14. Beleidsnota Tegenprestatie;
15. Brief beantwoording vragen tegenprestatie
16. Beantwoording vragen politieke markt 4 november 2014.

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Hengelo, 20 oktober 2014.

Advies over de Verordening Tegenprestatie 2015 en Beleidsnota 'Tegenprestatie naar vermogen' gemeente Hengelo

Algemeen:

Dit advies betreft een verplichte tegenprestatie als beleidskeuze van WWB-maatregelen die met ingang van 1 januari 2015 worden ingevoerd. Het gaat hierbij om activering en re-integratie van uitkeringsgerechtigden met afstand naar de arbeidsmarkt ter vervulling van additioneel werk of van bestaand vrijwilligerswerk. Het werk dat de uitkeringsgerechtigde uitvoert mag geen reguliere arbeid verdringen. Het beleid ten aanzien van de tegenprestatie is een belangrijk initiatief dat voor de uitkeringsgerechtigden vele mogelijkheden biedt actief deel te nemen aan de Hengelose samenleving.

Advies:

De Adviesraad ondersteunt zowel het advies als de verordening onder voorbehoud dat de keuzes ten aanzien van mogelijkheden en beperkingen (andere verplichtingen, mantelzorg, welke trede) goed worden uitgewerkt. In dit Advies geven we twee beschouwende opmerkingen over het beleid van de tegenprestatie en zes relevante vraagstellingen ter overweging voor de implementatie van de tegenprestatie.

Op pagina 2 wordt het wederkerigheidsprincipe genoemd, dat volgens de Adviesraad om nadere uitwerking vraagt. Het gaat hierbij om een afweging en om het overbruggen van visieverschillen in wat mensen belangrijk vinden voor het samen leven. Wanneer het lukt aan te sluiten op hetgeen voor de ander van waarde is zal er meer participatie worden bereikt. Je zou volgens de adviesraad ook kunnen zeggen: wanneer er vanuit het verhaal van de betrokkene aansluiting kan worden gevonden bij het eigen grotere verhaal (van idealen en dromen) en het grote verhaal van de samenleving komt participatie tot stand. Een voorbeeld van een visieverschil ligt al op de loer bij de introductie: reageert iemand vanuit een kans of vanuit een gevoel van bedreiging of zelfs angst?

Op pagina 5 wordt gesproken over 'jurisprudentie'. De Gemeente zal veel ervaring op moeten doen met betrekking tot de mogelijkheden en beperkingen van het activeren van uitkeringsgerechtigden. Het is van grote waarde wanneer de opgedane ervaringen goed worden vastgelegd. Dan zal blijken welke methodes en welke organisatievormen het meest geschikt zijn. Daarbij is individuele aandacht nodig, maar aanvullend daarop kan misschien ook in kleine groepen worden gewerkt. Bijvoorbeeld wanneer de betrokkene aangeeft graag met mensen samen te werken. Dan kan een activerende oefensituatie worden geschapen. Ook vormen van mentoraat kunnen bij de start goede diensten bewijzen: wie is vertrouwenspersoon/contactpersoon in de nieuwe situatie? De participatiecoach zou dan een meer begeleidende rol 'op afstand' krijgen. De klantmanager/ participatiecoach is verantwoordelijk voor begeleiding van bijstandsgerechtigden. De Adviesraad vraagt zich af of de participatiecoach ook het aanspreekpunt voor organisaties is waar het vrijwilligerswerk plaatsvindt? En de inspanning die de klantmanager/ participatiecoach moet leveren om een cliënt te begeleiden naar en tijdens het uitvoeren van een tegenprestatie. Wat als de cliënt onvoldoende zelfinitiatief toont en geen medewerking verleent?

Tenslotte wil de Adviesraad attenderen op de volgende vraagstellingen:

- 1) Er moet nu nog worden begonnen met inventarisatie van 250 personen die maatschappelijk niet actief zijn en waarvan reden onbekend is. Uiteraard zijn er vanaf 1 januari 2015 nog geen 250 plaatsen beschikbaar, de vraag is of het aanbod goed is afgestemd om op 1 januari te starten met de invoering van de tegenprestatie.
- 2) Wordt mantelzorg niet te gemakkelijk als een dekmantel gebruikt om naar vermogen te voldoen aan de tegenprestatie? .
- 3) In de verordening wordt gesproken over de pilot, uit de beleidstekst wordt niet duidelijk hoe de pilot is verlopen en wat de uitkomsten van deze pilot zijn geweest.
- 4) Er wordt een voorstel gedaan voor de maximale duur en periode t.a.v. tegenprestatie, wat is het voorstel ten aanzien van het minimum?
- 5) Verdient de inzet van 2 klantmanagers/participatiecoaches zich weer terug? Hoe zal het onderzoek worden vormgegeven inzake de bijstandsgerechtigden die niet actief zijn en van wie onbekend is wat de beperkingen zijn?
- 6) Wanneer is het voorstel kwalitatief geslaagd en wat moet het beleid opleveren om te slagen?

Namens de leden van de Adviesraad Inkomen & Arbeid,

Dr. Henk Ritzen, voorzitter.

Mevr. Kim Boomkamp MCC, lid.

Mevr. Marieke Zwijnenberg-Bentert, lid

Dhr. Eddy Oude Wesselink, lid.

Cliëntenraad **W**et **W**erk & **B**ijstand
Neptunusstraat 51
7557 XX Hengelo
Tel: 074 349 01 65
email: clienraadhengelo@gmail.com
website: <http://www.clienraadhengelo.nl>

Hengelo 23-10-2014

Aan: college van B&W gemeente Hengelo

Onderwerp: Advies verordeningen en beleidsregels Participatiewet

Bij deze het advies van de Cliëntenraad Wet Werk en Bijstand Hengelo, hierna genoemd CR.

Dit advies bestaat ten eerste uit een algemene opvatting van de CR en ten tweede uit reacties op gedeeltes van de tekst van de Hengelose verordeningen.

Voor de CR (en ongetwijfeld vele anderen) zijn de wijzigingen in het sociaal domein veelomvattend en op dit moment nog nauwelijks te overzien in haar reikwijdte en betekenis voor de mensen die het aangaat.

De raad is (wederom zoals ongetwijfeld vele anderen) zeer bezorgd over de invoering van de Participatiewet. Een wet die gebracht wordt onder het mom: "iedereen doet mee" en "activering van mensen in de bijstand" maar die, wat ons betreft, niets anders is dan een bezuinigingsoperatie.

De wet is gebaseerd op experimenten in Rotterdam, die worden gepresenteerd als succesverhaal, maar in werkelijkheid een mislukking bleken.

De Rotterdamse maatregelen hebben niet geleid tot een grotere uitstroom uit de bijstand of een afname van de kosten. Ze betekenen daarentegen wel een flinke aanslag op het ambtelijk apparaat, waardoor de dienstverlening te wensen overlaat. Toch vindt de regering het experiment in Rotterdam zo geslaagd, dat ze de maatregelen overneemt in haar Participatiewet..... (Bron: Artikel van Tamara Woestenburg in De Correspondent)

Zoals eerder gezegd is de bedoeling van deze wet 'het activeren van mensen in de bijstand'. De CR vindt dat hierdoor de indruk wordt gewekt dat mensen ten onrechte van de bijstand gebruik maken.

Dat is niet onze ervaring. De meeste bijstandsgerechtigden streven wel degelijk naar het terugwinnen van hun onafhankelijkheid.

De naar onze opvatting soms te makkelijke verwijzing naar 'eigen kracht en zelfredzaamheid' doet geen recht aan de ingewikkelde situatie waarin deze mensen zich bevinden.

Tegenwoordig wordt (met name door beleidsmakers) werkloosheid gezien als het probleem van de werkloze. Het zijn echter vooral de economische en technologische ontwikkelingen die debet zijn aan het groeiende aantal werklozen.

'Iedereen aan het werk' is een onhaalbaar doel. Het CBS meet gemiddeld zeven werklozen op één vacature. Daarom is het zo vreemd te denken dat door betere scholing, betere sollicitatievaardigheden of zelfs door sancties en maatregelen de werkloosheid tegengegaan kan worden. Als er geen banen zijn en er ook geen zicht is op verbetering binnen een aantal jaren komt gewoonweg niet iedereen aan een baan.

Op een enkel geval na kiest vrijwel niemand voor een bestaan van financiële afhankelijkheid. Vanuit dat gezichtspunt pleiten wij voor een respectvolle benadering van de cliënt. Teveel krijgen we als CR signalen dat de benadering van cliënten geschiedt vanuit wantrouwen en een opzettelijk verkeerd gebruik (misbruik) van voorzieningen. En dat terwijl uit onderzoek is gebleken dat het totaalbedrag aan fraude met uitkeringen een bijna te verwaarlozen percentage betreft van het totale budget van sociale zaken en werkgelegenheid!

Wij verwachten dat met de invoering van wet Maatregelen WWB klantgericht helpen helaas een nog moeilijkere opgave wordt. De CR blijft pleiten voor een professionele opstelling van de klantmanager, naar ons idee wordt vanaf januari 2015 de cliënt nóg afhankelijker van het oordeel van zijn manager. We dringen aan op adequate scholing en training van deze medewerkers. Invoelingsvermogen, cliëntgerichtheid en goede communicatieve vaardigheden zijn eerste vereisten. Een cliënt dient bijvoorbeeld gevraagd te worden of een uitleg goed begrepen is; de cliënt kan vervolgens gevraagd worden om in eigen woorden te herhalen wat er wordt bedoeld.

We pleiten voor een heldere bezwaar- en beroepsprocedure waarin een ingediend bezwaar automatisch de uitvoering van een opgelegde maatregel opschort. We begrijpen, vanzelfsprekend, dat ernstige misdragingen bestraft dienen te worden. Daarbij dient er onderscheid gemaakt te worden in intenties en motieven achter de misdragingen. Uiteraard dient er vooraf schriftelijke gewaarschuwd te worden, waarbij ook de waarschuwing zelf vatbaar is voor bezwaar.

Volgens ons maakt de gemeente te weinig gebruik van de mogelijkheid voor een cliënt om 'verwijtbaarheid' zelf te herstellen. Met de inkeerregeling kan een cliënt de gemeente verzoeken de verlaging te stoppen. De gemeente kan dit doen als de cliënt laat zien dat hij zijn verplichtingen weer nakomt. Zo kan een fout worden beëindigd. Gemeenten krijgen immers beleidsruimte voor deze regeling. Graag ziet de CR dat dit op grotere schaal wordt aangemoedigd door de gemeente.

Het mag duidelijk zijn dat de CR (eufemistisch gezegd) niet blij is met de manier waarop e.e.a. gaat veranderen. Feit is dat de beide Kamers hebben ingestemd met de stelselherziening sociaal domein en het nu aan de gemeenten is daar verder vorm aan te geven.

We willen nogmaals aandringen op heldere, duidelijke en begrijpelijke communicatie naar de inwoners van Hengelo. Wijzigingen, regelgeving, rechten en plichten moeten helder zijn om vergissingen en fouten te voorkomen. Fouten en vergissingen die veel impact kunnen hebben op het leven van onze doelgroep. In het informatiemateriaal dient duidelijk verwezen te worden naar mogelijkheden om een klacht in te dienen en tegen besluiten bezwaar aan te tekenen.

De CR hoopt dat er veel aandacht besteed zal worden aan het leveren van maatwerk dat toegesneden is op de persoon, het individu.

Reacties op de tekst van de Hengelose verordeningen en beleidsregels:

Afstemmingsverordening 2015:

De CR vraagt aandacht voor de inkeerregeling (zie eerste deel van dit advies).

Wij denken dat het nuttig is om alvorens een maatregel op te leggen een andere ambtenaar een extra toetsing doet (een zgn. second opinion).

De CR vraagt zorg voor een goede en onafhankelijke klachtenregeling (zie eerste deel).

Wij verzoeken nadrukkelijk te opereren vanuit vertrouwen in de medemens!

Verordening Tegenprestatie 2015:

N.B.:Dit is een gecombineerde reactie op de verordening én op de Beleidsnota 'Tegenprestatie naar vermogen' gemeente Hengelo.

Citaat uit de nota:

“De tegenprestatie is geen vrijwilligerswerk, dit vindt namelijk plaats op initiatief van de vrijwilliger zelf. De gemeente kan het verrichten van vrijwilligerswerk echter wel beschouwen als een manier waarop iemand de tegenprestatie invult.

Van belang is om bijstandsgerechtigden aan te spreken om zelf met werkzaamheden te komen die men indien aan de orde als tegenprestatie wil uitvoeren. Zo kan rekening gehouden worden met de persoonlijke wensen en kwaliteiten van de bijstandsgerechtigde. Het gaat er immers om dat er naar vermogen een tegenprestatie wordt geleverd.”

Volgens ons is dit citaat verwarrend en onduidelijk. De tegenprestatie mag niet plaatsvinden op initiatief van de bijstandsgerechtigde zelf maar aan de andere kant is het van belang dat een cliënt zelf werkzaamheden aanlevert. Met andere woorden: eerst wordt de bijstandsgerechtigde door de uitkeringsinstantie verplicht tot een tegenprestatie en vervolgens is het gewenst is dat hij zelf zoekt naar een passende plek. Om verwarring en misverstanden te voorkomen stelt de CR voor dat het doen van vrijwilligerswerk en het gevallen in alle gevallen aangemerkt wordt als tegenprestatie.

Citaat uit de nota:

“Daarom wordt per 1 januari 2015 een klantmanager/participatiecoach gezocht die bijstandsgerechtigden, die in eerste instantie niet aangewezen zijn op loonvormende arbeid, maatschappelijk te laten participeren. Het voornemen is om per 1 januari 2016 nog een klantmanager/participatiecoach aan te stellen.

De klantmanager/participatiecoach wordt verantwoordelijk voor de begeleiding van bijstandsgerechtigden van wie een tegenprestatie wordt gevraagd. In eerste instantie gaat de aandacht uit naar bijstandsgerechtigden die niet actief zijn en van wie onbekend is wat de beperkingen zijn. Het gaat dan om ongeveer 250 personen (zie hiervoor). Omdat per 1 januari 2015 met 1 klantmanager/participatiecoach wordt begonnen kunnen niet al deze personen direct bediend worden. Ook zijn er op die datum (nog) geen 250 plaatsen beschikbaar.”

Dit lijkt ons een 'gezochte' functie die ook nog eens extra kosten met zich meebrengt. Het is bekend dat klantmanagers het druk hebben. Echter, zij hebben de kortste lijn naar de cliënt en dienen dan ook tijdens een toch al gemaakte afspraak te vragen naar de reden van het niet actief zijn. Dat dit schijnbaar ook de bedoeling is blijkt uit het volgende citaat:

“Om een beter inzicht te krijgen in de mate van maatschappelijk actief zijn (wat doet men, hoeveel tijd besteed men er aan; kortom meer details) wordt hieraan in de reguliere heronderzoeken door de klantmanagers extra aandacht besteed. Medio 2015 zijn de resultaten hiervan beschikbaar”.

Bij ons bestaat de indruk dat mensen, mits zij daartoe in staat zijn, op de één of andere manier wel participeren in de maatschappij. Als zij dit niet doen wordt dat over het algemeen veroorzaakt door dieperliggende problemen die allereerst opgelost dienen te worden.

Dit alles gezegd hebbende vragen we ons af wat precies de inhoud van de functie van genoemde klantmanager/participatiecoach zal zijn.

De gemeente wil, volgens eigen zeggen, een completer beeld krijgen van de activiteiten van uitkeringsgerechtigden op de onderste treden van de Participatieladder. Dat is op zich een goed streven. Daarbij dient echter wel goed beschouwd te worden waar de grens ligt tussen het ‘beste willen voor een cliënt’ en het (te) diep graven in diens privésituatie. Vooral omdat de te gebruiken maatregelen met name niet zijn gericht op arbeidsinschakeling. Wij benadrukken dat er rekening dient te worden gehouden met de wensen van een cliënt. Vervolgens dient, wat ons betreft, de gemeente voor zover mogelijk *artikel 7* toe te passen).

Verordening individuele inkomenstoelage 2012:

De toelichting bij deze verordening begint met de volgende zin: “Aan de bijstand ligt het uitgangspunt ten grondslag dat het normbedrag in beginsel toereikend is.”

Inmiddels is recentelijk door het NIBUD vastgesteld dat dit niet meer het geval is; een bijstandsuitkering is structureel te laag om te voorzien in de BASISbehoeften. Verderop in de toelichting (derde alinea onder artikel 1) staat deze zin: “Nadat iemand 3 jaar op een minimum inkomen is aangewezen, is er over het algemeen niet veel reserveringsruimte meer aanwezig.”

De CR vindt dat er gesteld kan worden dat na 3 jaar bijstand er over het algemeen HELEMAAL GEEN reserveringsruimte meer is!

De CR is zeer verheugd dat de gemeente Hengelo deze regeling laat voortbestaan met de in de verordening genoemde bedragen! Hieruit spreekt begrip voor de financiële positie van mensen met de laagste inkomens voor wie deze toeslag immers absoluut geen luxe is maar eerder bittere noodzaak.

Re-integratieverordening 2015:

Naar wij hebben begrepen zet de gemeente Hengelo vooral in op de groep cliënten met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt. De meeste aandacht (en de meeste beschikbare instrumenten) in de verordening is echter gericht op mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt. Waarom is dit het geval terwijl de prioriteit van de gemeente ligt bij een andere groep? En waarom is over de gekozen groep zo weinig terug te vinden in de stukken? Wat wordt er voor hen ingezet?

Verder vindt de CR het begrip maatschappelijke participatie onduidelijk. Wij zien nauwelijks onderscheid met de tegenprestatie. Hengelo heeft niet gekozen voor sociale activering gericht op arbeidsinschakeling maar voor maatschappelijke participatie. Iedereen dient actief mee te doen!

Wij hopen uit deze keus van de gemeente te mogen concluderen dat er wordt ingezien dat een bepaalde groep mensen geen reële kans (*meer*) maakt op een betaalde baan. Is het dan ook niet eerlijker om meer coulance te betrachten bij het toepassen van bepaalde regels? Of dient deze groep een aantal keren per maand te blijven solliciteren op banen die er (voor hen) niet zijn?

De CR vindt maatschappelijke participatie een vaag gebied waarin een bepaalde groep tot heel veel zaken verplicht zou kunnen worden. Wij zien graag dat de kaders en de begrenzingen hierbij heel duidelijk worden aangegeven.

Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive 2015:

De CR pleit ervoor om huur en ziektekostenverzekering door te betalen om te voorkomen dat er extra maatschappelijke kosten ontstaan.

Verordening Cliëntenparticipatie 2015:

In de toelichting op deze verordening staat o.a. het volgende:

“Naast personen, die een uitkering ontvangen van Sociale Zaken worden ook vertegenwoordigers van de groep 'niet uitkeringsgerechtigden' en vertegenwoordigers van de groep uitkeringsgerechtigden op grond van de Algemene nabestaandenwet, die ondersteuning genieten bij arbeidsinschakeling en sociale activering, in staat gesteld deel te nemen aan de cliëntenparticipatie. De belangen van hen die gebruik maken van het minimabeleid van de gemeente worden ook door de cliëntenraad behartigd.”

De CR vindt het een loffelijk streven om een cliëntenraad alleen uit ervaringsdeskundigen te laten bestaan. In de praktijk blijkt echter dat het op deze manier bijna onmogelijk is om voldoende geschikte kandidaten te krijgen. Om deze reden is er inmiddels in de meeste plaatsen in Nederland voor gekozen om een verruiming toe te passen. Ook personen die zich zeer betrokken voelen bij de minimaproblematiek of die een bepaalde expertise hebben kunnen deelnemen. Wij zien graag dat er een verdeling van 70% ervaringsdeskundigen en 30% 'anderen' toegepast wordt. Met dien verstande dat bij dezelfde geschiktheid de ervaringsdeskundige voorrang krijgt. Wij zijn ervan overtuigd dat deze verruiming de continuïteit en de kwaliteit van de cliëntenraad ten goede komt.

Verordening maatschappelijke participatie 2015

Wij hebben vernomen dat sinds kort de bijdrage van €110,- uit het Sport- en Cultuurfonds ten behoeve van kinderen tot en met 17 jaar rechtstreeks uitbetaald wordt aan de betreffende vereniging of instelling.

De CR is het pertinent oneens met deze wijziging! In deze is wederom wantrouwen het uitgangspunt. Om een beroep te kunnen doen op het Sport- en Cultuurfonds dient het voldoende te zijn een betalingsbewijs te kunnen overleggen van de betreffende activiteit. Dit laat nauwelijks tot geen ruimte toe voor eventuele fraude.

De gemeente Hengelo denkt met deze wijziging wellicht kinderen te beschermen; zij maakt zich met deze maatregel juist schuldig aan stigmatisering!

Daarnaast geeft het de nodige administratieve overlast aan verenigingen en instellingen.

Wij pleiten voor het verwijderen van lid. 4 bij artikel 3 van de verordening.

Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015

De raad van de gemeente Hengelo,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 november 2014

gelet op artikel 8, eerste lid, aanhef en onderdeel a en e, van de Participatiewet, artikel 35 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en artikel 35 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ),

BESLUIT

vast te stellen de Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze verordening gebruikt worden en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
2. Deze verordening verstaat onder:
 - a. de wet: de Participatiewet;
 - b. uitkering: de uitkering als bedoeld in hoofdstuk 3, paragraaf 2 en 3 en hoofdstuk 4, paragraaf 1 en de bijzondere bijstand bedoeld in artikel 12 van de wet inclusief vakantiegeld en zonder aftrek van inkomsten of de uitkering (bruto grondslag) als bedoeld in artikel 5, eerste lid IOAW/IOAZ;
 - c. uitkeringsnorm: de op belanghebbende van toepassing zijnde bijstandsnorm dan wel de grondslag als bedoeld in artikel 5, lid 3 tot en met 5 IOAW/IOAZ;
 - d. plan van aanpak: het plan, zoals bedoeld in artikel 44a van de wet;
 - e. uitkeringsgerechtigde: degene die een uitkering ontvangt of heeft ontvangen in de periode waarop de maatregelenwaardige gedraging betrekking heeft;
 - F. benadelingsbedrag: netto-uitkering waarop eerder, langer of tot een hoger bedrag een beroep wordt of is gedaan ten gevolge van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan.

Artikel 2. Het besluit tot opleggen van een verlaging

In het besluit tot het opleggen van een verlaging worden in ieder geval vermeld:

- a. de reden van de verlaging;
- b. de duur van de verlaging;
- c. het bedrag of percentage waarmee de uitkering wordt verlaagd; en
- d. indien van toepassing, de reden om af te wijken van de standaardverlaging.

Artikel 3. Horen van belanghebbende

1. Voordat een maatregel wordt opgelegd wordt een belanghebbende in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen.
2. Het horen van een belanghebbende kan achterwege worden gelaten als:
 - a. de vereiste spoed zich daartegen verzet;
 - b. belanghebbende reeds eerder in de gelegenheid is gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen en zich sindsdien geen nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan;
 - c. het college het horen niet nodig acht voor het vaststellen van de ernst van de gedraging of de mate van verwijtbaarheid; en
 - d. belanghebbende aangeeft hiervan geen gebruik te willen maken.

Artikel 4. Afzien van verlaging

1. Het college ziet af van een verlaging als:
 - a. elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt; of
 - b. de gedraging meer dan één jaar voor constatering van die gedraging door het college heeft plaatsgevonden.
2. Het college kan afzien van een verlaging als het daarvoor dringende redenen aanwezig acht.
3. Als het college afziet van een verlaging op grond van dringende redenen, wordt een belanghebbende hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

Artikel 5. Ingangsdatum en tijdvak van een verlaging

1. Een verlaging wordt toegepast op de uitkering of periodieke bijzondere bijstand die is verleend met toepassing van artikel 12 van de wet over de kalendermaand volgend op de maand waarin het besluit tot het opleggen van de verlaging aan een belanghebbende is bekendgemaakt. Daarbij wordt uitgegaan van de op dat tijdstip voor die belanghebbende geldende bijstandsnorm.
2. In afwijking van het eerste lid kan de verlaging met terugwerkende kracht worden toegepast, voor zover de uitkering of de bijzondere bijstand nog niet is uitbetaald.

Artikel 6. Berekeningsgrondslag

1. De verlaging wordt toegepast op de voor belanghebbende(n) van toepassing zijnde uitkeringsnorm.
2. In afwijking van het eerste lid kan de verlaging ook worden toegepast op de bijzondere bijstand indien:
 - a. aan belanghebbende bijzondere bijstand wordt verleend met toepassing van artikel 12 van de wet; of
 - b. de verwijtbare gedraging van belanghebbende, in relatie met zijn recht op bijzondere bijstand, daartoe aanleiding geeft.

HOOFDSTUK 2. NIET NAKOMEN VAN OVERIGE VERPLICHTINGEN MET BETREKKING TOT DE ARBEIDSINSCHAKELING (DE NIET GEÛNIFORMEERDE ARBEIDSVERPLICHTINGEN)

Artikel 7. Gedragingen Participatiewet

Gedragingen van een belanghebbende waardoor een verplichting op grond van de artikelen 9, 9a en 55, van de wet niet of onvoldoende wordt nagekomen, worden onderscheiden in de volgende categorieën:

1. Eerste categorie:
het zich niet tijdig laten registreren als werkzoekende bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of het niet tijdig laten verlengen van de registratie.
2. Tweede categorie:
 - a. het niet naar vermogen trachten arbeid in dienstbetrekking te verkrijgen;
 - b. het niet dan wel niet tijdig voldoen aan een oproep om, in verband met de inschakeling in de arbeid, op een aangegeven plaats en tijd te verschijnen;
 - c. het later terugkeren van vakantie dan ingevolge artikel 13, eerste lid, onder e, van de Participatiewet.
3. Derde categorie:
 - a. het later terugkeren van vakantie waarbij het re-integratie- of integratietraject wordt geschaad;
 - b. het niet of onvoldoende verrichten van een door het college opgedragen tegenprestatie naar vermogen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel c, van de wet.
 - c. het niet of onvoldoende meewerken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a van de wet;
 - d. het onvoldoende nakomen van de verplichtingen voor zover het gaat om een belanghebbende jonger dan 27 jaar, gedurende de zoektijd van vier weken.
 - e. het uit houding en gedrag ondubbelzinnig laat blijken niet mee te willen werken aan de aangeboden voorziening als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de wet als alleenstaande ouder.
4. Vierde categorie:
 - a. het weigeren van of het door eigen toedoen niet behouden van een werkstage die leidt tot een reguliere dienstbetrekking.

Artikel 8. Gedragingen IOAW en IOAZ

Gedragingen van een belanghebbende waardoor een verplichting op grond van de artikelen 37 en 38 van de IOAW of de artikelen 37 en 38 van de IOAZ niet of onvoldoende wordt nagekomen, worden onderscheiden in de volgende categorieën:

1. Eerste categorie:
het zich niet tijdig laten registreren als werkzoekende bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of het niet tijdig laten verlengen van de registratie.
2. Tweede categorie:
 - a. het niet naar vermogen proberen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen;
 - b. het niet of in onvoldoende mate meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling;
 - c. het later terugkeren van vakantie dan ingevolge artikel 6, eerste lid, onderdeel a van de IOAW, dan wel artikel 6, derde lid, onderdeel b van de IOAZ is toegestaan;
3. Derde categorie:
 - a. het later terugkeren van vakantie waarbij het re-integratie- of integratietraject wordt geschaad;
 - b. het uit houding en gedrag ondubbelzinnig laten blijken de verplichtingen als bedoeld in artikel 37, eerste lid, onderdeel e, van de IOAW of artikel 37, eerste lid, onderdeel e, van de IOAZ niet te willen nakomen, wat heeft geleid tot het intrekken van de ontheffing van de arbeidsplicht voor een alleenstaande ouder als bedoeld in artikel 38, eerste lid, van de IOAW of artikel 38, eerste lid, van de IOAZ;

c. het niet of onvoldoende verrichten van een door het college opgedragen tegenprestatie naar vermogen als bedoeld in artikel 37, eerste lid, onderdeel f, van de IOAW of artikel 37, eerste lid, onderdeel f, van de IOAZ.

4. Vierde categorie:

het niet of onvoldoende gebruik maken van een door het college aangeboden voorziening gericht op arbeidsinschakeling als bedoeld in de artikelen 36, eerste lid, en 37, eerste lid, onderdeel e, van de IOAW en de artikelen 36, eerste lid, en 37, eerste lid, onderdeel e, van de IOAZ, voor zover dit heeft geleid tot het geen doorgang vinden of tot voortijdige beëindiging van die voorziening.

Artikel 9. Hoogte en duur van een verlaging

De verlaging, bij gedragingen als bedoeld in de artikelen 7 en 8, wordt vastgesteld op:

Eerste categorie: 5% van de uitkeringsnorm gedurende 1 maand bij gedragingen van de eerste categorie;

Tweede categorie: 10% van de uitkeringsnorm gedurende 1 maand bij gedragingen van de tweede categorie;

Derde categorie: 20% van de uitkeringsnorm gedurende 1 maand bij gedragingen van de derde categorie;

Vierde categorie: 50% van de uitkeringsnorm gedurende 1 maand bij gedragingen van de vierde categorie.

HOOFDSTUK 3. NIET NAKOMEN VAN DE GEÛNIFORMEERDE VERPLICHTINGEN MET BETREKKING TOT DE ARBEIDSINSCHAKELING

Artikel 10. Duur verlaging bij schending wettelijke arbeidsverplichting

Als een belanghebbende een verplichting als bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de wet niet of onvoldoende nakomt, bedraagt de verlaging 100% van de bijstandsnorm gedurende:

- a. één maand, bij gedragingen als bedoeld in artikel 18, vierde lid, onderdeel b, f en g, van de wet;
- b. twee maanden, bij gedragingen als bedoeld in artikel 18, vierde lid, onderdeel a, c, d, e en h, van de wet.

Artikel 11. Verrekenen verlaging

1. Het bedrag van de verlaging, bedoeld in artikel 10, wordt toegepast over de maand van oplegging van de maatregel en de volgende twee maanden als bijzondere omstandigheden dit rechtvaardigen.
2. Bij een verlaging als bedoeld in artikel 10, onderdeel a, kan de verlaging worden toegepast over twee maanden waarbij zowel aan de maand van oplegging als aan de daaropvolgende maand de helft van de verlaging wordt toebedeeld.
3. Bij een verlaging als bedoeld in artikel 10, onderdeel b, kan de verlaging worden toegepast over drie maanden waarbij zowel aan de maand van oplegging als aan de twee daaropvolgende maanden een derde van de verlaging wordt toebedeeld.
4. Als sprake is van een verlaging op grond van artikel 18, vierde lid, onderdeel a, van de wet, vindt geen verrekening als bedoeld in het eerste lid plaats.

HOOFDSTUK 4. OVERIGE GEDRAGINGEN DIE LEIDEN TOT EEN VERLAGING

Artikel 12. Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

1. Een verlaging wegens tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de wet wordt afgestemd op het benadelingsbedrag.
2. De verlaging wordt vastgesteld op:
 - Eerste categorie: 10% van de bijstandsnorm gedurende één maand bij een benadelingsbedrag tot € 1000,-;
 - Tweede categorie: 20% van de bijstandsnorm gedurende één maand bij een benadelingsbedrag vanaf € 1000,- tot € 2000,-;
 - Derde categorie: 40% van de bijstandsnorm gedurende één maand bij een benadelingsbedrag vanaf € 2000,- tot € 4000,-;
 - Vierde categorie: 100% van de bijstandsnorm gedurende tenminste één maand bij een benadelingsbedrag van € 4000,- of hoger.

Artikel 13. Zeer ernstige misdragingen

Als een belanghebbende zich zeer ernstig misdraagt tegenover het college of zijn ambtenaren of personen onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van de wet, de IOAW of IOAZ, wordt een verlaging opgelegd van minimaal 50% en maximaal 100% van de uitkeringsnorm gedurende één maand.

HOOFDSTUK 5. SAMENLOOP, RECIDIVE EN VOLHARDING

Artikel 14. Samenloop van gedragingen

Als een belanghebbende zich tegelijkertijd schuldig maakt aan verschillende gedragingen als genoemd in hoofdstuk 2, wordt voor het bepalen van de hoogte en duur van de verlaging uitgegaan van de gedraging waarvoor de hoogste verlaging geldt.

Artikel 15. Recidive

De duur van de verlaging als bedoeld in hoofdstuk 2 wordt verdubbeld, als de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na de vorige als verwijtbaar aangemerkte gedraging opnieuw schuldig maakt aan dezelfde of ernstiger verwijtbare gedraging. Dit geldt ook als bij het eerste verwijtbare gedrag besloten is van een verlaging af te zien op grond van dringende redenen.

Artikel 16. Volharding

1. Wanneer een uitkeringsgerechtigde binnen een jaar na de recidive, zoals genoemd in artikel 15 van deze verordening, volhardt in afstemmingswaardig gedrag zoals bedoeld in hoofdstuk 2, dan vindt een verlaging plaats voor de duur van drie maanden.
2. De hoogte van het percentage wordt in principe afgestemd op het percentage dat past bij de afstemmingswaardige gedraging. Wanneer duidelijk is dat deze verlaging niet de gewenste gedragsverandering tot gevolg heeft, wordt een hoger percentage gehanteerd.
3. Na het verlagen van de uitkering als bedoeld in het eerste lid vindt elke drie maanden een herbeoordeling plaats om te beoordelen of de uitkeringsgerechtigde voldoende activiteiten onderneemt om zo spoedig mogelijk aan het werk te gaan. Wanneer de uitkeringsgerechtigde geen dan wel onvoldoende activiteiten onderneemt, dan wordt de uitkering verlaagd met een hoger percentage voor de duur van drie maanden.

HOOFDSTUK 6. OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 17. Maatregel bij verlies van een passende en toereikende voorliggende voorziening door toepassing van bestuurlijke boete

Wanneer een uitkeringsgerechtigde geen beroep meer kan doen op een passende en toereikende voorliggende voorziening, omdat deze volledig wordt verrekend met een bestuurlijke boete in het kader van het bij herhaling schenden van de inlichtingenplicht, dan wordt de uitkering verlaagd met 100% gedurende de eerste drie maanden gerekend vanaf de start van de verrekening.

Artikel 18. Niet of onvoldoende meewerken aan nadere verplichtingen

Wanneer de uitkeringsgerechtigde niet dan wel in onvoldoende mate meewerkt aan een verplichting als bedoeld in artikel 55 van de wet verlagen burgemeester en wethouders de uitkering. De hoogte en de duur van de verlaging zullen, indien mogelijk, overeenkomstig de categorie-indeling van artikel 7 van deze verordening plaatsvinden.

HOOFDSTUK 7. SLOTBEPALINGEN

Artikel 19. Nadere beleidsregels

Burgemeester en wethouders kunnen ten behoeve van de uitvoering van deze verordening nadere beleidsregels vaststellen.

Artikel 20. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Afstemmingsverordening 2015.

Artikel 21. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015 onder gelijktijdige intrekking van de Maatregelenverordening 2013.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 december 2014.

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting op de Afstemmingsverordening 2015

Algemeen

Op basis van de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) moet een gemeente een verordening vaststellen voor de verlaging van de uitkering bij het niet nakomen van verplichtingen. In de Afstemmingsverordening legt de gemeente vast in welke situaties en op welke wijze burgemeester en wethouders de uitkering verlagen. De bepalingen in de Afstemmingsverordening zijn van toepassing op de Participatiewet, de IOAW en de IOAZ.

Bij het vaststellen van de verlaging houden burgemeester en wethouders rekening met de persoonlijke omstandigheden en de individueel vastgestelde verplichtingen van de uitkeringsgerechtigde. Dit kan inhouden dat bijvoorbeeld op grond van dringende redenen geheel of gedeeltelijk wordt afgezien van verlagen van de uitkering. Benadrukt wordt dat in ieder geval van een verlaging van de uitkering wordt afgezien indien elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt.

Al voordat het recht op uitkering is vastgesteld moet de uitkeringsgerechtigde aan voorwaarden voldoen. Voldoet de uitkeringsgerechtigde hier niet aan dan kunnen burgemeester en wethouders de uitkering verlagen. Dit geldt ook in situaties waarin de uitkeringsgerechtigde door zijn handelen of nalaten het recht verspeelt op een voorliggende voorziening of om situaties waarin de uitkeringsgerechtigde te weinig zijn best heeft gedaan om aan het werk te komen.

Burgemeester en wethouders kunnen de verlaging voor een bepaalde periode opleggen of totdat de uitkeringsgerechtigde tekortkomingen heeft hersteld.

Bij het besluit tot het verlagen van de uitkering én bij de heroverweging vormen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur de centrale uitgangspunten.

Met ingang van 1 januari 2015 is in de Wet Maatregelen WWB 2015 een onderscheid gemaakt tussen niet nakomen van uniforme en niet-uniforme arbeidsmarktverplichtingen. De uniforme verplichtingen zijn in de wet omschreven. De niet-uniforme verplichtingen zijn in de verordening beschreven en in categorieën ingedeeld. De duur en hoogte van de verlaging is in de verordening vastgelegd.

Het niet nakomen van verplichtingen en de daarbij horende verlagingen zijn in categorieën ingedeeld. Bij de indeling is rekening gehouden met de ernst van het verwijtbaar handelen. Aan de indeling in categorieën ligt het criterium ten grondslag dat de ernst van het feit toeneemt, naarmate het niet nakomen van een verplichting concretere gevolgen heeft voor het verkrijgen van betaalde arbeid. Bij de beoordeling van de ernst van het feit is daarom onder meer van belang of de uitkeringsgerechtigde onvoldoende eigen initiatief toont of de kansen op arbeidsinschakeling door eigen toedoen vermindert of zelfs teniet doet.

Met het indelen in categorieën in deze verordening wordt beoogd rechtsgelijkheid en rechtszekerheid te bevorderen. Hierbij wordt geen afbreuk gedaan aan de mogelijkheid tot individualisering. Immers de individuele situatie van de uitkeringsgerechtigde zal altijd beoordeeld worden. Dit kan aanleiding zijn om af te wijken van de standaard verlaging.

Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

De begrippen die in deze verordening gebruikt worden hebben een gelijkkluidende betekenis als de omschrijving in de Participatiewet, IOAW en IOAZ.

Artikel 2. Het besluit tot opleggen van een verlaging

De uitkeringsgerechtigde zal het ontbreken van verwijtbaarheid of eventuele verzachtende omstandigheden aannemelijk moet maken. Het uitgangspunt hierbij is dat de bewijslast bij hem ligt.

Bij het verlagen van de uitkering dient een belangenafweging plaats te vinden. Hierbij dient onderzocht te worden of er omstandigheden zijn die aanleiding geven om af te zien van een maatregel, een minder hoge maatregel of een hogere maatregel toe te passen. Hierbij kan gedacht worden aan de duur van de gedragingen, de zwaarte en de omvang van de gevolgen.

Artikel 3. Horen van belanghebbende

De gemeenteraad kan ervoor kiezen om in deze verordening regels op te nemen met betrekking tot het horen van belanghebbende.

Het college is niet verplicht belanghebbende in het kader van het onderzoek te horen alvorens een verlaging jegens belanghebbende kan worden toegepast. Het betreft namelijk een beslissing ten aanzien van een financiële aanspraak en die zijn op grond van artikel 4:2 van de Awb uitgezonderd van de hoorplicht bij de voorbereiding van een besluit. Het kan echter de zorgvuldigheid van het besluit ten goede komen als belanghebbende wel wordt gehoord. De gemeente Hengelo zet het bestaande beleid hierin voort.

Artikel 4. Afzien van verlaging

1. In het eerste lid, onderdeel b, dient de 'verjaringstermijn' ingevuld te worden. Omwille van de effectiviteit ("lik op stuk") is het nodig dat een verlaging spoedig nadat de gedraging heeft plaatsgehad, wordt opgelegd. Om deze reden kan ervoor gekozen worden dat het college geen verlagingen oplegt voor gedragingen die langer dan één jaar geleden hebben plaatsgevonden. Dit heeft tevens als voordeel dat een uitkeringsgerechtigde niet te lang in onzekerheid wordt gehouden over de vraag of het college overgaat tot het opleggen van een verlaging.
2. Het afzien van een verlaging van de uitkering 'indien elke vorm van verwijtbaarheid' ontbreekt, is geregeld in artikel 18 WWB, en in artikel 20 van zowel de IOAW als de IOAZ. Het ontbreken van de verwijtbaarheid kan niet snel worden aangenomen. Het afzien van een verlaging van de uitkering wegens het ontbreken van iedere verwijtbaarheid zal dan ook tot de uitzonderingen behoren. Alleen in zeer duidelijke gevallen moet worden afgezien van het verlagen van de uitkering wegens niet verwijtbaarheid.
Een andere reden om af te zien van verlaging van de uitkering is dat de gedraging te lang geleden heeft plaatsgevonden (verjaring). Het gaat hierbij om situaties die langer dan een jaar geleden hebben plaatsgevonden. Dit geldt echter niet voor maatregelen in verband met een tekort schietend besef van verantwoordelijkheid.
3. Op grond van dringende redenen kan worden afgezien van het verlagen van de uitkering. Uitzonderingen moeten mogelijk zijn indien voor de uitkeringsgerechtigde onaanvaardbare consequenties zouden optreden. Er moet wel iets bijzonders en uitzonderlijks aan de hand zijn wil een afwijking van het algemene principe gerechtvaardigd zijn. Bij de dringende reden is niet primair of uitsluitend aan financiële redenen gedacht. Ook immateriële omstandigheden kunnen een rol spelen. Gedacht kan worden aan de situatie dat de uitkeringsgerechtigde al door samenloop van diverse calamiteiten zodanig in de problemen is geraakt dat het niet verantwoord is om ook nog eens de uitkering te verlagen. Ook kan hierbij gedacht worden aan een net gestarte schuldregeling die door de verlaging van de uitkering kan worden gefrustreerd.

Artikel 5. Ingangsdatum en tijdvak van een verlaging

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 6. Berekeningsgrondslag

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 2 Niet nakomen van de overige verplichtingen met betrekking tot de arbeidsinschakeling

Artikel 7. Gedragingen Participatiewet

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 8. Gedragingen IOAW en IOAZ

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 9. Hoogte en duur van een verlaging

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 3 Niet nakomen van de in de participatiewet opgenomen verplichtingen met betrekking tot de arbeidsinschakeling

Artikel 10. *Duur verlaging bij schending wettelijke arbeidsverplichting*

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 11. *Verrekenen verlaging*

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 4 Overige gedragingen die leiden tot een verlaging

Artikel 12. *Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid*

Bij een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid kan gedacht worden aan de situatie dat de uitkeringsgerechtigde heeft nagelaten zich te verzekeren tegen ziektekosten, brand, inbraak en dergelijke. Ook mag verwacht worden dat men zich niet onnodig in uitkering behoevende omstandigheden brengt, bijvoorbeeld door het doen van bepaalde uitgaven, het te snel interen van vermogen, het verkopen van de woning beneden de marktwaarde of onderbedeling bij echtscheiding.

Deze maatregel kan niet worden opgelegd bij een IOAW- of IOAZ-uitkering.

Artikel 13. *Zeer ernstige misdragingen*

Er moet sprake zijn van verwijtbaarheid en van gedrag dat in het normale menselijke verkeer in alle gevallen als onacceptabel kan worden beschouwd.

Gemeenten kunnen alleen een maatregel opleggen als er een verband bestaat tussen de ernstige misdraging en (mogelijke) belemmeringen voor de gemeente bij het vaststellen van het recht op een uitkering. Vandaar dat in dit artikel wordt bepaald dat de zeer ernstige misdragingen moeten hebben plaatsgevonden onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van de Participatiewet, IOAW en IOAZ.

Blijkens de wettekst kan alleen een maatregel worden opgelegd bij (zeer) agressief gedrag tegenover leden van het college en hun ambtenaren. Er kan dus geen maatregel worden opgelegd als een uitkeringsgerechtigde zich agressief heeft gedragen tegenover een medewerker van een andere organisatie die belast is met de uitvoering van de Participatiewet, IOAW en IOAZ (bijvoorbeeld een re-integratiebedrijf). Het is in dat geval eventueel wel mogelijk om een maatregel op te leggen wegens het niet of onvoldoende gebruikmaken van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling. Bij het vaststellen van de maatregel in de situatie dat een uitkeringsgerechtigde zich ernstig heeft misdragen, zal gekeken moeten worden naar de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden van de betrokkene.

Wat betreft het vaststellen van de ernst van de gedraging, kunnen de volgende vormen van agressief gedrag in een oplopende reeks (steeds ernstiger) worden onderscheiden: verbaal geweld (schelden), discriminatie, intimidatie (uitoefenen van psychische druk), zaakgericht fysiek geweld (vernielingen), mensgericht fysiek geweld, combinatie van agressievormen.

Voor het bepalen van verwijtbaarheid van de misdraging zal gekeken moeten worden naar de omstandigheden waaronder de misdraging heeft plaatsgehad.

In dit verband is het relevant een onderscheid te maken tussen *instrumenteel* geweld en *frustratiegeweld*. Van instrumenteel geweld is sprake als iemand het toepassen van geweld bewust gebruikt om een bepaald doel te bereiken (bijvoorbeeld het verkrijgen van een uitkering). Agressie die ontstaat door onmacht, ontevredenheid, onduidelijkheid en dergelijke kan worden aangeduid met frustratieagressie. Het zal duidelijk zijn dat de mate van verwijtbaarheid bij instrumenteel geweld in beginsel groter is dan bij frustratiegeweld.

Opgemerkt wordt nog dat het opleggen van een maatregel los staat van het doen van aangifte bij de politie.

Hoofdstuk 5 Samenlop, recidive en volharding

Artikel 14. Samenloop van gedragingen

Dit artikel ziet op verschillende gedragingen van een uitkeringsgerechtigde die (min of meer) gelijktijdig plaatsvinden. Als hier sprake van is wordt bij het opleggen van een maatregel uitgegaan van de gedraging waarop de zwaarste maatregel van toepassing is.

Artikel 15. Recidive

Als er binnen een jaar na een eerste verwijtbare gedraging sprake is van herhaald verwijtbaar gedrag dan wordt de grotere mate van verwijtbaarheid tot uitdrukking gebracht in een verdubbeling van de duur van de maatregel. Er is sprake van een herhaalde verwijtbare gedraging als eerder een maatregel is toegepast, er een waarschuwing is gegeven of als er om dringende redenen afgezien is van het opleggen van een maatregel.

In situaties, zoals bedoeld in dit artikel kan het voorkomen dat de uitkeringsgerechtigde afkomstig is uit een andere gemeente en op het moment van de verwijtbare gedraging nog geen 12 maanden in onze gemeente woont. Voor een goede uitvoering van deze verordening dient dan te worden nagegaan of er in de vorige gemeente een maatregel op de uitkering is toegepast. Wanneer een dergelijke maatregel is toegepast, dient te worden nagegaan of deze gedraging ook in onze gemeente zou hebben geleid tot een verlaging van de uitkering. Wanneer dit het geval zou zijn geweest dan kan de grotere verwijtbaarheid van de gedraging leiden tot een verdubbeling van de periode van verlaging van de uitkering.

Artikel 16. Volharding

Wanneer de uitkeringsgerechtigde volhardt in zijn verwijtbare gedragingen dan kan er een verlaging van de uitkering plaatsvinden die drie maanden duurt. Er zal dan telkens binnen drie maanden een heroverweging van de maatregel plaats dienen te vinden. Bij deze heroverweging hoeven niet alle feiten en omstandigheden opnieuw beoordeeld te worden. Een marginale beoordeling volstaat. Er dient slechts beoordeeld te worden of het redelijk is om de vastgestelde maatregel voort te zetten. Hierbij dient allereerst gekeken te worden of hij nu wel aan zijn verplichtingen voldoet. Wanneer dit het geval is kan besloten worden om het opleggen van een maatregel te beëindigen. Wanneer hij nog steeds niet voldoet aan zijn verplichtingen dan zal alsnog gekeken dienen te worden naar de omstandigheden waarin hij verkeert. In een dergelijke situatie zal het percentage waarmee de uitkering verlaagd wordt moeten worden verhoogd, omdat de al toegepaste verlaging kennelijk niet het gewenste effect heeft.

Hoofdstuk 6 Overige bepalingen

Artikel 17. Maatregel bij verlies van een passende en toereikende voorliggende voorziening door toepassing van bestuurlijke boete

Wanneer een uitkeringsgerechtigde een passende en toereikende voorliggende voorziening niet ten gelde kan maken doordat deze volledig wordt verrekend met een bestuurlijke boete in het kader van het bij herhaling schenden van de inlichtingenplicht, dan kan men in bijstandsbehoeftige omstandigheden verkeren. Het aanvragen van een bijstandsuitkering is mogelijk. Wel moet dan een maatregel opgelegd worden van 100% gedurende de eerste drie maanden gerekend vanaf de start van de verrekening.

Artikel 18. Niet of onvoldoende meewerken aan nadere verplichtingen

Het opleggen van nadere verplichtingen kan bijvoorbeeld aan de orde zijn wanneer in de persoon gelegen factoren arbeidsinschakeling in de weg staan, zoals bij psychische moeilijkheden of verslavingsproblematiek. Burgemeester en wethouders kunnen aan de uitkeringsgerechtigde de verplichting opleggen om een medische behandeling te ondergaan. Ook kunnen zij de verplichting opleggen een andere vorm van professionele hulpverlening te ondergaan, die naar zijn aard te vergelijken is met een medische behandeling. Zij leggen deze verplichtingen op als zij dit noodzakelijk achten voor het herstel van de zelfstandige bestaansvoorziening.

Hoofdstuk 7 Slotbepalingen

Artikel 19. *Nadere beleidsregels*

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 20. *Citeertitel*

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 21. *Inwerkingtreding intrekken oude verordening*

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Verordening Tegenprestatie 2015

De raad van de gemeente Hengelo,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 november 2014,

gelet op artikel 8a, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet, artikel 35, onderdeel d, van de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en artikel 35, onderdeel d, van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;

gelet op de nota “Tegenprestatie naar Vermogen”;

Overwegende dat het noodzakelijk is de tegenprestatie en het opleggen hiervan bij verordening te regelen;

B E S L U I T

vast te stellen de hierna volgende ‘Verordening Tegenprestatie 2015’

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. grote afstand tot de arbeidsmarkt: ingedeeld op trede 1, 2 of onderkant 3 van de participatieladder. Deelname aan de arbeidsmarkt is redelijkerwijs niet mogelijk binnen één jaar;
 - b. korte afstand tot de arbeidsmarkt: ingedeeld op bovenkant trede 3 of hogere treden van de participatieladder;
 - c. mantelzorg: langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt.

Artikel 2 Verslag over beleid

Het college zendt tweejaarlijks aan de gemeenteraad een verslag over de doeltreffendheid van het beleid.

Artikel 3 Inhoud van een tegenprestatie

Het college kan onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden, die additioneel van aard zijn, inzetten als tegenprestatie voor zover die werkzaamheden:

- a) naar zijn aard niet zijn gericht op toeleiding tot de arbeidsmarkt;
- b) niet zijn bedoeld als re-integratie instrument;
- c) worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid in de organisatie waarin ze worden verricht; en
- d) niet leiden tot verdringing van regulier werk.

Artikel 4 Het opdragen van een tegenprestatie

1. Het college kan een belanghebbende met een grote afstand tot de arbeidsmarkt een tegenprestatie opdragen.
2. Het college kan een belanghebbende met een korte afstand tot de arbeidsmarkt uitsluitend een tegenprestatie opdragen indien er geen zicht is op een (ontwikkel)traject of werk.

3. Bij het opdragen van een tegenprestatie houdt het college rekening met de volgende factoren:
- a) het vermogen van belanghebbende;
 - b) de persoonlijke situatie en individuele omstandigheden van een belanghebbende;
 - c) de persoonlijke wensen en kwaliteiten van een belanghebbende;
 - d) als een belanghebbende al maatschappelijke activiteiten, dagbesteding of vrijwilligerswerk verricht.

Artikel 5 Duur en omvang van een tegenprestatie

- 1. De tegenprestatie wordt opgedragen voor de maximale duur van zes maanden.
- 2. De tegenprestatie wordt opgedragen voor maximaal 24 uren per week.
- 3. De duur van de tegenprestatie kan eenmalig verlengd worden met een periode van maximaal zes maanden.
- 4. Op verzoek van belanghebbende en bij wederzijds goedvinden kan de termijn voor onbepaalde tijd worden verlengd.

Artikel 6 Mantelzorg

Het college draagt geen tegenprestatie op indien een belanghebbende mantelzorg verricht voor zover het verrichten van mantelzorg naar het oordeel van het college redelijkerwijs noodzakelijk is.

Artikel 7 Geen werkzaamheden voorhanden

Het college draagt geen tegenprestatie op indien geen werkzaamheden voorhanden zijn die kunnen worden ingezet als tegenprestatie. Binnen een periode van 3 maanden beoordeelt het college opnieuw of er werkzaamheden voorhanden zijn.

Artikel 8 Citeertitel

Deze verordening kan aangehaald worden als de Verordening Tegenprestatie 2015.

Artikel 9 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 december 2014.

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting op de verordening Tegenprestatie 2015

Artikel 1. Begrippen

Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, IOAW, IOAZ, de Algemene wet bestuursrecht of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening.

Korte afstand tot de arbeidsmarkt

Onder een korte afstand tot de arbeidsmarkt wordt verstaan dat een persoon ingedeeld is op bovenkant trede 3 of hogere treden van de participatieladder. Dit begrip is van belang in verband met de mogelijkheid tot het opdragen van een tegenprestatie. Zie hierover artikel 4 van deze verordening.

Grote afstand tot de arbeidsmarkt

Onder een grote afstand tot de arbeidsmarkt wordt verstaan dat een persoon ingedeeld is op trede 1, 2 of onderkant 3 van de participatieladder.

Mantelzorg

Deze begripsbepaling is gebaseerd op het begrip zoals dat wordt gehanteerd in de Wet maatschappelijke ondersteuning. Onder mantelzorg wordt verstaan: langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt. Het begrip 'mantelzorg' is van belang omdat artikel 6 van deze verordening bepaalt dat het college geen tegenprestatie opdraagt indien een belanghebbende mantelzorg verricht voor zover het verrichten van mantelzorg naar het oordeel van het college redelijkerwijs noodzakelijk is.

De vier belangrijkste kenmerken van mantelzorg zijn:

- er is een bestaande sociale relatie tussen de zorgvrager en de zorgverlener;
- mantelzorg wordt niet verricht in een georganiseerd verband;
- het verrichten van mantelzorg is veelal geen bewuste keuze;
- het verlenen van mantelzorg is nooit afdwingbaar.

Voor mantelzorg is vereist dat de verleende zorg de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt. Voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning hanteren gemeenten veelal het protocol Gebruikelijke Zorg van het Centrum Indicatiestelling Zorg om vast te stellen of sprake is van gebruikelijke zorg. Gebruikelijke zorg wordt als volgt omschreven: de normale, dagelijkse zorg die partners of ouders en inwonende kinderen geacht worden elkaar onderling te bieden omdat ze als leefeenheid een gezamenlijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden.

Artikel 2. Verslag over beleid

Het college zendt tweejaarlijks aan de gemeenteraad een verslag over de doeltreffendheid van het beleid inzake het opdragen van een tegenprestatie.

Artikel 3. Inhoud van een tegenprestatie

Het college bepaalt aan de hand van de individuele omstandigheden en de voorhanden zijnde onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden, de aard, de duur en de omvang van de aan een persoon op te leggen tegenprestatie.

Rekening moet worden gehouden met de individuele omstandigheden van belanghebbende, waaronder leeftijd, opleiding, werkervaring en andere relevante persoonlijke omstandigheden. De werkzaamheden/activiteiten worden immers opgedragen 'naar vermogen'. Het is dus van belang dat belanghebbende ook in staat is de werkzaamheden te verrichten.

Als het college een tegenprestatie vraagt van belanghebbende, moet het een duidelijke omschrijving geven van de te verrichten werkzaamheden/activiteiten. Het moet voor een belanghebbende immers duidelijk zijn welke tegenprestatie van hem wordt verwacht

Werkzaamheden die kunnen worden ingezet

Het college kan onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden, die additioneel van aard zijn, inzetten als tegenprestatie voor zover die werkzaamheden voldoen aan de in artikel 3 genoemde voorwaarden. Dit betekent dat de als tegenprestatie in te zetten werkzaamheid:

- a) naar zijn aard niet is gericht op toeleiding tot de arbeidsmarkt;
- b) niet is bedoeld als re-integratie instrument;
- c) wordt verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid in de organisatie waarin deze worden verricht; en
- d) niet leidt tot verdringing van regulier werk.

Samenwerking met maatschappelijke organisaties

De gemeente kan voor het werven van maatschappelijk nuttige werkzaamheden samenwerken met maatschappelijke organisaties zoals: welzijnsinstellingen, vrijwilligerswerkorganisaties, buurthuizen en/of sportvoorzieningen. Om ervoor te zorgen dat voldoende maatschappelijk nuttige werkzaamheden voorhanden zijn, is het van belang dat contacten worden onderhouden met maatschappelijke organisaties. Een vrijwilligersvacaturebank kan een belangrijk hulpmiddel zijn om het aanbod van maatschappelijk nuttige werkzaamheden te bepalen.

Tegenprestatie mag niet leiden tot verdringing

De tegenprestatie mag niet worden ingezet in het kader van de re-integratie. De tegenprestatie mag bovendien niet direct gericht zijn op toeleiding naar de arbeidsmarkt en is dan ook niet bedoeld als re-integratie instrument. Het betreffen werkzaamheden/activiteiten die worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid en die niet mogen leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt. De tegenprestatie mag het accepteren van passende arbeid of van re-integratie-inspanningen niet belemmeren. Het uitgangspunt werk boven uitkering staat voorop.

Tegenprestatie opdragen aan personen met lange afstand tot arbeidsmarkt

De tegenprestatie wordt in beginsel uitsluitend opgedragen aan een belanghebbende die een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Dit impliceert dat aan belanghebbenden die een korte afstand tot de arbeidsmarkt hebben geen tegenprestatie wordt opgedragen, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden.

Belanghebbende met een korte afstand tot de arbeidsmarkt

Het college kan aan belanghebbende met een korte afstand tot de arbeidsmarkt een tegenprestatie opdragen indien er geen zicht is op een (ontwikkel)traject of werk

Geen tegenprestatie

Indien daarvoor dringende redenen - zoals zorgtaken - aanwezig zijn, kan het college in individuele gevallen tijdelijk ontheffing verlenen van de plicht tot het verrichten van een tegenprestatie. De verplichting tot het verrichten van een tegenprestatie is niet van toepassing op een belanghebbende die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt is. De verplichting tot tegenprestatie is niet van toepassing op een alleenstaande ouder die in het bezit is van een ontheffing als bedoeld in artikel 9a, eerste lid, van de Participatiewet.

Weigering tegenprestatie

Het college dient bij weigering van belanghebbende om de tegenprestatie te verrichten, op basis van het individuele geval de hoogte en de duur van de op te leggen maatregel te bepalen.

Artikel 4. Factoren opdragen tegenprestatie

In artikel 4 is neergelegd met welke factoren het college rekening moet houden bij het opdragen van een tegenprestatie.

'Tegenprestatie 'naar vermogen'

De werkzaamheden die als tegenprestatie ingezet worden, moeten naar vermogen door een belanghebbende verricht kunnen worden. De term 'naar vermogen' heeft betrekking op de mogelijkheden waarover een belanghebbende beschikt om deze werkzaamheden te verrichten. Immers, niet alle onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden kunnen worden opgedragen aan elke uitkeringsgerechtigde.

'Persoonlijke situatie en individuele omstandigheden'

Bij het opdragen van de tegenprestatie houdt het college rekening met de persoonlijke situatie en individuele omstandigheden van een belanghebbende, waaronder leeftijd, opleiding en werkervaring. Maar ook met het fysieke en psychische vermogen van een belanghebbende. Voorts wordt rekening gehouden met praktische omstandigheden zoals reistijd, beschikbaarheid van kinderopvang en/of belanghebbende al maatschappelijke activiteiten verricht. Het moet altijd maatwerk zijn.

'Persoonlijke wensen en kwaliteiten belanghebbende'.

Het college houdt rekening met de persoonlijke wensen en kwaliteiten van belanghebbende. Belanghebbende wordt aangesproken om zelf ideeën aan te dragen voor de als tegenprestatie te verrichten werkzaamheden.

'Maatschappelijke activiteiten en vrijwilligerswerk'.

Het college houdt er rekening met het eventuele gegeven dat een belanghebbende al maatschappelijk actief is. Indien een belanghebbende al een maatschappelijke activiteit verricht, kan het college in bepaalde gevallen besluiten deze maatschappelijke activiteit aan te merken als tegenprestatie. Ook kan de omstandigheid dat een belanghebbende maatschappelijke activiteit verricht, ertoe leiden dat hiermee rekening wordt gehouden bij het vaststellen van de tegenprestatie, met name de duur en de omvang van de tegenprestatie. Een voorbeeld van maatschappelijke activiteiten zijn: de zorg voor een ouder of een gehandicapt kind. Dit geldt ook voor het verrichten van vrijwilligerswerk. Het college kan ook besluiten vrijwilligerswerk aan te merken als tegenprestatie.

Onder vrijwilligerswerk wordt in het algemeen verstaan: werk dat in enig verband onverplicht en onbetaald wordt verricht, voor anderen of de samenleving. Movisie heeft een draaischrijf ontwikkeld waarmee we aan de hand van acht onderdelen de definitie kunnen bepalen.

De schijven gaan over:

- Het motief: waarom doet de vrijwilliger het werk?
- Oorsprong vrijwillige inzet: vanuit welke andere tijdsbesteding komt de vrijwilliger tot zijn inzet?
- Mate van keuzevrijheid: is de vrijwillige inzet een eigen keus van de vrijwilliger?
- Mate van betaling: wat krijgt de vrijwilliger materieel vergoed voor zijn inzet?
- Voor wie doe je het?
- Type organisatieverband: in hoeverre kun je spreken van een vrijwilligersorganisatie?
- Organisatiegraad: hoe formeel wordt het werk verdeeld?
- En we noemen het ..

Artikel 5. Duur en omvang

Het college beoordeelt op basis van de individuele omstandigheden van een belanghebbende de omvang en de duur van de tegenprestatie. De omvang van de werkzaamheden en de duur in de tijd dienen in de regel beperkt te zijn. Dat betekent dat het college steeds een afweging maakt op basis van de situatie in welke mate een tegenprestatie verlangd kan worden.

De tegenprestatie kan worden opgedragen voor de maximale duur van zes maanden. De tegenprestatie wordt opgedragen voor maximaal 24 uur per week. Voor het maximaal aantal uren is gekozen om de tegenprestatie van relatief geringe omvang te laten zijn. Tevens is dit regionaal; afgestemd.

De maximale periode kan één maal worden verlengd. Als de cliënt een tegenprestatie verricht en dit voor langer dan een jaar wil blijven verrichten, dan kan dat. De cliënt moet hierom verzoeken en bij wederzijds goedvinden kan de termijn voor onbepaalde tijd worden verlengd. Het gaat hierbij meestal om vrijwilligerswerk wat de cliënt naar tevredenheid van de instelling verricht.

Artikel 6. Mantelzorg

Artikel 6 van de verordening bepaalt dat geen tegenprestatie wordt opgedragen indien een belanghebbende mantelzorg verricht en het college het verrichten hiervan redelijkerwijze noodzakelijk vindt. Of sprake is van mantelzorg wordt getoetst aan de criteria van het begrip mantelzorg zoals neergelegd in artikel 1.

Artikel 7. Geen werkzaamheden voorhanden

Artikel 7 van deze verordening bepaalt dat geen tegenprestatie wordt opgedragen indien geen onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden voorhanden zijn. In deze verordening kiest de gemeenteraad ervoor dat indien geen maatschappelijk nuttige werkzaamheden voorhanden zijn binnen de eigen gemeentegrenzen, buiten de gemeentegrenzen gezocht moet worden naar maatschappelijk nuttige werkzaamheden. Ter uitvoering hiervan kan worden samengewerkt met de gemeente Borne.

Artikel 8. Citeertitel

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 9. Inwerkingtreding

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2015

De raad van de gemeente Hengelo,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 november 2014,

gelet op artikel 8, tweede lid en artikel 36 van de Participatiewet;

Overwegende dat het noodzakelijk is het verstrekken van een inkomenstoeslag bij verordening te regelen;

B E S L U I T

vast te stellen de hierna volgende 'Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2015'

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. wet: de Participatiewet;
 - b. WTOS: Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
 - c. WSF 2000: Wet Studiefinanciering 2000;
 - d. bijstandsnorm: de normen als bedoeld in artikel 21 van de wet. Voor de alleenstaande ouder is de norm 90% WML;
 - e. referteperiode: een onafgebroken periode van 36 maanden voorafgaand aan de peildatum;
 - f. peildatum: datum waarop een persoon individuele inkomenstoeslag aanvraagt door middel van een daarvoor bestemd aanvraagformulier;
 - g. inkomen: het inkomen als bedoeld in artikel 32 van de wet, met dien verstande dat voor de zinsnede 'een periode waarover een beroep op bijstand wordt gedaan' moet worden gelezen 'de referteperiode'. Een bijstandsuitkering wordt, in afwijking van artikel 32 van de wet voor de beoordeling van het recht op inkomenstoeslag als inkomen gezien.

Artikel 2 Rechthebbenden

1. Voor een inkomenstoeslag komt in aanmerking degene, die 21 jaar of ouder maar jonger is dan de geldende pensioengerechtigde leeftijd en die gedurende de referteperiode aangewezen is geweest op een inkomen per maand, dat niet hoger is dan de bijstandsnorm en geen in aanmerking te nemen vermogen heeft als bedoeld in artikel 34 van de wet.
2. Het recht op inkomenstoeslag komt gehuwden gezamenlijk toe. Zij moeten allebei, zowel afzonderlijk als gezamenlijk aan de voorwaarden voldoen. Als één van beide gehuwden niet voldoen aan de voorwaarden, dan hebben beide echtgenoten geen recht op inkomenstoeslag.

Artikel 3 Hoogte van de toeslag

1. De inkomenstoeslag bedraagt per jaar:
 - a. voor gehuwden € 490,00
 - b. voor een alleenstaande ouder € 440,00 en
 - c. voor een alleenstaande € 345,00.
2. Indien één van de gehuwden op de peildatum is uitgesloten van het recht op inkomenstoeslag ingevolge artikel 11 of artikel 13 lid 1 van de wet komt de rechthebbende echtgenoot in aanmerking voor een inkomenstoeslag naar de hoogte die voor hem als alleenstaande of alleenstaande ouder zou gelden.
3. Voor de toepassing van het eerste en tweede lid is de gezinssituatie op de datum van aanvraag bepalend.

Artikel 4 Hardheidsclausule

Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere gevallen ten gunste van de rechthebbende afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 5 Beleid

Burgemeester en wethouders kunnen ten behoeve van de uitvoering van deze verordening nadere regels stellen.

Artikel 6 Indexering

Burgemeester en wethouders kunnen jaarlijks de hoogte van de bijdrage opnieuw vaststellen.

Artikel 7 Onvoorziene gevallen

In gevallen, de uitvoering van deze verordening betreffende, waarin deze verordening niet voorziet, beslissen burgemeester en wethouders.

Artikel 8 Citeertitel

Deze verordening kan aangehaald worden als de Verordening individuele inkomenstoeslag 2015.

Artikel 9 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015 onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Langdurigheidstoeslag 2013.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 december 2014.

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting op de verordening individuele inkomenstoeslag 2015

Algemeen

Aan de bijstand ligt het uitgangspunt ten grondslag dat het normbedrag in beginsel toereikend is. Toch kan de financiële positie van mensen die langdurig op een minimuminkomen zijn aangewezen onder druk komen te staan als er na verloop van tijd geen enkel perspectief lijkt te zijn om door inkomen uit arbeid het inkomen te verhogen. Om die reden is bij de invoering van de Wet werk en bijstand (hierna: WWB) in 2004 de langdurigheidstoeslag in het leven geroepen. Sinds 1 januari 2009 is de langdurigheidstoeslag gedecentraliseerd. Ook is de langdurigheidstoeslag sinds die datum een bijzondere vorm van (categoriale) bijzondere bijstand. Per 1 januari 2015 vervangt de individuele inkomenstoeslag de langdurigheidstoeslag. Sindsdien is het verlenen van de toeslag geen gebonden bevoegdheid meer, maar een discretionaire bevoegdheid. Dit betekent dat het college een individuele inkomenstoeslag kan verlenen als een persoon voldoet aan de voorwaarden daarvoor. Het college geeft in beleidsregels aan welke groepen niet in aanmerking komen voor individuele inkomenstoeslag en in welke gevallen personen uitzicht hebben op inkomensverbetering. In dit kader moet inkomensverbetering gedefinieerd worden als een inkomen verwerven dat hoger is dan de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

Vast te leggen regels in verordening

De individuele inkomenstoeslag is niet gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een inkomensondersteunende maatregel voor bepaalde personen die langdurig een laag inkomen hebben en daarbij, gelet op de omstandigheden van die persoon, geen uitzicht hebben op inkomensverbetering (artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet).

Bij verordening moeten regels vastgesteld worden over het verlenen van een individuele inkomenstoeslag. Deze regels moeten in ieder geval betrekking hebben op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen 'langdurig' en 'laag inkomen'. Op grond van deze verordening is geen sprake van een laag inkomen bij een inkomen hoger dan 100% van de toepasselijke bijstandsnorm. Daarnaast moet bij verordening de hoogte van de individuele inkomenstoeslag bepaald worden.

Het college geeft in de beleidsregels aan wanneer sprake is van 'geen uitzicht op inkomensverbetering'. Gelet op de tekst van artikel 8, tweede lid, hoeft dit criterium niet te worden vastgelegd in de verordening. Bij de beoordeling van het criterium 'geen uitzicht op inkomensverbetering' moet het college rekening houden met de omstandigheden van de persoon.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begrippen

Begrippen die in de Participatiewet voorkomen hebben in deze verordening dezelfde betekenis als in de Participatiewet. Ten aanzien van een aantal begrippen, die niet in de Participatiewet staan is een definitie gegeven in deze verordening.

Met de bijstandsnorm wordt altijd bedoeld de voor de aanvrager geldende norm. Voor een alleenstaande is dat 70%, voor een kostendeler het berekende percentage en een gezin 100% van het netto minimumloon. Er wordt geen rekening gehouden met wel of geen woonkosten.

Voor de alleenstaande ouder blijven we uitgaan van 90%, ondanks dat de norm voor een alleenstaande ouder niet meer bestaat. Hiermee wordt voorkomen dat de groep alleenstaande ouders met een ander inkomen dan bijstand niet meer in aanmerking komt!

Referteperiode: dit is een periode van drie jaar gedurende welke men aan de voorwaarden voor het recht op een inkomenstoeslag moet hebben voldaan om hiervoor in aanmerking te kunnen komen. Nadat iemand 3 jaar op een minimum inkomen is aangewezen, is er over het algemeen niet veel reserveringsruimte meer aanwezig. De minimumleeftijd voor het recht op een inkomenstoeslag is 21 jaar. Iemand is immers vanaf een leeftijd van 18 jaar voor de bijstand een zelfstandig rechtssubject.

Peildatum: de datum waarop men de inkomenstoeslag aanvraagt.

Artikel 2 Rechthebbenden

Iemand heeft recht op een inkomenstoeslag als hij gedurende een periode van drie jaar een inkomen heeft gehad, dat niet hoger is dan 100% van de voor hem geldende bijstandsnorm. Dit inkomen hoeft niet te zijn een inkomen uit een bijstandsuitkering. Ook mensen die een inkomen hebben uit of in verband met arbeid dat gelijk is aan of lager is dan de bijstandsnorm, komen voor de toeslag in aanmerking.

Het recht op inkomenstoeslag komt gehuwden gezamenlijk toe. Zij moeten allebei, zowel afzonderlijk als gezamenlijk aan de voorwaarden voldoen. Als één van beide gehuwden niet in aanmerking komt voor het recht op inkomenstoeslag wegens het niet voldoen aan de voorwaarden als genoemd in artikel 36 Participatiewet of in deze verordening, hebben beide echtgenoten geen recht op inkomenstoeslag. Verdere toelichting op de uitzonderingen hierop staan bij de toelichting bij artikel 3.

Artikel 3 Hoogte van de toeslag

De gezinssituatie op de peildatum is bepalend voor welke toeslag men krijgt.

Als er sprake is van een niet-rechthebbende partner (artikel 11) of als een partner uitgesloten is van het recht op bijstand (artikel 13, lid 1), bijvoorbeeld vanwege detentie, dan kan de rechthebbende partner in aanmerking komen voor een inkomenstoeslag. De hoogte van de toeslag is dan die voor een alleenstaande of alleenstaande ouder. Als het vermogen van de rechthebbende op de peildatum hoger is dan het vrij te laten vermogen als bedoeld in artikel 34 van de wet, bestaat er geen recht.

Omdat de inkomenstoeslag een vorm van bijzondere bijstand is, wordt in het derde lid ook zo'n regeling gegeven voor het recht op inkomenstoeslag.

Dit is iets anders dan als een van de gehuwden geen recht heeft op de inkomenstoeslag, omdat niet wordt voldaan aan de voorwaarden. Dan bestaat in het geheel geen recht op een inkomenstoeslag.

Artikel 5 Beleid

Er is nader beleid geformuleerd, zie "Beleidsregels bij de Verordening Individuele Inkomenstoeslag 2015".

Artikel 6 Indexering

Burgemeester en wethouders kunnen jaarlijks de hoogte van de toeslag opnieuw vaststellen.

Re-integratieverordening 2015

De raad van de gemeente Hengelo,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 november 2014,

gelet op de artikelen 8a, eerste lid, aanhef en onder a, c, d en e, en tweede lid, en 10b, vierde lid, van de Participatiewet,

BESLUIT

vast te stellen de Re-integratieverordening 2015

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. De wet: De Participatiewet;
- b. Doelgroep: personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de wet;
- c. Grote afstand tot de arbeidsmarkt: ingedeeld op trede 1, 2 of onderkant 3 van de participatieladder. Deelname aan de arbeidsmarkt is redelijkerwijs niet mogelijk binnen één jaar;
- d. korte afstand tot de arbeidsmarkt: ingedeeld op trede 5 en 6 van de participatieladder. Deelname aan de arbeidsmarkt is redelijkerwijs mogelijk binnen één jaar.

HOOFDSTUK 2. BELEID EN FINANCIËN

Artikel 2. Evenwichtige verdeling en financiering

1. Het college kan de voorziening, bedoeld in de artikelen 6 tot en met 13 aanbieden aan personen die behoren tot de doelgroep met een te ontwikkelen loonwaarde
2. Het college kan voorzieningen, bedoeld in artikel 5 aanbieden aan personen die behoren tot de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt;
3. Het college houdt bij het aanbieden van de in deze verordening opgenomen voorzieningen rekening met de omstandigheden en functionele beperkingen van een persoon. De omstandigheden hebben in ieder geval betrekking op zorgtaken van die persoon en de mogelijkheid dat hij behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie of gebruik maakt van de voorziening beschut werk. Onder zorgtaken wordt in ieder geval verstaan:
 - a. de opvang van ten laste komende kinderen tot vijf jaar, en
 - b. de noodzakelijkheid van het verrichten van mantelzorg.
4. Het College rapporteert twee jaarlijks aan de gemeenteraad de doeltreffendheid van het beleid. Deze rapportage bevat het oordeel van de Cliëntenraad.

HOOFDSTUK 3. VOORZIENINGEN

Artikel 3. Algemene bepalingen over voorzieningen

1. Het college stelt nadere beleidsregels vast welke voorzieningen, waaronder ondersteunende voorzieningen, het college in ieder geval kan aanbieden en de voorwaarden die daarbij gelden; hierin wordt tevens opgenomen wanneer een voorziening door het college beëindigd kan worden
2. Het arbeidsmarktinstrumentarium kan worden aangepast en uitgebreid. Hiervoor worden nadere regels vastgesteld;

3. Een nader te bepalen organisatie adviseert het college met betrekking tot het oordeel of een persoon met voltijdse arbeid niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, maar wel mogelijkheden heeft tot arbeidsparticipatie.

Artikel 4. Werkervaringsplaats

1. Het college kan een persoon een werkervaringsplaats gericht op arbeidsinschakeling aanbieden als deze:
 - a. behoort tot de doelgroep, en
 - b. nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft door langdurige werkloosheid;
2. Het doel van een werkervaringsplaats is het opdoen van werkervaring of het leren functioneren in een arbeidsrelatie;
3. Het college plaatst de persoon uitsluitend als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt;
4. In een schriftelijke overeenkomst wordt in ieder geval vastgelegd:
 - a. het doel van de werkervaringsplaats, en
 - b. de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt.

Artikel 5. Maatschappelijke participatie

1. Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep activiteiten aanbieden in het kader van maatschappelijke participatie;
2. Het college stemt de duur en omvang van de in het eerste lid bedoelde activiteiten af op de mogelijkheden en capaciteiten van die persoon.

Artikel 6. Detacheringsbaan

1. Het college kan zorgen voor toeleiding van een persoon die behoort tot de doelgroep naar een dienstverband met een werkgever, gericht op arbeidsinschakeling;
2. De werknemer wordt voor het verrichten van arbeid gedetacheerd bij een onderneming. De detachering wordt vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst tussen zowel de werkgever en inlenende organisatie als tussen de werknemer en inlenende organisatie;
3. Een werknemer wordt uitsluitend geplaatst als hierdoor de concurrentieverhoudingen niet onverantwoord worden beïnvloed en er geen verdringing op de arbeidsmarkt plaatsvindt.

Artikel 7. Scholing

Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een scholingstraject aanbieden.

Artikel 8. Participatieplaats

1. Het college kan een persoon met recht op algemene bijstand overeenkomstig artikel 10a van de wet onbeloonde additionele werkzaamheden laten verrichten;
2. Het college vult deze mogelijkheid in, volgens de in artikel 5 genoemde maatschappelijke participatie.

Artikel 9. Participatievoorziening beschut werk

1. Het college kan de voorziening beschut werk aanbieden aan een persoon uit de doelgroep die door een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding op en aanpassingen van de werkplek nodig heeft dat van een reguliere werkgever redelijkerwijs niet kan worden verwacht dat hij deze persoon in dienst neemt;
2. Het college maakt uit de personen uit de doelgroep een voorselectie en wint bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen advies in voor de beoordeling of zij uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben;
3. Om de in artikel 10b, eerste lid, van de wet bedoelde werkzaamheden mogelijk te maken kan het college de volgende ondersteunende voorzieningen inzetten: fysieke aanpassingen van de werkplek of de werkomgeving, uitsplitsing van taken of aanpassingen in de wijze van werkbegeleiding, werktempo of arbeidsduur;
4. Het college bepaalt de omvang van het aanbod beschut werk en legt vast hoeveel plekken voor beschut werk de gemeente beschikbaar stelt. In verband hiermee overlegt het college met het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, aan de gemeente gelieerde bedrijven en andere reguliere werkgevers, alsmede de gemeenten in de arbeidsmarktregio die samenwerken in het regionaal Werkbedrijf.

Artikel 10. Ondersteuning bij leer-werktraject

Het college kan ondersteuning aanbieden aan een persoon uit de doelgroep ten aanzien van wie het college van oordeel is dat een leer-werktraject nodig is, voor zover deze ondersteuning nodig is voor het volgen van een leer-werktraject en het personen betreft:

- a. van zestien of zeventien jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd, of
- b. van achttien tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

Artikel 11. Persoonlijke ondersteuning

Aan een persoon die behoort tot de doelgroep kan het college persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van de aan die persoon opgedragen taken aanbieden in de vorm van structurele begeleiding, als hij zonder persoonlijke ondersteuning niet in staat is de aan hem opgedragen taken te verrichten.

Artikel 12. No-riskpolis

Het college stelt nadere regels over het verstrekken van een No-riskpolis.

Artikel 13. Loonkostensubsidie

Het college stelt nadere regels over het verstrekken van loonkostensubsidie.

Artikel 14. Beleid

Burgemeester en wethouders kunnen ten behoeve van de uitvoering van deze verordening nadere beleidsregels vaststellen.

HOOFDSTUK 2. SLOTBEPALINGEN

Artikel 15. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Re-integratieverordening 2015.

Artikel 16. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015 onder gelijktijdige intrekking van de Reintegratieverordening 2009.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 december 2014

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting op de Re-integratieverordening 2015

Algemeen

Er is gekozen voor een algemene, globale verordening. Dit heeft te maken met de aard van de opdracht die de raad heeft gekregen, te weten het bij verordening regels stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietraject wordt neergelegd. Hieruit moet onder andere aandacht blijken voor de in de Participatiewet onderscheiden doelgroepen en de daarbinnen te onderscheiden subgroepen. Dit leent zich niet tot het formuleren van gedetailleerde regels die op iedere situatie van toepassing zijn. Immers, re-integratie is maatwerk. Het is helemaal afhankelijk van iemands mogelijkheden en beperkingen wat in het concrete geval een passend re-integratietraject is. Daarom wordt aan het college de bevoegdheid gegeven om op een aantal punten eigen afwegingen te maken. Artikel 10 van de Participatiewet bepaalt dat personen uit de doelgroep aanspraak hebben op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de door het college noodzakelijk geachte voorziening binnen de kaders van de re-integratieverordening. Daarom is ervoor gekozen in de verordening de voorzieningen vast te leggen die het college in ieder geval kan aanbieden.

Met betrekking tot de volgende voorzieningen is de gemeenteraad verplicht om regels op te nemen in deze verordening:

- scholing of opleiding, bedoeld in artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel c, en tweede lid, onderdeel c, van de Participatiewet);
- de premie, bedoeld in artikel 10a, zesde lid, Participatiewet (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel d, en tweede lid, onderdeel c, van de Participatiewet); het College kiest bij de invulling van dit artikel (participatieplaats) voor onbeloonde activiteiten in het kader van Maatschappelijke Participatie (artikel 5). Een premie is hierbij niet aan de orde.
- participatievoorziening beschut werk, bedoeld in artikel 10b van de Participatiewet (artikelen 8a, eerste lid, onderdeel e, en 10b, vierde lid, van de Participatiewet), en
- no riskpolis (artikel 8a, tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet).

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven worden hieronder behandeld.

Artikel 1. Begrippen

Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, Algemene wet bestuursrecht of de Gemeentewet worden niet afzonderlijk gedefinieerd in deze verordening. Deze zijn vanzelfsprekend van toepassing op deze verordening.

Doelgroep

De doelgroep wordt gevormd door personen zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a onder 2, van de Participatiewet. Het betreft:

- die algemene bijstand ontvangen;
 - als bedoeld in artikel 34a, vijfde lid onderdelen b en c, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (hierna: WIA), artikel 35, vierde lid, onderdeel b, van de WIA en artikel 36, derde lid, onderdeel b, van de WIA tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d van de Participatiewet is verleend;
 - personen als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de Participatiewet;
 - personen met een nabestaanden- of wezenuitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet (hierna: ANW);
 - personen met een uitkering ingevolge de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (hierna: IOAW);
 - personen met een uitkering ingevolge de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (hierna: IOAZ);
 - personen zonder uitkering;
- en, die voor de arbeidsinschakeling zijn aangewezen op een door het college aangeboden voorziening.

Korte afstand tot de arbeidsmarkt

Onder een korte afstand tot de arbeidsmarkt wordt verstaan dat een persoon redelijkerwijs binnen één jaar geschikt is voor deelname aan de arbeidsmarkt i.c. de mogelijkheden heeft loonwaarde te ontwikkelen. Zie verder de toelichting bij artikel 2 van deze verordening.

Grote afstand tot de arbeidsmarkt

Onder een grote afstand tot de arbeidsmarkt wordt verstaan dat een persoon redelijkerwijs niet binnen één jaar geschikt is voor deelname aan de arbeidsmarkt i.c. loonwaarde te ontwikkelen. Zie verder de toelichting bij artikel 2 van deze verordening.

Artikel 2. Evenwichtige verdeling en financiering

Op grond van artikel 8a, tweede lid, onderdeel a, van de Participatiewet moet de gemeenteraad in de verordening de verdeling van de voorzieningen over personen, waarbij rekening wordt gehouden met de omstandigheden en de functionele beperkingen van die personen. Hierin ligt besloten dat de gemeenteraad ook rekening houdt met de omstandigheden en functionele beperkingen van personen met een handicap. Dit is in overeenstemming met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. De doelstelling van dit verdrag is het bevorderen, beschermen en waarborgen van het volledige genot door alle personen met een handicap van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid en het bevorderen van de eerbiediging van hun inherente waardigheid. In dit artikel is aan het voorgaande uitvoering gegeven.

Grote afstand tot arbeidsmarkt

Het college biedt voorzieningen als bedoeld in de artikelen 4 (voorzieningen werkervaringsplaats), 5 (maatschappelijke participatie) en aan personen aan die behoren tot de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De doelgroep is gedefinieerd in artikel 1.

Korte afstand tot arbeidsmarkt

Het college biedt de voorziening zoals bedoeld in artikel 6 (detacheringsbaan) aan, aan personen die behoren tot de doelgroep met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. De doelgroep is gedefinieerd in artikel 1.

Overige voorzieningen

Voor de overige voorzieningen, volgt al uit de doelgroepomschrijving aan wie het college deze voorzieningen kan aanbieden. Het gaat om: scholing (artikel 7), beschut werk (artikel 9), ondersteuning bij leer-werktrajecten (artikel 10), persoonlijke ondersteuning (artikel 11), no-riskpolis (artikel 12), loonkostensubsidie (artikel 13).

Rekening houden met omstandigheden en beperkingen

Het college moet bij de inzet van de voorzieningen rekening houden met de omstandigheden en functionele beperkingen van een persoon. In artikel 2, derde lid, is opgenomen waarmee het college in ieder geval rekening moet houden.

Verslag doeltreffendheid

Het college rapporteert tweejaarlijks over de doeltreffendheid van het re-integratiebeleid. Dit verslag bevat het oordeel van de cliëntenraad. Dit is geregeld in artikel 2, vierde lid.

Artikel 3. Algemene bepalingen over voorzieningen

De Participatiewet schrijft niet uitputtend voor welke voorzieningen het college aan moet bieden. Het enige criterium is dat de voorziening gericht moet zijn op de arbeidsinschakeling en moet bijdragen aan het (op termijn) mogelijk maken van reguliere arbeid door een persoon. Al naar gelang de afstand van een persoon tot de arbeidsmarkt kan een voorziening gericht zijn op bijvoorbeeld maatschappelijke participatie en het voorkomen van een isolement (zoals het doen van vrijwilligerswerk met behoud van uitkering), het leren van vaardigheden of kennis, of het opdoen van werkervaring (bijvoorbeeld via gesubsidieerd werk).

Beëindigingsgronden

Het tweede lid geeft aan dat het college een voorziening kan beëindigen en in welke gevallen het dat kan doen. Onder beëindigen wordt hierbij ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever of het opzeggen van de arbeidsovereenkomst bij een detacheringsbaan. Bij deze laatste wijze van beëindigen dienen vanzelfsprekend de toepasselijke bepalingen uit het arbeidsrecht en de eventueel aanwezige rechtspositieregeling in acht te worden genomen.

Het college kan een voorziening beëindigen in de gevallen zoals opgenomen in nog vast te stellen beleidsregels. Een voorziening wordt bijvoorbeeld beëindigd als een persoon algemeen geaccepteerde arbeid aanvaardt. Voor de persoon zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a onder 2, van de Participatiewet wordt op dit punt een uitzondering gemaakt. Het gaat om de persoon zoals bedoeld in artikel 34a, vijfde lid, onderdelen b en c, 35, vierde lid, onderdeel b en

36, derde lid, onderdeel b, van de WIA. Voor deze doelgroep geldt dat het college ondersteuning bij de arbeidsinschakeling moet bieden gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie is verstrekt.

De Participatiewet voorziet niet in een terugvorderingsgrond van re-integratiekosten die onnodig zijn gemaakt. Noch van een bijstandsgerechtigde, noch van een niet bijstandsgerechtigde kunnen die kosten worden teruggevorderd.¹ Terugvordering dient te geschieden op grond van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 4. Werkervaringsplaats (WEP)

Een WEP onderscheidt zich van een gewone arbeidsovereenkomst. Bij een beoordeling of er al dan niet sprake is van een arbeidsovereenkomst toetst de rechter aan de drie criteria voor het bestaan van een arbeidsovereenkomst: persoonlijk verrichten van arbeid, loon en gezagsverhouding. Daarbij wordt gekeken naar een aantal aspecten zoals de bedoeling van de partijen en wat al dan niet schriftelijk is overeengekomen. De rechter besteedt vooral aandacht aan de feitelijke invulling van de overeenkomst.

Werkervaringsplaats is gericht op uitbreiden kennis en ervaring

De Hoge Raad heeft bepaald dat er bij WEP's weliswaar sprake is van het persoonlijk verrichten van arbeid, maar dat dit overwegend gericht is op het uitbreiden van de kennis en ervaring van de werknemer. Daarnaast is bij een WEP in de regel geen sprake van beloning. Terughoudend zijn met het verstrekken van een gerichte stagevergoeding ligt daarom voor de hand. Er kan wel een onkostenvergoeding worden gegeven, mits er daadwerkelijk sprake is van een vergoeding van gemaakte kosten.

Doelgroep aanbieden WEP

Het college kan een persoon die behoort tot de doelgroep een werkstage aanbieden voor zover hij een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Verder is vereist dat een persoon nog niet actief is geweest op de arbeidsmarkt of een afstand tot de arbeidsmarkt heeft door langdurige werkloosheid (artikel 4, eerste lid, onderdeel b, van deze verordening). Van langdurige werkloosheid is sprake als een persoon gedurende twaalf aaneengesloten maanden of langer is aangewezen geweest op een uitkering. In een dergelijk geval kan sprake zijn van een afstand tot de arbeidsmarkt, maar dit hoeft niet altijd het geval te zijn. Heeft een persoon gedurende vijf jaren geen inkomsten uit arbeid verworven, dan kan worden aangenomen dat hij een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. In dat geval is het college bevoegd hem een WEP aan te bieden.

Doel van de WEP

Het tweede lid geeft nog eens specifiek aan wat het doel is van de WEP, om het verschil met een normale arbeidsverhouding aan te geven. Dit is vooral van belang om te voorkomen dat een persoon claimt dat sprake is van een arbeidsovereenkomst en bij de rechter loonbetaling afdwingt. De WEP kan twee doelen hebben. Op de eerste plaats kan het gaan om het opdoen van specifieke werkervaring. Dit is vergelijkbaar met de zogenaamde 'snuffelstage', waarbij een persoon de gelegenheid krijgt om te bezien of het soort werk als passend kan worden beschouwd. Op de tweede plaats kan het gaan om het leren werken in een arbeidsrelatie. In de WEP kan een persoon wennen aan aspecten als gezag, op tijd komen, werkritme en samenwerken met collega's.

Opstellen schriftelijke overeenkomst

In het vierde is bepaald dat voor de WEP een schriftelijke overeenkomst wordt opgesteld. Hierin kan expliciet het doel van de stage worden opgenomen, evenals de wijze van begeleiding. Door deze schriftelijke overeenkomst kan nog eens worden gewaarborgd dat het bij een WEP niet gaat om een reguliere arbeidsverhouding.

Geen verdringing

In het derde lid is bepaald dat de WEP uitsluitend wordt verstrekt als er geen verdringing van de arbeidsmarkt plaatsvindt. Het opvullen van een vacature is alleen toegestaan als de vacature niet is ontstaan door afvloeiing, maar door ontslag op grond van een van de volgende redenen:

- eigen initiatief van de werknemer;
- handicap;
- ouderdomspensioen;
- vermindering van werktijd op initiatief van de werknemer, of

¹ Rechtbank Arnhem 14-09-2006, nr. AWB 06/999, ECLI:NL:RBARN:2006:AZ3540

- gewettigd ontslag om dringende redenen.

Artikel 5. Maatschappelijke participatie

Volgens de Participatiewet dient ook sociale activering uiteindelijk gericht te zijn op arbeidsinschakeling. Voor bepaalde doelgroepen is arbeidsinschakeling echter een te hoog gegrepen doel. Voor deze personen staat dan ook niet re-integratie, maar participatie voorop.

Begrip sociale activering

Onder 'sociale activering' wordt verstaan: het verrichten van onbeloonde maatschappelijk zinvolle activiteiten gericht op arbeidsinschakeling of, als arbeidsinschakeling nog niet mogelijk is, op zelfstandige maatschappelijke participatie (artikel 6, eerste lid, onderdeel c, Participatiewet). Bij activiteiten in het kader van sociale activering kan worden gedacht aan het zelfstandig, zonder externe begeleiding, verrichten van vrijwilligerswerk of deelnemen aan activiteiten in de wijk of buurt.²

Doelgroep sociale activering

Het college kan aan een persoon die behoort tot de doelgroep activiteiten aanbieden in het kader van sociale activering voor zover de mogelijkheid bestaat dat hij op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening (artikel 5, eerste lid).

Voor de verplichting op grond van artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering is vereist dat de mogelijkheid bestaat dat een persoon op enig moment algemeen geaccepteerde arbeid kan verkrijgen waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening. Bestaat die mogelijkheid niet, dan kan een persoon niet worden verplicht gebruik te maken van een dergelijke voorziening. Sociale activering heeft tot doel personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt terug te leiden naar de arbeidsmarkt, of als dit nog niet mogelijk is, als tussendoel te bevorderen dat personen zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Hieruit volgt dat als het einddoel, arbeidsinschakeling, niet kan worden bereikt, er geen grond is die persoon te verplichten om gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering.³ Het college kiest in de Hengelose situatie niet voor een aparte voorziening sociale activering maar zet op activiteiten gericht op maatschappelijke participatie, niet in de eerste plaats gericht op terugkeer op de arbeidsmarkt.

College stemt duur activiteiten af op de persoon

Het tweede lid geeft het college de mogelijkheid om de duur van activiteiten in het kader van maatschappelijke participatie nader te bepalen. Het college moet de duur afstemmen op de mogelijkheden en capaciteiten van een persoon. Gezien de mogelijk sterk verschillende behoeften op dit gebied, zal een al te rigide termijn moeilijk zijn.

Geen verdringing

Zie wat hierover is opgemerkt bij artikel 4.

Artikel 6. Detacheringsbaan

De Participatiewet biedt de mogelijkheid personen uit de doelgroep een dienstverband aan te bieden om op detachingsbasis werkervaring op te doen. In de verordening zijn de randvoorwaarden vastgelegd waarbinnen de banen vormgegeven worden.

Het eerste lid biedt de mogelijkheid tot het aangaan van het dienstverband. Het college zorgt ervoor dat een persoon een dienstverband krijgt aangeboden door een derde, de werkgever. Die derde kan bijvoorbeeld een detachingsbureau zijn. In het tweede lid wordt bepaald dat het gaat om detachering. Daarbij worden op twee vlakken afspraken gemaakt. Ten eerste tussen het inlenende bedrijf en de werkgever. Hierin worden zaken geregeld als de verhouding tot de werkgever, de hoogte van de inleenvergoeding en de wijze waarop de begeleiding wordt vormgegeven. In de overeenkomst tussen werknemer en inlener worden afspraken gemaakt over werktijden, verlof en de inhoud van het werk.

Voor derde lid wordt verwezen naar de toelichting bij het artikel over werkervaringsplaatsen]

Artikel 7. Scholing

² Kamerstukken II 2002/03 28870, nr. 3, blz. 35.

³ CRvB 24-04-2012, nr. 11/2062 WWB, ECLI:NL:CRVB:2012:BW4400.

Startkwalificatie

Onder startkwalificatie wordt verstaan een havo of VWO-diploma of een diploma van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), niveau twee. Scholing kan worden aangeboden aan personen met of zonder een dergelijke startkwalificatie. Vooral voor personen zonder startkwalificatie kan scholing noodzakelijk zijn voor de re-integratie.

Jongeren

Personen jonger dan 27 jaar die nog mogelijkheden hebben binnen het uit 's Rijks kas bekostigde onderwijs kunnen sinds 1 juli 2012 geen voorziening ontvangen die hen ondersteunt bij de arbeidsinschakeling (artikel 7, derde lid, onderdeel a, van de Participatiewet). *[Dit is voor de volledigheid opgenomen in het derde lid.]*

Scholing in combinatie met participatieplaats

Wanneer een persoon die in aanmerking is gebracht voor een participatieplaats niet over een startkwalificatie beschikt, dient het college aan deze persoon scholing of opleiding aan te bieden. Dit geldt vanaf zes maanden na aanvang van de werkzaamheden op de participatieplaats. De scholing of opleiding moet zijn gericht op vergroting van de kansen op de arbeidsmarkt. Het college hoeft aan een persoon alleen geen scholing of opleiding aan te bieden als dergelijke scholing of opleiding naar zijn oordeel de krachten of bekwaamheden van de persoon te boven gaan of als naar zijn oordeel scholing of opleiding niet bijdraagt aan vergroting van de kans op inschakeling in het arbeidsproces van de persoon. Dit volgt uit artikel 10a, vijfde lid, van de Participatiewet.

Zie artikel 8 van deze verordening over de voorziening participatieplaatsen.

Artikel 8. Participatieplaats

Een participatieplaats is bedoeld voor personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Voor personen jonger dan 27 jaar is ondersteuning in de vorm van een participatieplaats niet mogelijk (artikel 7, achtste lid, van de Participatiewet). Het college kan dan ook enkel aan personen van 27 jaar of ouder met recht op algemene bijstand een participatieplaats aanbieden. Het college kiest er vooralsnog niet voor een aparte voorziening als een Participatieplaats aan te bieden, maar personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt activiteiten te laten verrichten in het kader van maatschappelijke participatie (artikel 5). Daarbij is een premie-betaling niet aan de orde. In het kader van regionale afstemming van de instrumenten in de Participatiewet is dit nog onderwerp van nader overleg.

Artikel 9. Participatievoorziening beschut werk

Het college kan de voorziening beschut werk aanbieden aan een persoon uit de doelgroep die door een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding op en aanpassingen van de werkplek nodig heeft dat niet van een reguliere werkgever redelijkerwijs niet kan worden verwacht dat hij deze in dienst neemt (eerste lid).

Stap 1: voorselectie

Ten behoeve van de participatievoorziening beschut werk voert de gemeente een voorselectie uit. Tijdens de voorselectie bepaalt het college welke mensen in aanmerking kunnen komen voor beschut werk, en op welk moment. In de verordening moet vastgelegd worden hoe zij deze voorselectie uitvoeren.⁴ Daarom is in het tweede lid bepaald dat het college uitsluitend personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt selecteert voor de beoordeling of zij uitsluitend in een beschutte omgeving mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. Voor dit criterium is gekozen omdat personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt veelal niet uitsluitend in een beschutte omgeving mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. Onder de personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt is het aannemelijk dat daartoe personen behoren die uitsluitend in een beschutte omgeving kunnen werken.

Het college kan ambtshalve vaststellen of een persoon uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft (artikel 10b, eerste lid, van de Participatiewet). Hiervoor is dus geen aanvraag van een persoon nodig. Het college maakt uit de personen uit de doelgroep een voorselectie. Het college moet bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen advies inwinnen voor de beoordeling of de geselecteerde personen uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot

⁴ Kamerstukken II 2013/14, 33 161, nr. 113, blz. 3.

arbeidsparticipatie hebben.

Stap 2: advies Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen adviseert het college met betrekking tot het oordeel of een persoon tot de doelgroep beschut werk behoort. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen voert op basis van landelijke criteria een beoordeling uit (artikel 10b, tweede lid, van de Participatiewet).

Stap 3: besluit gemeente

Op basis van het advies van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen beslist de gemeente of iemand tot de doelgroep 'beschut werk' behoort. Alleen als sprake is van een onzorgvuldige totstandkoming van het advies van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, kan de gemeente besluiten het advies niet te volgen.⁵

Stap 4: dienstbetrekking 'beschut werk'

Nadat is vastgesteld dat iemand tot de doelgroep 'beschut werk' behoort, zorgt de gemeente ervoor dat deze persoon in een dienstbetrekking onder beschutte omstandigheden aan de slag gaat (artikel 10b, derde lid, van de Participatiewet). Het kan dan gaan om een privaatrechtelijke of een publiekrechtelijke dienstbetrekking (artikel 6, eerste lid, onderdeel f, van de Participatiewet). Hoe de dienstbetrekking wordt georganiseerd, behoort tot de beleidsvrijheid van gemeenten. Een dienstbetrekking kan bijvoorbeeld worden georganiseerd via een gemeentelijke dienst, NV, BV of stichting. Ook kunnen personen (via detachering) in een beschutte omgeving bij reguliere werkgevers werken.⁶

Naast het bepalen van wie in aanmerking kan komen voor beschut zijn in deze verordening vastgelegd welke voorzieningen voor arbeidsinschakeling ingezet worden om deze dienstbetrekking mogelijk te maken (derde lid). Tevens is in deze verordening vastgelegd op welke wijze de gemeente de omvang van het aanbod van beschut werk, het aantal beschikbare plekken, vaststelt. Gemeenten kunnen het werk zelf organiseren via bijvoorbeeld een aan de gemeente gelieerd bedrijf zoals een SW-bedrijf. Ook kunnen zij afspraken maken met andere reguliere werkgevers over de voorwaarden waarop zij deze mensen een dergelijke dienstbetrekking aanbieden.⁷

Omvang beschut werk

Het college bepaalt de omvang van het aanbod beschut werk en legt vast hoeveel plekken voor beschut werk de gemeente beschikbaar stelt. Het aanbod is mede afhankelijk van het aantal geschikte en beschikbare plaatsen bij werkgevers. Daarom moet het college overleg voeren met partners om de omvang van het aanbod te kunnen bepalen (vierde lid). Dit overleg vindt in eerste instantie plaats in het regionale Werkbedrijf.

Artikel 10. Ondersteuning bij leer-werktraject

Personen uit de doelgroep kunnen in aanmerking komen voor de voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten. Het college moet dan wel van oordeel zijn dat een leer-werktraject nodig is en de ondersteuning nodig moet zijn voor het volgen van dat leer-werktraject. Dit is geregeld in artikel 10 en volgt uit artikel 10f van de Participatiewet.

Artikel 10f van de Participatiewet bepaalt voorts dat het college uitsluitend ondersteuning bij een leer-werktraject kan aanbieden aan personen:

- van zestien of zeventien jaar van wie de leerplicht of de kwalificatieplicht, bedoeld in de Leerplichtwet 1969, nog niet is geëindigd, of
- van achttien tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald.

De voorziening ondersteuning bij leer-werktrajecten is inzetbaar voor jongeren van zestien of zeventien jaar oud die dreigen uit te vallen uit school, maar middels een leer/werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Om te voorkomen dat jongeren onnodig uitvallen, wordt de mogelijkheid geboden extra ondersteuning te bieden. Deze voorziening kan ook worden ingezet ter voorkoming van schooluitval bij jongeren van achttien tot 27 jaar die door een leer-werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen.

Bijstandsgerechtigden jonger dan 27 jaar die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kunnen volgen,

⁵ Kamerstukken II 2013/14, 33 161, nr. 113.

⁶ Kamerstukken II 2013/14, 33 161, nr. 107, blz. 66.

⁷ Kamerstukken II 2013/14, 33 161, nr. 107, blz. 115-116.

zijn uitgesloten van ondersteuning op grond van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet. Voor de conclusie dat een jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs kan volgen is vereist dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of daarvoor in aanmerking komt.⁸ In het kader van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet betekent dit dat het college vanaf het moment dat de jongere uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgt of kan volgen geen ondersteuning bij de arbeidsinschakeling kan bieden.

In artikel 10f van de Participatiewet is bepaald dat het college onder omstandigheden ondersteuning kan bieden aan personen jonger dan achttien jaar en aan personen van achttien tot 27 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald en voor wie een leer-werktraject nodig is. Er wordt vanuit gegaan dat het mogelijk is een leer-werktraject aan te bieden aan personen die voldoen aan het bepaalde in de artikelen 10 en 10f van de Participatiewet, in afwijking van artikel 7, derde lid, onder a, van de Participatiewet.]

Artikel 11. Persoonlijke ondersteuning

In artikel 11 wordt de voorziening persoonlijke ondersteuning nader geduid. Het gaat dan om een voorziening zoals een jobcoach, die op vaste tijden en gedurende een langere periode de werknemer met beperkingen bij het verrichten van zijn taken ondersteunt. Het moet dan ook gaan om een systematische ondersteuning. Daarnaast moet de ondersteuning noodzakelijk zijn in die zin, dat de werknemer zonder die ondersteuning in redelijkheid niet zijn werkzaamheden zou kunnen verrichten. Persoonlijke ondersteuning heeft tot doel dat een werknemer wordt begeleid naar een situatie dat hij uiteindelijk zonder begeleiding via een dergelijke voorziening bij een reguliere werkgever werkzaam kan zijn.⁹]

Artikel 12. No-riskpolis

De no-riskpolis kan worden ingezet als ondersteuning bij de arbeidsinschakeling (artikel 8a, tweede lid, onderdeel b, van de Participatiewet). De no-riskpolis is een belangrijk instrument om aarzelingen bij werkgevers weg te nemen om mensen met arbeidsbeperkingen in dienst te nemen. De no-riskpolis zorgt ervoor dat de werkgever compensatie ontvangt voor de loonkosten, wanneer een werknemer met arbeidsbeperkingen ziek wordt. Een werkgever komt niet in aanmerking voor een no-risk polis als artikel 29b van de Ziektewet van toepassing is (artikel 8a, tweede lid, onderdeel b Participatiewet).

De no-riskpolis is een verzekering waarbij de werkgever bij ziekte van de werknemer die een structurele functionele of andere beperking heeft of ten behoeve van wie die werkgever een loonkostensubsidie in aanmerking komt voor de no-riskpolis.

Op dit moment (september 2014) is er nog volop overleg gaande tussen o.m. Ministerie, UWV en VNG over de vorm waarin de no-risk-polis kan worden aangeboden en gefinancierd. De uitkomsten daarvan zullen in beleidsregels worden vastgelegd, na overleg in het regionale Werkbedrijf.

Artikel 13. Loonkostensubsidie

Gesubsidieerde arbeid kan als één van de voorzieningen worden ingezet om de arbeidsinschakeling te bevorderen. In de Participatiewet is geregeld dat alle voorzieningen moeten dienen om een persoon uiteindelijk aan regulier werk te helpen.

Compensatie

Het doel van de loonkostensubsidie is het bieden van compensatie voor het feit dat voor een persoon ten minste het wettelijk minimumloon moet worden betaald, terwijl de werkgever een persoon (nog) niet ten volle kan inzetten. Zo kan het college een loonkostensubsidie aan de werkgever verstrekken om tijdelijk het verschil in arbeidsproductiviteit te compenseren en zo de re-integratie van de bijstandsgerechtigde te bewerkstelligen.¹⁰ In het eerste lid is de doelgroep opgenomen en in het tweede lid de maximaal toe te kennen loonkostensubsidie opgenomen. Een nadere uitwerking van de doelgroep is opgenomen in het derde en vierde lid.

Geen verdringing

Zie wat hierover is opgemerkt bij artikel 4.

⁸ Kamerstukken II 2010/11, 32 815, nr. 3, blz. 49.

⁹ Kamerstukken II 2013-2014, 33 161, nr. 107, blz. 115.

¹⁰ Kamerstukken II 2004/05, 28 870, nr. 125.

De in artikel 13 van deze verordening geregelde loonkostensubsidie moet worden onderscheiden van de loonkostensubsidie zoals bedoeld in de artikelen 10c en 10d van de Participatiewet. De laatstgenoemde loonkostensubsidie is geïntroduceerd in de Participatiewet door de Invoeringswet Participatiewet en is specifiek bedoeld voor personen met een arbeidsbeperking. De in artikel 13 opgenomen loonkostensubsidie is niet noodzakelijk gericht op personen met een arbeidsbeperking, maar ondersteunt personen die kwetsbaar of uiterst kwetsbaar zijn.

De regels rond loonwaardebepaling en loonkostensubsidie worden door het regionale Werkbedrijf nader vastgesteld

Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive 2015

De raad van de gemeente Hengelo.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 november 2014

gelet op artikel 8, eerste lid, onderdeel d, van de Participatiewet, artikel 29 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en artikel 29 van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ),

BESLUIT

Vast te stellen de hierna volgende “Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive 2015”

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. de wet: de Participatiewet;
2. beslagvrije voet: beslagvrije voet als bedoeld in de artikelen 475c tot en met 475e van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering;
3. recidiveboete: bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 18a van de wet;
4. bezit: waarde van de bezittingen waarover belanghebbende of diens gezin beschikt of redelijkerwijs kan beschikken, met uitzondering van het in de woning met bijbehorend erf gebonden vermogen, bedoeld in artikel 50, eerste lid, van de wet;
5. verrekenen: verrekening als bedoeld in artikel 60, van de wet.

HOOFDSTUK 2. BESCHERMING BESLAGVRIJE VOET BIJ VERREKENING WEGENS RECIDIVE

Artikel 2. Verrekenen met beslagvrije voet bij voldoende bezit

1. Indien het bezit van een belanghebbende ten minste driemaal de toepasselijke bijstandsnorm bedraagt, verrekenen burgemeester en wethouders de recidiveboete zonder inachtneming van de beslagvrije voet.
2. De verrekening, bedoeld in het eerste lid, geschiedt gedurende een tijdvak van drie maanden.

Artikel 3. Verrekenen bij geen of onvoldoende bezit

1. Indien het bezit van een belanghebbende niet ten minste driemaal de toepasselijke bijstandsnorm bedraagt, verrekenen burgemeester en wethouders de recidiveboete gedurende één maand zonder inachtneming van de beslagvrije voet. De verrekening geschiedt vanaf het moment van de dagtekening waarop de bestuurlijke boete is opgelegd.
2. Aansluitend op verrekening als bedoeld in het eerste lid, verrekenen burgemeester en wethouders de recidiveboete in de daarop volgende twee maanden op een dusdanige wijze dat belanghebbende blijft beschikken over een inkomen ter hoogte van 80% van de toepasselijke bijstandsnorm.
3. Tot het inkomen, bedoeld in het tweede lid, worden ook middelen gerekend als bedoeld in artikel 31, tweede lid, onderdelen n en r, van de wet.

Artikel 4. Verrekenen met inachtneming beslagvrije voet

In afwijking van de artikelen 2 en 3 kunnen burgemeester en wethouders de recidiveboete met inachtneming van de beslagvrije voet verrekenen indien:

- a. aannemelijk is dat verrekening op de wijze, bedoeld in de artikelen 2 of 3, zou leiden tot huisuitzetting van belanghebbende en diens gezin of
- b. anderszins sprake is van dringende redenen.

Artikel 5. Eerder opgelegde bestuurlijke boetes

De artikelen 2, 3 en 4 zijn van overeenkomstige toepassing op de verrekening van de bestuurlijke

boete, bedoeld in artikel 18a van de wet, indien en voor zover deze boete nog niet is betaald op het moment van verrekening van de recidiveboete.

HOOFDSTUK 3. SLOTBEPALINGEN

Artikel 6. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015 onder gelijktijdige intrekking van de Verordening bestuurlijke boete bij recidive 2013.

Artikel 7.	Citeertitel
------------	-------------

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 december 2014.

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive 2015

Algemeen deel

Op 1 januari 2013 is de "Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving" in werking getreden. Voor de Wet werk en bijstand (WWB) introduceert deze wet de bestuurlijke boete bij een schending van de inlichtingenplicht. Het college van burgemeester en wethouders (verder college) is verplicht de bestuurlijke boete met de lopende uitkering te verrekenen. In beginsel moet bij deze verrekening de bescherming van de beslagvrije voet in acht genomen worden. Is echter sprake van een bestuurlijke boete wegens recidive, dan kan het college besluiten gedurende maximaal drie maanden met de beslagvrije voet te verrekenen.

Per 1 januari 2015 wordt de Wet Werk en Bijstand opgenomen in de Participatiewet. De verordening moet hierop worden aangepast. De Participatiewet verplicht de gemeenteraad in een verordening nadere regels te stellen over de bevoegdheid de beslagvrije voet tijdelijk buiten werking te stellen bij verrekening van de recidiveboete. Gemeenten krijgen daarmee de ruimte een afweging te maken van situaties of omstandigheden waarin het buiten werking stellen van de beslagvrije voet niet-proportioneel wordt geacht.

De bevoegdheid van de gemeenteraad strekt zich slechts uit over het al dan niet in acht nemen van de beslagvrije voet bij verrekening van de recidiveboete. Daar waar terugvordering en invordering niet door de wetgever is verplicht, blijft sprake van een bevoegdheid van het college. Het is derhalve aan het college op deze onderdelen nadere (beleids)regels vast te stellen.

In het kader van pseudoverrekening kunnen gemeenten te maken krijgen met verzoeken van andere gemeenten om een door hen opgelegde recidiveboete te verrekenen. Het college dat de boete heeft opgelegd zal in dat geval aangeven in hoeverre het de beslagvrije voet in acht wil nemen (volgens de regels van zijn gemeentelijke verordening). De gemeente die de uitkering verstrekt, moet in beginsel gehoor geven aan dit verzoek. Mocht de beslagvrije voet niet gerespecteerd worden, dan kan de belanghebbende het college waarvan hij uitkering ontvangt, verzoeken de beslagvrije voet toch in acht te nemen. In artikel 60b, van de Participatiewet is geregeld dat het college die de uitkering verstrekt, de bevoegdheid heeft aan dit verzoek van belanghebbende tegemoet te komen. Het ligt voor de hand dat het college bij de beslissing op dat verzoek handelt analoog aan de regels die in de eigen gemeentelijke verordening zijn vastgelegd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begrippen

In deze bepaling zijn een aantal begrippen nader omschreven. De meeste behoeven geen nadere toelichting.

Bezit

De verordening kent een definitie van het begrip bezit. Het gaat daarbij om (de waarde van) alle bezittingen waarover een belanghebbende of diens gezinsleden beschikken of redelijkerwijs kunnen beschikken. Bezittingen kunnen zowel bestaan uit geld als op geld waardeerbare goederen.

Bij het begrip bezit zoals dat in deze verordening wordt gebruikt, gaat het nadrukkelijk niet om vermogen als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet. Eventueel aanwezige schulden spelen immers geen rol en worden dus ook niet op het bezit in mindering gebracht. Ook de vrijlatingen van artikel 34, tweede lid, van de Participatiewet zijn hier niet van toepassing. Een belanghebbende die vanwege de volledige verrekening met de beslagvrije voet zonder inkomsten komt te zitten, zal de bezittingen waarover hij beschikt of redelijkerwijs kan beschikken, volledig moeten aanwenden om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te kunnen voorzien. Een uitzondering is gemaakt voor de door belanghebbende en zijn gezin bewoonde (eigen) woning.

Verrekenen

De Participatiewet kent een ruimer begrip van verrekenen dan het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Voor de duidelijkheid is daarom een aparte begripsbepaling opgenomen in de verordening.

Artikel 2. Verrekenen met beslagvrije voet bij voldoende bezit

Uitgangspunt van deze verordening is dat volledige verrekening met de beslagvrije voet plaats vindt voor de maximale termijn van drie maanden als een belanghebbende over voldoende bezittingen beschikt om dit op te kunnen vangen. Dat uitgangspunt is vastgelegd in artikel 2 van deze verordening. Van voldoende bezit is sprake als de waarde van de bezittingen waarover belanghebbende beschikt (of redelijkerwijs kan beschikken), ten minste driemaal de toepasselijke bijstandsnorm bedraagt. Immers, bij aanwending of tegeldemaking van deze bezittingen, zou een periode van drie maanden overbrugd moeten kunnen worden.

Artikel 3. Verrekenen bij geen of onvoldoende bezit

Heeft een belanghebbende onvoldoende bezittingen om een periode van drie maanden volledige verrekening met de beslagvrije voet te kunnen overbruggen, dan verrekent het college slechts één maand zonder inachtneming van de beslagvrije voet. Voor de overige twee maanden vindt weliswaar verrekening met de beslagvrije voet plaats, maar niet volledig. Belanghebbende blijft beschikken over een inkomen ter hoogte van 80% van de toepasselijke bijstandsnorm.

Voor het percentage van 80% is aansluiting gezocht bij de invorderingsmogelijkheden die de Belastingdienst heeft bij notoire wanbetalers. Onder omstandigheden kan deze de beslagvrije voet (90% van de toepasselijke bijstandsnorm) verlagen met 10% op grond van artikel 19, eerste lid, van de Invorderingswet 1990.

Met de gekozen opzet wordt enerzijds uiting gegeven aan het principe dat fraude niet mag lonen. Het gaat hier immers om belanghebbenden die herhaaldelijk hun inlichtingenplicht hebben geschonden. Daar mag een duidelijk signaal tegenover staan. Anderzijds wordt rekening gehouden met de zorgplicht van gemeenten. Het volledig buiten werking stellen van de beslagvrije voet gedurende drie maanden kan kwalijke maatschappelijke consequenties hebben. Dat moet voorkomen worden, nu de regeling daarmee zijn doel voorbij zou schieten.

Een belanghebbende kan inkomsten uit arbeid hebben die op grond van artikel 31, tweede lid, onderdelen n of r, van de Participatiewet worden vrijgelaten voor de algemene bijstand. Bij verrekening van een recidiveboete tot 80% van de bijstandsnorm, tellen deze inkomsten echter gewoon mee. Het college laat deze inkomsten dus niet buiten beschouwing bij de beoordeling van de vraag of een belanghebbende nog over voldoende inkomen beschikt. Dat is geregeld in lid 3.

Artikel 4. Verrekenen met inachtneming beslagvrije voet

Hoewel het hier gaat om een herhaaldelijke schending van de inlichtingenplicht, zijn situaties denkbaar waarin volledige verrekening met de beslagvrije voet niet aanvaardbaar wordt geacht. Die situaties komen aan de orde in artikel 4. Het gaat daarbij altijd om individuele omstandigheden waaraan het college zal moeten toetsen.

In onderdeel a is geregeld dat het college kan besluiten in afwijking van de artikelen 2 en 3 toch de beslagvrije voet te respecteren wanneer volledige verrekening waarschijnlijk leidt tot huisuitzetting van belanghebbende en diens gezin. Voorkomen moet worden dat een belanghebbende door de volledige verrekening op straat komt te staan, nu dit de problematiek alleen maar verergert, met alle maatschappelijke kosten van dien.

Een dreigende huisuitzetting wordt in deze verordening gezien als een dringende reden om van verrekening met de beslagvrije voet af te zien. Dat volgt uit het woord 'anderszins' in onderdeel b. Ook bij aanwezigheid van andere dringende redenen dan een dreigende huisuitzetting, kan het college rekening houden met de bescherming van de beslagvrije voet. Van dringende redenen is niet snel sprake. Het gaat slechts om incidentele gevallen, waarbij de behoeftige omstandigheden waarin de belanghebbende en diens gezinsleden verkeren op geen enkele andere wijze te verhelpen zijn. Het enkele feit dat het belanghebbende door de verrekening aan middelen ontbreekt om in het bestaan te voorzien, is op zich geen voldoende voorwaarde om te kunnen spreken van dringende redenen.

Artikel 5. Eerder opgelegde bestuurlijke boetes

In artikel 60b, van de Participatiewet is bepaald dat de bevoegdheid om te verrekenen met de beslagvrije voet ook van toepassing is op eerder opgelegde bestuurlijke boetes voor zover op het moment van verrekening van de recidiveboete, die eerdere boetes nog niet zijn betaald. Mocht het college die eerdere, nog openstaande boetes gaan verrekenen, dan regelt artikel 5 dat de bepalingen in deze verordening van overeenkomstige toepassing zijn.

Artikel 6. Inwerkingtreding

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.

Artikel 7. Citeertitel

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.

Verordening Cliëntenparticipatie 2015

De raad van de gemeente Hengelo,

**gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 november 2014,
gelet op de Participatiewet,**

**overwegende dat op grond van artikel 47 van de Participatiewet de gemeenteraad bij
verordening regels stelt met betrekking tot de wijze waarop de cliëntenparticipatie is
geregeld;**

BESLUIT

vast te stellen de hierna volgende 'Verordening Cliëntenparticipatie 2015'

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. Cliënt:
 1. de persoon die een uitkering ontvangt van de gemeente Hengelo op grond van de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (IOAW), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ) of het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz);
 2. de persoon die behoort tot de personenkring als omschreven in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Participatiewet;
 3. de inwoner van Hengelo, die een tegemoetkoming of voorziening ontvangt op grond van de Verordening maatschappelijke participatie;
 - b. Sociale Zaken: Sociale Zaken van de gemeente Hengelo;
 - c. Cliëntenorganisatie: de organisatie die door burgemeester en wethouders is aangewezen als de organisatie die zorg draagt voor de cliëntenparticipatie in de gemeente Hengelo. Hiervoor kunnen burgemeester en wethouders nadere regels stellen;
 - d. Cliëntenraad: de door de cliëntenorganisatie gesteunde raad van cliënten.

Artikel 2 Cliëntenorganisatie

In het kader van de cliëntenparticipatie draagt de cliëntenorganisatie zorg voor de instandhouding, ondersteuning en advisering van de cliëntenraad.

Artikel 3 Cliëntenraad

1. In het kader van de cliëntenparticipatie draagt de cliëntenraad zorg voor
 - a. het organiseren van klantenpanels;
 - b. het houden van informatiebijeenkomsten.
2. De cliëntenraad draagt tevens zorg voor de behartiging van belangen van individuele cliënten, voor zover deze betrekking hebben op het ontvangen van een uitkering van de gemeente Hengelo op het terrein van de sociale zekerheid. Hiertoe houdt de cliëntenraad een spreekuur voor cliënten.
3. In het kader van de cliëntenparticipatie adviseert de cliëntenraad waar mogelijk over:
 - algemene niet beleidsmatige cliëntaangelegenheden, zoals spreekuren en overige bereikbaarheid;
 - door Sociale Zaken ontwikkelde klanttevredenheidsonderzoeken;
 - door Sociale Zaken ontwikkeld informatiemateriaal, zoals formulieren en voorlichtingsmateriaal.

Artikel 4 Samenstelling cliëntenraad

1. De cliëntenraad bestaat uit maximaal 10 leden.
2. De cliëntenraad kiest uit haar leden een voorzitter. Deze is ook voorzitter van de maandelijkse overlegvergadering.
3. Bij afwezigheid van de voorzitter draagt deze zorg voor aanwijzing van een vervanger.
4. Deelname aan de cliëntenraad en lidmaatschap van de cliëntenorganisatie is onverenigbaar met elkaar.

Artikel 5 Voordracht, benoeming, zittingsduur, einde lidmaatschap

1. Burgemeester en wethouders benoemen de leden van de cliëntenraad op voordracht van de cliëntenorganisatie.
2. De zittingstermijn van de leden bedraagt 4 jaar.
3. Burgemeester en wethouders kunnen deze termijn eenmalig met 4 jaar verlengen.
4. Leden die niet meer voldoen aan het in artikel 1, tweede lid onder a omschreven vereiste van cliënt, treden binnen uiterlijk zes maanden nadien af.

Artikel 6 Doelstelling, taak en werkwijze

1. De doelstelling van cliëntenparticipatie is een meerwaarde te bereiken in de kwaliteit van de dienstverlening en het betrekken van de cliënten bij de uitvoering van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en de Bbz.
2. De cliëntenraad heeft maandelijks overleg met Sociale Zaken.
3. De cliëntenraad heeft tenminste eenmaal per jaar overleg met de wethouder die verantwoordelijk is of de wethouders die verantwoordelijk zijn voor de beleidsterreinen sociale zaken en arbeidsmarktbeleid.
4. De cliëntenraad kan op grond van artikel 3 lid 3 van deze verordening gevraagd of ongevraagd advies uitbrengen aan burgemeester en wethouders.

Artikel 7 Periodiek overlegvergadering

1. De overlegvergaderingen van de cliëntenraad en Sociale Zaken zijn niet openbaar.
2. Een lid van het bestuur van de cliëntenorganisatie kan als adviseur van de cliëntenraad aan het overleg deelnemen.
3. Ter voorbereiding van de overlegvergadering stelt de cliëntenraad een week voor de overlegvergadering de agenda vast.
4. Een medewerker van Sociale Zaken verleent ambtelijke ondersteuning met betrekking tot de overlegvergaderingen.
5. Sociale Zaken en de cliëntenraad hebben de mogelijkheid derden uit te nodigen in verband met een van de agendapunten van de overlegvergadering.

Artikel 8 Informatievoorziening

Sociale Zaken draagt zorg voor een goede en tijdige informatievoorziening richting cliëntenraad met betrekking tot zaken die tot het taakgebied van de cliëntenraad behoren.

Artikel 9 Faciliteiten

Burgemeester en wethouders kunnen jaarlijks subsidie aan de cliëntenorganisatie verstrekken ten behoeve van de werkzaamheden van de organisatie, de activiteiten van de cliëntenraad en de huisvesting.

Artikel 10 Garantstelling

Burgemeester en wethouders dragen er zorg voor, dat medewerkers van Sociale Zaken cliënten die lid zijn of lid zijn geweest van de cliëntenraad, uit hoofde van hun lidmaatschap op geen enkele wijze benadelen ten aanzien van hun uitkering en hun bejegening.

Artikel 11 Verslaglegging

Jaarlijks voor 1 april brengt de cliëntenorganisatie over het voorgaande jaar verslag uit aan burgemeester en wethouders omtrent:

- a. de activiteiten en de bevindingen van de cliëntenorganisatie;
- b. de financiële bestedingen;
- c. het overleg en de activiteiten van de cliëntenraad.

Artikel 12 Evaluatie

Burgemeester en wethouders evalueren een keer per jaar het functioneren van het overleg met de cliëntenraad.

Artikel 13 Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin deze verordening niet voorziet, voorzien burgemeester en wethouders, na daartoe advies te hebben ingewonnen van de cliëntenraad en/of de cliëntenorganisatie.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening kan aangehaald worden als de Verordening Cliëntenparticipatie 2015.

Artikel 15 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015 onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Cliëntenparticipatie 2013.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 december 2014. .

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting op de Verordening Cliëntenparticipatie 2015

De Participatiewet schrijft in artikel 47 voor dat de gemeenteraad bij verordening regels stelt over de wijze waarop in de gemeente de participatie van cliënten wordt vormgegeven.

Naast personen, die een uitkering ontvangen van Sociale Zaken worden ook vertegenwoordigers van de groep 'niet uitkeringsgerechtigden' en vertegenwoordigers van de groep uitkeringsgerechtigden op grond van de Algemene nabestaandenwet, die ondersteuning genieten bij arbeidsinschakeling en sociale activering, in staat gesteld deel te nemen aan de cliëntenparticipatie. De belangen van hen die gebruik maken van het minimabeleid van de gemeente worden ook door de cliëntenraad behartigd.

In de verordening is vastgelegd hoe de cliënten of hun vertegenwoordigers worden betrokken bij de uitvoering van de wet en hierbij moet de wijze geregeld worden waarop periodiek overleg gepleegd wordt met de cliënten of hun vertegenwoordigers, hoe de agenda wordt samengesteld en hoe zij worden voorzien van de benodigde informatie.

In Hengelo wordt de cliëntenparticipatie voornamelijk vormgegeven door het voeren van periodiek overleg met de cliëntenraad.

De cliëntenraad stelt de agenda van de overlegvergadering vast en kan gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan Sociale Zaken over alle onderwerpen met betrekking tot cliëntenparticipatie. Dit geldt tevens ten aanzien van algemene, niet beleidsmatige, cliëntaangelegenheden zoals spreekuren en overige bereikbaarheid.

Sociale Zaken draagt zorg voor een goede en tijdige informatievoorziening richting cliëntenraad met betrekking tot zaken die tot zijn taakgebied behoren en die nodig is om adequaat aan het overleg te kunnen deelnemen. Zo mogelijk wordt een verwijzing naar aanvullende informatie op het internet gegeven.

Sociale Zaken betreft, waar mogelijk, de cliëntenraad bij het ontwikkelen en aanpassen van de informatievoorziening aan cliënten, bijvoorbeeld waar het gaat om formulieren en voorlichtingsmateriaal, algemene cliëntaangelegenheden zoals het vaststellen van de spreekuren en overige bereikbaarheid.

Sociale Zaken kan besluiten tot het houden van klanttevredenheidsonderzoeken. De cliëntenraad kan om advies gevraagd worden inzake het opstellen hiervan en wordt nadien geïnformeerd omtrent de uitkomsten.

Verordening maatschappelijke participatie 2015

De raad van de gemeente Hengelo,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 november 2014;

Gelet op artikel 8 en artikel 35 van de Participatiewet;

BESLUIT

Vast te stellen de hierna volgende 'Verordening maatschappelijke participatie 2015'.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. Burgemeester en wethouders: het college van burgemeester en wethouders.
 - b. de wet: Participatiewet;
 - c. WTOS: Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
 - d. WSF 2000: Wet Studiefinanciering;
 - e. Inkomensgrenzen: worden op 1 januari van elk jaar vastgesteld op 120% van 100% Wettelijk Minimum Loon (WML) voor een echtpaar, 90% WML voor een alleenstaande ouder en 70% WML voor een alleenstaande;
 - f. schoolgaande kinderen: kinderen van 4 tot en met 17 jaar die voltijd dagonderwijs volgen;
 - g. subsidiejaar: tijdvak van een jaar lopend van 1 augustus tot 1 augustus van het jaar daarop volgend.

Artikel 2 Rechthebbenden

1. Recht op een voorziening krachtens deze verordening heeft de inwoner van Hengelo, die 18 jaar en ouder is en die een inkomen heeft, dat gelijk is aan of minder dan de voor hem/haar geldende inkomensgrens (120% van de voor hem geldende bijstandsnorm).
2. Indien het inkomen hoger is dan de geldende inkomensgrens (120% van de geldende bijstandsnorm), wordt het meerdere op jaarbasis op de voorziening(en) in mindering gebracht.
3. Niet voor voorzieningen komt in aanmerking degene, die een opleiding volgt als bedoeld in de WTOS, dan wel een studie volgt als genoemd in de WSF 2000.

Hoofdstuk 2. Voorzieningen

Artikel 3 Sportieve, culturele, educatieve en maatschappelijke activiteiten

1. Burgemeester en wethouders kunnen een bijdrage verstrekken in de kosten van deelname aan sportieve, culturele, educatieve en maatschappelijke activiteiten.
2. De bijdrage bedraagt maximaal € 110,00 per persoon per subsidiejaar voor alle tot het gezin behorende personen.
3. Een bijdrage voor sportieve, culturele, educatieve en maatschappelijke activiteiten wordt niet toegekend als er in hetzelfde subsidiejaar al een bijdrage van het Jeugdsportfonds voor hetzelfde kind is toegekend.
4. De bijdrage ten behoeve van kinderen tot en met 17 jaar wordt rechtstreeks uitbetaald aan de vereniging of instelling.

Artikel 4 Studiekosten

1. Burgemeester en wethouders kunnen aan rechthebbende een bijdrage verstrekken voor een tegemoetkoming in de studiekosten voor schoolgaande kinderen.
2. De hoogte van deze bijdrage is voor schoolgaande kinderen in de leeftijd van
 - a. 4 tot en met 11 jaar : € 110,00 per kind per subsidiejaar
 - b. 12 tot en met 17 jaar: € 200,00 per kind per subsidiejaar
3. Bepalend voor de vaststelling van de leeftijd, is de leeftijd die een kind bereikt in de loop van het subsidiejaar. Voor de kinderen die in de loop van het subsidiejaar 18 worden, is de datum van de aanvraag bepalend.

Artikel 5 Zwemlessen

1. Burgemeester en wethouders kunnen aan rechthebbende een bijdrage verstrekken voor de kosten van zwemlessen van de ten laste komende kinderen tot en met 12 jaar die niet over het zwemdiploma A, B of C beschikken.
2. De bijdrage bedraagt maximaal € 150,00 per subsidiejaar.
3. De bijdrage wordt rechtstreeks uitbetaald aan het zwembad.

Artikel 6 Abonnementskosten bibliotheek

1. Burgemeester en wethouders kunnen per kalenderjaar een vergoeding verstrekken voor de kosten van een abonnement van de bibliotheek te Hengelo.
2. De vergoeding wordt rechtstreeks uitbetaald aan de bibliotheek.

Artikel 7 Voorstellingen culturele podia te Hengelo van door gemeente gesubsidieerde instellingen

1. Burgemeester en wethouders kunnen een bijdrage verstrekken in de kosten van voorstellingen van culturele instellingen te Hengelo, die subsidie ontvangen van de gemeente.
2. De bijdrage bedraagt 50% van de kosten van maximaal 5 voorstellingen per persoon per kalenderjaar voor alle tot het gezin behorende personen.
3. De bijdrage wordt rechtstreeks uitbetaald aan de instelling.

Artikel 8 Vakantie(activiteit)

1. Burgemeester en wethouders kunnen een bijdrage verstrekken in de kosten van een vakantie of vakantieactiviteit in Nederland.
2. De bijdrage bedraagt maximaal € 25,00 per persoon per kalenderjaar voor eendaagse activiteiten en € 50,00 voor meerdaagse activiteiten voor alle tot het gezin behorende personen.

Artikel 9 Computer

1. Burgemeester en wethouders kunnen aan rechthebbenden een computer verstrekken ten behoeve van hun schoolgaande kinderen van 4 tot 18 jaar.
2. Er wordt maximaal één computer per vijf jaar per gezin verstrekt.

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Artikel 10 Hardheidsclausule

Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere gevallen ten gunste van de rechthebbende afwijken van de bepalingen in deze verordening, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 11 Beleid

Burgemeester en wethouders kunnen ten behoeve van de uitvoering van deze verordening nadere regels stellen.

Artikel 12 Indexering

Burgemeester en wethouders kunnen jaarlijks de hoogte van de bijdrage opnieuw vaststellen.

Artikel 13 Onvoorziene situaties

In gevallen, de uitvoering van deze verordening betreffende, waarin deze verordening niet voorziet, beslissen burgemeester en wethouders.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als de Verordening Maatschappelijke Participatie 2015.

Artikel 15 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2015 onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Maatschappelijke Participatie 2013-2014.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 december 2014,

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting op de verordening maatschappelijke participatie 2015

Algemeen

Deze verordening regelt diverse voorzieningen welke de gemeente Hengelo kent voor mensen met een laag inkomen en hun ten laste komende kinderen. De nieuwe verordening vervangt de verordening Maatschappelijke participatie 2013-2014. De ingangsdatum is weliswaar gesteld op 1 januari 2015 echter het subsidiejaar blijft vastgesteld over de periode van 1 augustus tot 1 augustus. Rechthebbenden hebben in het subsidiejaar recht op de maximale vergoeding in dat subsidiejaar.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

Met de bijstandsnorm wordt altijd bedoeld de geldende norm. Voor een alleenstaande is dat 70% en voor een echtpaar 100% van het netto wettelijk minimumloon. Vanaf 1 januari 2015 is de norm voor een alleenstaande ouder weliswaar afgeschaft maar voor de bepaling van de hoogte van het inkomen wordt hiervoor uitgegaan van 90% van het netto wettelijk minimum loon. Er wordt geen rekening gehouden met kostendeling of woonkosten.

Artikel 2. Rechthebbenden

Mensen met een inkomen tot en met 120% van de voor hen geldende bijstandsnorm kunnen in aanmerking komen voor een voorziening. Mensen, die met hun inkomen net boven deze grens zitten, kunnen voor deze kosten een aanvraag indienen voor individuele bijzondere bijstand. Bij de vaststelling van de hoogte van de bijdrage wordt rekening gehouden met het inkomen boven de 120%. Het meerdere wordt dan in mindering gebracht op de bijdrage. Studenten vallen niet onder het begrip rechthebbende.

Artikel 3. Sportieve, culturele, educatieve en maatschappelijke activiteiten

Burgemeester en wethouders kunnen een bijdrage verstrekken in de kosten voor sportieve, culturele, educatieve en maatschappelijke activiteiten. Deze activiteiten moeten in georganiseerd verband plaats vinden. De rechthebbende of zijn ten laste komende kinderen dienen lid of contribuant te zijn van een rechtspersoonlijkheid bezittende vereniging of stichting. Deze voorwaarde geldt niet educatieve en maatschappelijke activiteiten. Onder educatieve en maatschappelijke activiteiten wordt met name bedoeld:

- georganiseerde activiteiten bij wijkcentra en speeltuinen in Hengelo;
- contributie van bijvoorbeeld vakbond of ouderenbond;
- kosten taalcursus of eigen bijdrage bij activiteiten rond laaggeletterdheid.

De rechthebbende dient betalingsbewijzen te overleggen waaruit blijkt dat hij daadwerkelijk kosten maakt voor deze activiteiten. Per persoon verstekken burgemeester en wethouders maximaal € 110,00 per subsidiejaar. Deze bijdrage kan voor meerdere activiteiten verstrekt worden, zolang het totaal maximumbedrag niet wordt overschreden. Om de participatie van kinderen verder te stimuleren wordt de bijdrage voor hun activiteiten rechtstreeks overgemaakt aan de vereniging of instelling, zodat ouders het bedrag niet eerst hoeven 'voor te schieten'.

Artikel 4. Studiekosten

Burgemeester en wethouders kunnen een bijdrage voor een tegemoetkoming in de studiekosten van hun kinderen verstrekken. Het volgen van onderwijs gaat gepaard met extra kosten. Hierbij moet gedacht worden aan de kosten van excursies, verplichte sportkleding, ouderbijdrage en schoolfonds.

Het onderdeel studiekosten is speciaal gericht op het vergroten van de participatie van kinderen en jongeren. Ouders met kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 17 jaar kunnen een bijdrage voor schoolkosten krijgen. Deze bijdrage is gedifferentieerd op grond van de onderwijsvorm.

Ouders kunnen voor kinderen van 4 tot en met 11 jaar een bedrag van € 110,00 per jaar per kind ontvangen voor schoolkosten. Voor kinderen van 12 tot en met 17 jaar kan men voor de schoolkosten € 200,00 per jaar per kind ontvangen.

Ouders hoeven niet aan te tonen dat ze inderdaad kosten hebben gemaakt. Uitgangspunt is dat ouders voor hun kinderen die naar school gaan extra kosten hebben.

Voor de vaststelling van de leeftijd van een kind gaan we uit van de leeftijd, die het kind in een bepaald subsidiejaar bereikt. Voor een kind, dat aan het begin van het subsidiejaar (1 augustus) nog 11 jaar is, maar voor het einde van het subsidiejaar (1 augustus van het jaar daarop volgend) 12 jaar wordt, wordt voor het gehele subsidiejaar aangemerkt als 12 jaar. Voor jongeren die in de loop van het schooljaar de leeftijd van 18 jaar bereiken, kunnen de ouders tot de 18^e verjaardag van de jongere de bijdrage aanvragen. De ouders ontvangen dan een bedrag van € 200,00 voor het kind.

Artikel 5. Zwemlessen

Burgemeester en wethouders kunnen een bijdrage verstekken in de kosten van zwemlessen in het Twentebad of RIVA te Hengelo. Zij verstrekken de bijdrage indien de ten laste komende kinderen tot en met 12 jaar van de rechthebbende niet beschikken over de zwemdiploma's A, B of C. Burgemeester en wethouders verstrekken de bijdrage als de rechthebbende heeft aangetoond dat hij de kosten daadwerkelijk maakt of heeft gemaakt. De bijdrage wordt rechtstreeks overgemaakt aan het zwembad.

Artikel 6. Abonnementskosten bibliotheek

Met het abonnement kan de rechthebbende alle materialen (boeken, muziek-cd's, cd-rom's, dvd's en videobanden) bij de bibliotheek Hengelo onbeperkt lenen. Kinderen tot 18 jaar betalen geen contributie.

Artikel 7. Voorstellingen culturele podia

Elk gezinslid kan in aanmerking komen voor een vergoeding van de helft van de kosten van maximaal 5 voorstellingen van een cultureel podium in Hengelo. Vooralsnog zijn als podia aangewezen het Rabotheater en Metropool. Het is alleen mogelijk om óf vijf voorstellingen bij te wonen in het Rabotheater óf vijf voorstellingen in Metropool. De bijdrage in de kosten van deze voorstellingen wordt direct aan de kassa verrekend en door de gemeente rechtstreeks aan Rabotheater of Metropool betaald.

Artikel 8. Vakantie(activiteit)

Elk gezinslid kan in aanmerking komen voor een bijdrage van € 50,00 per jaar voor de kosten van een meerdaagse vakantie of € 25,00 voor een eendaagse vakantieactiviteit in Nederland. Onder een vakantieactiviteit kan worden verstaan een bezoek aan een pretpark, een dagkaart van de NS gekoppeld aan een activiteit, etc.. Men moet aantonen, dat men de kosten heeft gemaakt of gaat maken.

Artikel 9. Computer

Burgemeester en wethouders kunnen aan ouders ten behoeve van hun schoolgaande kinderen van 4 tot 18 jaar een computer verstrekken.

Artikelen 10 t/m 15 behoeven geen toelichting.

Verordening Individuele Studietoelage 2015

De raad van de gemeente Hengelo,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 november 2014,

gelet op artikel 8, eerste lid, onderdeel c van de Participatiewet,

BESLUIT

vast te stellen de Verordening individuele studietoelage 2015

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

Alle begrippen die in deze verordening gebruikt worden en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet.

Artikel 2. Indienen verzoek

Een verzoek als bedoeld in artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet, wordt ingediend middels een door het college vastgesteld formulier.

Artikel 3. Advies over oordeel verdienen wettelijk minimumloon

Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) adviseert het college met betrekking tot het oordeel of een persoon niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, maar wel mogelijkheden heeft tot arbeidsparticipatie.

Artikel 4. Eenmaal per periode individuele studietoelage verlenen

Een persoon kan slechts eenmaal binnen een periode van zes maanden in aanmerking komen voor een individuele studietoelage.

Artikel 5. Hoogte individuele studietoelage

Het college stelt nadere regels over de hoogte van de individuele studietoelage.

Artikel 6. Betaling individuele studietoelage

Een individuele studietoelage wordt per maand uitbetaald.

HOOFDSTUK 2. SLOTBEPALINGEN

Artikel 7. Beleid

Burgemeester en wethouders kunnen ten behoeve van de uitvoering van deze verordening nadere beleidsregels vaststellen.

Artikel 8. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening individuele studietoelage 2015.

Artikel 9. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 december 2014.

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting Verordening individuele studietoelage 2015

De Invoeringswet Participatiewet introduceert een studieregeling in de Participatiewet: de individuele studietoelage. Hiermee krijgt het college de mogelijkheid mensen, van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen, een individuele studietoelage te verstrekken als ze studeren. Het afronden van een studie versterkt de positie op de arbeidsmarkt. Een diploma is een bewijs tegenover werkgevers dat iemand gemotiveerd is en veel in zijn mars heeft.

Mensen met een arbeidshandicap hebben volgens de regering een extra steuntje in de rug nodig als het gaat om studeren. Voor hen is de drempel om te lenen een stuk hoger, omdat de kans op een baan later lager is. Een studieregeling stimuleert mensen om toch de stap te zetten om naar school te gaan of een studie te gaan volgen. Ook biedt het een financiële compensatie voor het feit dat het voor deze groep vaak moeilijk is om de studie te combineren met een bijbaan.

De individuele studietoelage moet worden aangemerkt als een vorm van bijzondere bijstand (artikel 5, onderdeel d, van de Participatiewet). De individuele studietoelage is niet gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een inkomensondersteunende maatregel voor mensen van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen.

Artikelsgewijze toelichting Verordening individuele studietoelage

Artikel 2. indienen verzoek

Een verzoek om een individuele studietoelage kan worden ingediend door personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet. Dit betreft personen die het college ondersteunt bij arbeidsinschakeling:

- personen die algemene bijstand ontvangen;
- personen als bedoeld in de artikelen 34a, vijfde lid, onderdelen b en c, 35, vierde lid, onderdelen b en c, en 36, derde lid, onderdelen b en c, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d is verleend;
- personen als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de Participatiewet;
- personen met een nabestaanden- of wezenuitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet;
- personen met een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers,
- personen met een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, en.
- niet-uitkeringsgerechtigden.

Het college kan aan deze personen, op een daartoe strekkend verzoek, een individuele studietoelage verlenen (artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet). Een persoon dient op datum van de aanvraag aan de voorwaarden te voldoen zoals genoemd in artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet. Een aanvraag dient in beginsel schriftelijk te worden ingediend (artikel 4:1 van de Awb).

Artikel 3. Advies over oordeel verdienen wettelijk minimumloon Artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet regelt in welke gevallen het college op verzoek van een persoon, gelet op diens individuele omstandigheden, een individuele studietoelage kan verlenen. Dit is het geval indien een persoon op de datum van de aanvraag:

- 18 jaar of ouder is;
- recht heeft op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of recht heeft op een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
- geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet heeft; en
- een persoon is van wie is vastgesteld dat hij niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, maar wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.

Met betrekking tot het laatst genoemde criterium wint het college advies in bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen. Het gaat om advies met betrekking tot het oordeel of een persoon niet in staat is tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie heeft.

Artikel 4. Eenmaal per periode individuele studietoelage verlenen

Een persoon kan slechts eenmaal binnen een periode van zes maanden in aanmerking komen voor een individuele toelage.

Doorgaans kan een persoon halfjaarlijks starten met een opleiding. Voor de beoordeling of een belanghebbende in aanmerking komt voor een individuele studietoelage wordt de situatie op de datum van de aanvraag beoordeeld (artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet). Om deze reden is geregeld dat een persoon slechts eenmaal binnen een periode van zes maanden in aanmerking kan komen voor een individuele studietoelage (artikel 3 van deze verordening). Studeert een persoon na die zes maanden nog steeds en voldoet hij aan de voorwaarden van artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet, dan kan hij opnieuw in aanmerking komen voor een individuele studietoelage.

Artikel 5. Hoogte individuele studietoelage

De hoogte van de individuele studietoelage wordt afgestemd met de 14 gemeenten uit de regio.

Deze afstemming moet nog plaats vinden.

Is sprake van gehuwden die allebei afzonderlijk voldoen aan de voorwaarden voor een individuele studietoelage, dan komen zij afzonderlijk in aanmerking voor een individuele studietoelage.

Artikel 6. Betaling individuele studietoelage

Een individuele studietoelage wordt per maand uitbetaald in zes gelijke delen. Artikel 5 van deze verordening bepaalt de hoogte van de individuele studietoelage. Dit bedrag moet in zes worden uitbetaald. Per maand wordt dus 1/6 van dit bedrag uitbetaald.

Een persoon moet op de datum van de aanvraag voldoen aan de in artikel 36b, eerste lid, van de Participatiewet. Als een persoon op enig moment na de aanvraag hier niet meer aan voldoet heeft dat geen gevolgen voor het recht op een individuele studietoelage. Dit betekent dat het dus kan voorkomen dat een persoon geen recht op studiefinanciering meer heeft, maar wel nog recht heeft op uitbetaling van een eerder toegekende individuele studietoelage aangezien uitsluitend de situatie op de datum van de aanvraag bepalend is.

Na zes maanden kan een persoon opnieuw in aanmerking komen voor een individuele studietoelage. Dit volgt uit artikel 4 van deze verordening.

Artikel 7. Beleid

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.

Artikel 8. Citeertitel

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.

Artikel 9. Inwerkingtreding

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.

Verordening Loonkostensubsidie 2015

De raad van de gemeente Hengelo,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 november 2014,

gelet op artikel 6, tweede lid, van de Participatiewet;

Overwegende dat het noodzakelijk is het verstrekken van een loonkostensubsidie bij verordening te regelen;

B E S L U I T

vast te stellen de hierna volgende ‘Verordening Loonkostensubsidie 2015’

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
2. De wet: de Participatiewet.

Artikel 2 Doelgroep loonkostensubsidie

1. Het college stelt vast of een persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie.
2. Hierbij neemt het college de volgende criteria in acht:
 - a. een persoon moet behoren tot de doelgroep zoals omschreven in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de wet;
 - b. die persoon is niet in staat met voltijdse arbeid het wettelijk minimumloon te verdienen, en
 - c. die persoon heeft mogelijkheden tot arbeidsparticipatie.
3. Een nader te bepalen organisatie adviseert het college met betrekking tot het oordeel of een persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie. Deze organisatie neemt daarbij de in het tweede lid neergelegde criteria in acht.

Artikel 3 Vaststelling loonwaarde

1. Het college stelt de loonwaarde schriftelijk vast op basis van de feitelijke werkzaamheden op de werkplek van een persoon uit de doelgroep loonkostensubsidie bij de werkgever en met inbreng van de werkgever, die voornemens is een dienstbetrekking aan te gaan dan wel een dienstbetrekking is aangegaan met die persoon.
2. Het college stelt nadere regels vast over de wijze om de loonwaarde van een persoon te bepalen.
3. Een nader te bepalen organisatie kan het college adviseren met betrekking tot de vaststelling van de loonwaarde van een persoon.

Artikel 4 Nadere regels

Burgemeester en wethouders kunnen ten behoeve van de uitvoering van deze verordening nadere regels stellen.

Artikel 5 Citeertitel

Deze verordening kan aangehaald worden als de Verordening Loonkostensubsidie 2015.

Artikel 6 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 december 2014.

De griffier,

De voorzitter,

Toelichting verordening loonkostensubsidie 2015

Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan artikel 6, tweede lid, van de Participatiewet.

Overeenkomstig deze bepaling dient de gemeenteraad bij verordening regels vast te stellen over de doelgroep loonkostensubsidie en de loonwaarde. De regels dienen in ieder geval te bepalen:

- de wijze waarop wordt vastgesteld wie tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort, en
- de wijze waarop de loonwaarde wordt vastgesteld.

Het college kan op verzoek of ambtshalve vaststellen wie tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort (artikel 10c van de Participatiewet). Personen zoals bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet die mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben en van wie is vastgesteld dat zij met voltijdse arbeid niet in staat zijn tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, behoren tot de doelgroep loonkostensubsidie (artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de Participatiewet).

Heeft het college vastgesteld dat een persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie en is een werkgever voornemens met die persoon een dienstbetrekking aan te gaan, dan stelt het college in beginsel de loonwaarde van die persoon vast (artikel 10d, eerste lid, van de Participatiewet). Hiervoor is geen aanvraag vereist. De vastgestelde loonwaarde legt het college vast in een beschikking waartegen zowel de betrokken persoon als diens (potentiële) werkgever bezwaar en beroep kunnen instellen.

De loonwaarde is een vastgesteld percentage van het rechtens geldende loon voor de door een persoon - die behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie - verrichte arbeid in een functie naar evenredigheid van de arbeidsprestatie in die functie van een gemiddelde werknemer met een soortgelijke opleiding en ervaring, die niet tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort (artikel 6, eerste lid, onderdeel g, van de Participatiewet).

De loonkostensubsidie zoals beschreven in deze verordening kan uitsluitend worden ingezet als de persoon in kwestie behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie, als bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de Participatiewet: mensen met een arbeidsbeperking. Deze nieuwe vorm van loonkostensubsidie is niet per definitie tijdelijk, maar kan indien nodig voor een langere periode worden ingezet. Met dit instrument compenseert de gemeente werkgevers voor de verminderde productiviteit van de werknemer.

Begrippen die al zijn omschreven in de Participatiewet, Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) of de Gemeentewet zijn vanzelfsprekend ook van toepassing op deze verordening. Hiervan zijn in deze verordening daarom geen begripsomschrijvingen opgenomen. Voor de duidelijkheid is een aantal belangrijke wettelijke definities hieronder weergegeven.

- doelgroep loonkostensubsidie (artikel 6, eerste lid, onderdeel e, Participatiewet): personen als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van wie is vastgesteld dat zij met voltijdse arbeid niet in staat zijn tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben;
- loonwaarde (artikel 6, eerste lid, onderdeel g, Participatiewet): vastgesteld percentage van het rechtens geldende loon voor de door een persoon, die tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort, verrichte arbeid in een functie naar evenredigheid van de arbeidsprestatie in die functie van een gemiddelde werknemer met een soortgelijke opleiding en ervaring, die niet tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort;
- dienstbetrekking (artikel 6, eerste lid, onderdeel f Participatiewet): een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke dienstbetrekking.

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven worden hieronder behandeld.

Artikel 2. Vaststelling wie tot doelgroep loonkostensubsidie behoort

In artikel 10c van de Participatiewet is geregeld wanneer wordt vastgesteld of een persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort: op schriftelijke aanvraag of ambtshalve. Ambtshalve vaststelling is alleen mogelijk bij:

- personen die algemene bijstand ontvangen;
- personen als bedoeld in de artikelen 34a, vijfde lid, onderdeel b, 35, vierde lid, onderdeel b, en 36, derde lid, onderdeel b, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (hierna: WIA) tot het moment dat het inkomen uit arbeid in dienstbetrekking gedurende twee aaneengesloten jaren ten minste het minimumloon bedraagt en ten behoeve van die persoon in die twee jaren geen loonkostensubsidie als bedoeld in artikel 10d is verleend;
- personen als bedoeld in artikel 10, tweede lid, van de Participatiewet;

- personen met een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, en
- personen met een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen.

In artikel 10c van de Participatiewet is ook bepaald dat het aan college is om vast te stellen of een persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort. Binnen de kaders van de wet is het aan de gemeente om vast te stellen op welke wijze zij bepalen of mensen tot de doelgroep loonkostensubsidie behoren en of loonkostensubsidie voor hen wordt ingezet. In artikel 1, tweede lid, is vastgelegd welke criteria daarbij in acht genomen worden. Deze cumulatieve criteria zijn ontleend aan artikel 6, eerste lid, onderdeel e, van de Participatiewet. Daarin is immers wettelijk de doelgroep loonkostensubsidie vastgelegd.

Artikel 3. Vaststelling loonwaarde

In artikel 10d, eerste lid, van de Participatiewet is bepaald dat als een persoon behoort tot de doelgroep loonkostensubsidie en een werkgever voornemens is een dienstbetrekking aan te gaan met die persoon, het college de loonwaarde van die persoon vaststelt. Hiervoor is geen aanvraag vereist.

De nog nader te bepalen organisatie adviseert het college met betrekking tot de vaststelling van de loonwaarde van een persoon. De vastgestelde loonwaarde legt het college vast in een beschikking waartegen zowel de betrokken persoon als diens (potentiële) werkgever bezwaar en beroep kunnen instellen.

Artikel 4. Nadere regels

Ten behoeve van de uitvoering kan het college nadere regels stellen, onder andere welke methode gebruikt wordt om de loonwaarde te bepalen.

Als een dienstbetrekking tot stand komt, verleent het college loonkostensubsidie aan de werkgever met inachtneming van artikel 10d van de Participatiewet.

Bijlage 10

Beleidsregels bij de verordening individuele inkomenstoeslag 2015

De individuele inkomenstoeslag is niet gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een inkomensondersteunende maatregel voor bepaalde personen die langdurig een laag inkomen hebben en daarbij, gelet op de omstandigheden van die persoon, geen uitzicht hebben op inkomensverbetering (artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet).

Bij verordening zijn regels vastgesteld over het verlenen van een individuele inkomenstoeslag. Op grond van deze verordening is geen sprake van een laag inkomen bij een inkomen hoger dan 100% van het Wettelijk Minimum Loon (WML). Daarnaast wordt bij verordening de hoogte van de individuele inkomenstoeslag bepaald.

In deze beleidsregels geven wij aan wanneer sprake is van 'geen uitzicht op inkomensverbetering'. Bij de beoordeling van het criterium 'geen uitzicht op inkomensverbetering' moet het college rekening houden met de omstandigheden van de persoon. Tot die omstandigheden worden in ieder geval gerekend:

- de krachten en bekwaamheden van de persoon, en
- de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

De volgende groepen komen niet in aanmerking voor individuele inkomenstoeslag:

- Als er in de laatste 12 maanden van de referteperiode sprake is geweest van het schenden van de informatieplicht met benadeling waarvoor een boete is opgelegd, bestaat er geen recht op de inkomenstoeslag. Het inkomen is dan hoger geweest dan de geldende bijstandsnorm.
- Ook als er sprake is geweest van het verwijtbaar niet nakomen van arbeids- en/of re-integratieverplichtingen, waarvoor een maatregel van 20% of meer is opgelegd, bestaat er geen recht op de inkomenstoeslag. Er was uitzicht op inkomensverbetering, maar door eigen toedoen is dit teniet gedaan. Gedragingen waarvoor een maatregel is opgelegd van minder dan 20% staan de inkomenstoeslag niet in de weg.
- Personen die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgen (studenten) zijn uitgesloten, omdat zij geacht worden uitzicht te hebben op een inkomensverbetering.

Bijlage 11

Beleidsregel verlaging in verband met woonsituatie en schoolverlater

De toeslagenverordening wordt per 1 juli 2015 ingetrokken. Dit is een gevolg van de invoering van de Wet Maatregelen WWB 2015. Met deze wet is de kostendelersnorm ingevoerd. Voor aanvragen met ingang van 1 januari 2015 geldt deze norm.

Voor cliënten met een bijstandsuitkering op 31 december 2014 geldt een overgangsperiode tot 1 juli 2015. Vandaar dat de toeslagenverordening ook tot die laatste datum van kracht is.

De kostendelersnorm komt in de plaats van toeslagen en verlagingen. In de toeslagenverordening is in artikel 5 geregeld dat de uitkering verlaagd kan worden in verband met de woonsituatie. In artikel 6 is geregeld dat er een normuitkering is voor schoolverlaters. Beide moeten in de uitvoering gehandhaafd blijven.

Verlaging in verband met woonsituatie

De uitkering wordt verlaagd met:

- a. 20 procent van de gehuwdenorm als voor de uitkeringsgerechtigde woonkosten geheel ontbreken;
- b. 110 procent van de gehuwdenorm als voor de uitkeringsgerechtigde woonkosten gedeeltelijk ontbreken.

Normen voor schoolverlaters

Voor schoolverlaters gelden gedurende de eerste zes maanden andere normen.

- a. De norm voor een thuiswonende schoolverlater wordt vastgesteld op 30% van de gehuwdenorm;
- b. De norm voor een uitwonende schoolverlater wordt vastgesteld op 50% van de gehuwdenorm.

Beleidsnota 'Tegenprestatie naar vermogen' gemeente Hengelo

Hengelo, september 2014

Inleiding

Al vanaf 1 januari 2012 *kunnen* gemeenten aan mensen die een WWB-uitkering ontvangen of aanvragen, de verplichting opleggen om naar vermogen een tegenprestatie te leveren (art. 9 lid 1 sub c van de WWB). Bij een tegenprestatie gaat het om het verrichten van onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden. De werkzaamheden worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid en mogen niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt.

De gemeente Hengelo heeft van de wettelijke mogelijkheid om de tegenprestatie expliciet toe te voegen aan de mogelijkheden die we hebben om mensen te activeren tot nog toe geen gebruik gemaakt. De reden daarvoor was dat de Wet werk en bijstand en onze gemeentelijke verordeningen ook zonder deze mogelijkheid prima voldoen om mensen te stimuleren naar vermogen mee te doen in onze gemeente. Daar komt bij dat we in 2013 een pilot zijn gestart waarbij het doel was om met extra inspanningen onzerzijds bijstandsgerechtigden te stimuleren tot maatschappelijke participatie.

Met de komst van de Participatiewet per 1 januari 2015 zijn uitkeringsgerechtigden op grond van deze wet *te verplichten* tot het naar vermogen verrichten van onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden (art. 9 lid 1 sub c van de Participatiewet). Gemeenten hebben op grond van de Participatiewet (art. 7 lid 1 sub c) de opdracht om beleid te ontwikkelen ten behoeve van het verrichten van een tegenprestatie en het uitvoeren daarvan overeenkomstig een gemeentelijke verordening. Dit betekent dat we in tegenstelling tot ons beleid tot nu toe “de tegenprestatie” actief als instrument in ons beleid moeten gaan opnemen. De maatschappelijke tegenprestatie beschouwen we als één van de instrumenten in het kader van onze gemeentelijke ambitie om iedereen naar vermogen mee te laten doen in Hengelo.

In deze nota wordt beschreven hoe we vorm en inhoud willen gaan geven aan de wettelijke plicht tot het opdragen van een tegenprestatie naar vermogen aan bijstandsgerechtigden. Hierbij maken we gebruik van de ervaringen die we hebben opgedaan met de hiervoor genoemde pilot maatschappelijke participatie én een actueel onderzoek naar wat bijstandsgerechtigden op de onderste treden van de Participatieladder willen, kunnen en al doen. Ook is de input van onze klantmanagers gebruikt. De nota is samen met de andere gemeenten uit Midden Twente voorbereid. Dit laat echter onverlet dat elke gemeente haar eigen keuzes maakt. De beleidslijn van deze nota is vertaald in de nieuwe, verplichte gemeentelijke verordening “Tegenprestatie”.

Inhoud van de wet

De wetgever verlangt een tegenprestatie naar vermogen van degenen die een beroep doen op de solidariteit van de samenleving (wederkerigheidsprincipe). De wetgever vindt dit in het belang van de samenleving maar zeker ook in het belang van de bijstandsgerechtigde zelf. De bijstandsgerechtigde heeft door het leveren van een tegenprestatie de gelegenheid om actief te blijven deelnemen aan de samenleving. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om een sociaal netwerk te behouden of te verkrijgen.

Het wordt door de wetgever van belang geacht dat bijstandsgerechtigden zelf invloed hebben op de keuze van de maatschappelijk nuttige activiteit die zij als tegenprestatie gaan oppakken. Dit zorgt voor betrokkenheid bij het uitoefenen van de activiteiten. De Participatiewet biedt ruimte om rekening te houden met de persoonlijke wensen, vermogens en kwaliteiten van betrokkenen.

Van de bijstandsgerechtigde die mantelzorg verleent wordt geen tegenprestatie gevraagd. Dat geldt ook voor degenen die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn.

Het verrichten van een tegenprestatie heeft geen re-integratiedoel maar kan wel bijdragen aan het vergroten van de kansen op de arbeidsmarkt. De tegenprestatie mag echter nooit het accepteren van werk of re-integratie gericht op arbeidsinschakeling in de weg staan.

De omvang van de werkzaamheden in het kader van de tegenprestatie en de tijdsduur moeten in de regel beperkt zijn.

De tegenprestatie mag niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt. De tegenprestatie is uitdrukkelijk geen vrijwilligerswerk, dit vindt namelijk plaats op initiatief van de vrijwilliger zelf en gebeurt gewoon. Regulier vrijwilligerswerk, dagbesteding of mantelzorg wordt niet actief middels een beschikking aangemerkt als een tegenprestatie.

De situatie in Hengelo: Pilot maatschappelijke participatie en actueel onderzoek

In 2013 zijn we met de pilot gestart bijstandsgerechtigden extra te stimuleren tot vrijwilligerswerk of andere manieren om maatschappelijk actief te zijn. Het doel van de pilot was voornamelijk om te bezien welke inspanningen er nodig zijn om te komen tot vergroting van de maatschappelijke participatie van bijstandsgerechtigden op de onderste treden (1, 2 en min 3) van de Participatieladder. De kennis opgedaan in de pilot hebben we samengevoegd met de resultaten van een recent onderzoek naar maatschappelijke participatie onder dezelfde doelgroep. Het onderzoek heeft de volgende gegevens opgeleverd:

In juli 2014 hadden 900 (afgerond) bijstandsgerechtigden een lage positie op de Participatieladder (trede 1, 2 onderkant 3). Deze lage posities op de participatieladder houdt in dat niet te verwachten is dat deze groepen binnen twee jaar zonder ondersteuning in staat is het minimumloon te gaan verdienen. Deze groep wordt om die reden nu niet actief gere-integreerd richting de arbeidsmarkt (keuze uit nota Sterker aan het Werk). Van 150 mensen uit deze groep van 900 bijstandsgerechtigden is de verwachting dat ze op termijn nog wel te ontwikkelen zijn richting arbeidsmarkt.

Van 750 van deze bijstandsgerechtigden wordt door de klantmanagers van Sociale Zaken de inschatting gemaakt dat dit ook de maximaal te bereiken positie voor hen is.

- Voor 17% van deze bijstandsgerechtigden geldt dat ze maatschappelijk actief zijn. Het gaat dan om vrijwilligerswerk (60%), mantelzorg (4%), (taal)traject (29%) en diversen (7%).
- Voor 80% van deze bijstandsgerechtigden geldt dat ze maatschappelijk niet actief zijn. Voor het merendeel van hen (65%) is de reden waarom ze niet actief zijn bekend (lichamelijke en/of psychische beperkingen en een zorgtraject, bijvoorbeeld in verband met verslaving). Van 35% van de bijstandsgerechtigden die niet maatschappelijk actief zijn, is niet bekend waarom. Wij bereiden een inhaalslag voor om zo hierover zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen.

EXTRA STIMULERING MAATSCHAPPELIJKE PARTICIPATIE

Het volgen van taallessen wordt als een vorm van maatschappelijke participatie beschouwd. In de pilot hebben we de stimulering van taallessen als een belangrijk participatie instrument opgenomen. Aansturing en begeleiding van de taallessen hebben we actief ondersteund en begeleid. Enkele cijfers:

- 125 personen met een laag inkomen (niet 'slechts' uitkeringsgerechtigden) volgen taallessen;

- 95% van deze personen is van niet- Nederlandse afkomst;
- ongeveer 30 vrijwilligers verzorgen de groepslessen;
- het taalcafé wordt wekelijks gemiddeld door 30 mensen bezocht en hiervoor zijn 15 vrijwilligers beschikbaar;
- het taalpunt (verzorgt de intake) en de materialenbank wordt bediend door 9 vrijwilligers.

Een aantal zorg- en welzijnsorganisaties heeft ook actief aan de pilot meegedaan en heeft bijstandsgerechtigden binnen hun organisatie actief de mogelijkheid geboden zich in te zetten. Hierbij gaat het om activiteiten als koffie schenken, bloemen water geven, cliënten begeleiden naar activiteiten etc. De bereidheid bij organisaties om bijstandsgerechtigden activiteiten aan te bieden en uit laten voeren, is aanwezig. Wel hikt men aan tegen de te bieden begeleiding zonder dat daar een vergoeding tegenover staat. Mensen op de lage treden van de participatieladder ondervinden namelijk ook bij het verrichten van vrijwilligerswerk of het deelnemen aan activiteiten last van dezelfde beperkingen, die hen ook belemmeren om arbeid te kunnen verrichten. De aard van deze beperkingen is talrijk: cognitief, sociaal, lichamelijk, psychologisch.

De tegenprestatie en ons re-integratie- en participatiebeleid

Het leveren van een tegenprestatie en de plicht om te solliciteren en te re-integreren zijn verplichtingen die in de Participatiewet naast elkaar gelden. Het vinden en accepteren van werk dan wel re-integratie gericht op arbeidsinschakeling, gaan echter altijd voor op de plicht tot een tegenprestatie. Wat betekent dit voor ons re-integratie- en participatiebeleid?

Re-integratiebeleid

Met het re-integratiebeleid beogen we vooral om de kwetsbare middengroepen (zij die zijn ingedeeld op trede 3 of 4 van de Participatieladder) hulp te bieden bij het vinden van betaald werk. We hebben in onze beleidsnota 'Sterker aan het werk' (hoofdpijnen van ons re-integratiebeleid) ervoor gekozen om onze re-integratiemiddelen met name in te zetten voor deze doelgroep. Van degenen die zijn ingedeeld op trede 5 of 6 van de Participatieladder verwachten we dat zij hooguit met enige ondersteuning, in staat zijn om zelf betaald werk te vinden.

Participatiebeleid

Met ons participatiebeleid beogen we vooral te voorkomen dat bijstandsgerechtigden ingedeeld op trede 1, 2 of min 3 van de Participatieladder, sociaal geïsoleerd raken. Samen met partners in de stad (maatschappelijke-, zorg-, welzijns-, culturele- en sportorganisaties) hebben we deze uitdaging om deze groep zo regulier mogelijk bij allerlei instellingen en verenigingen actief te houden, opgepakt. De bijstandsgerechtigden verrichten allerlei hand- en spandiensten waarvan de partners profiteren. De mensen zelf weten zich gewaardeerd en hebben het gevoel mee te tellen. Ontegenzeggelijk is maatschappelijke participatie van belang voor het welzijn van mensen.

Resumé

Het leveren van een tegenprestatie betekent voor ons re-integratie- en participatiebeleid dat we bijstandsgerechtigden op de onderste treden van de Participatieladder actief gaan benaderen. Vervolgens stimuleren we ze tot een eigen initiatief richting maatschappelijke participatie. In het uiterste geval, als stimuleren niet werkt, wordt de bijstandsgerechtigde een verplichting tot het leveren van een tegenprestatie opgelegd.

Invulling van tegenprestatie in Hengelo

In deze paragraaf werken we voorstellen uit over hoe we de wettelijk verplichte tegenprestatie naar vermogen in Hengelo willen gaan invullen. We houden daarbij rekening met onze uitgangspunten voor het re-integratie- en participatiebeleid.

Om de kaders te bepalen voor het leveren van een tegenprestatie naar vermogen, moet een aantal vragen beantwoord worden:

- wel of niet een tegenprestatie opdragen aan personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt?
- welke werkzaamheden kunnen worden ingezet en hoe deze te toetsen?
- wat is de duur en omvang van de tegenprestatie?
- hoe om te gaan met de situatie als er geen geschikte werkzaamheden of activiteiten voorhanden zijn?

Hieronder wordt per vraag het antwoord uitgewerkt. Afgesloten wordt met een voorstel hoe de aanpak in een verordening vast te leggen.

Wel of niet een tegenprestatie opdragen aan personen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt?

Van bijstandsgerechtigden met een korte afstand tot de arbeidsmarkt (zij die zijn ingedeeld op trede 3 en hoger van de Participatieladder) verwachten we dat ze zich maximaal inspinnen om betaald werk te vinden. De Participatiewet spreekt over arbeidsplicht en de plicht om gebruik te maken van door het college aangeboden voorzieningen om arbeid te verkrijgen (artikel 9 lid 1 sub a en b). Bijstandsgerechtigden worden hierop door ons actief aangesproken. De prioriteit ligt bij het vinden van werk. Er volgt uiteindelijk een sanctie op de uitkering als er onvoldoende of geen inspanningen zijn geleverd.

De arbeidsplicht en de plicht om gebruik te maken van door het college aangeboden voorzieningen om arbeid te verkrijgen, betekenen dat de tegenprestatie op de tweede plaats belandt. Als er geen zicht is op een traject of reëel werk, is het opdragen van een tegenprestatie ook voor deze doelgroep aan de orde. De hoeveelheid werkzaamheden waarmee de tegenprestatie kan worden ingevuld is echter niet onuitputtelijk.

Voorstel 1.

- een tegenprestatie opdragen aan bijstandsgerechtigden, tenzij er voor hen zicht is op een (ontwikkel)traject of reëel werk of tenzij er al een tegenprestatie wordt geleverd

Welke werkzaamheden kunnen worden ingezet en hoe deze te toetsen?

Uitgangspunt is dat de werkzaamheden naar hun aard niet zijn gericht op toeleiding naar de arbeidsmarkt. Ze worden verricht *naast* of *in aanvulling op reguliere arbeid* binnen de organisatie waar ze plaats vinden en mogen daar niet leiden tot verdringing.

Voorgesteld wordt om geen lijst met voorbeelden van werkzaamheden die het kan betreffen te maken. Het moet gaan om op de persoon afgestemde werkzaamheden en om werkzaamheden waarbij het situatieafhankelijk is of er sprake is van additionaliteit en geen verdringing. Langzamerhand bouwen we hiermee echter wel 'jurisprudentie' op.

Voor de beoordeling of er geen sprake is van verdringing van regulier werk moeten per individuele situatie de volgende vragen beantwoord worden:

- is het traditioneel vrijwilligerswerk?
- wordt het verricht bij een commerciële organisatie of een vrijwilligersorganisatie?
- is het in het verleden betaald werk geweest?
- gaat het om additioneel werk en zijn ze maatschappelijk nuttig?
- worden de werkzaamheden elders in de regio als betaald werk uitgevoerd?
- is er een schriftelijke verklaring van de Ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging dat er geen sprake is van verdringing?

Met de beantwoording van deze vragen wordt op een zorgvuldige manier nagegaan of er wel of niet sprake is van verdringing en of het additionele werkzaamheden betreft. Het samenstel van antwoorden bepaalt uiteindelijk of het werkzaamheden betreft die in het kader van de tegenprestatie kunnen worden ingezet.

Van belang is om bijstandsgerechtigden aan te spreken om zelf met werkzaamheden te komen die men indien aan de orde als tegenprestatie wil uitvoeren. Zo kan rekening gehouden worden met de persoonlijke wensen en kwaliteiten van de bijstandsgerechtigde. Het gaat er immers om dat er naar vermogen een tegenprestatie wordt geleverd.

Daarnaast speelt de vrijwilligersvacaturebank in Hengelo een belangrijke rol om vraag naar en aanbod van werkzaamheden bij elkaar te brengen. Het aanbod, ook voor de doelgroep waar wij ons in eerste instantie op richten, moet helder worden. De mensen uit de doelgroep moeten zich bij de vrijwilligersvacaturebank melden als ze zelf geen werkzaamheden hebben kunnen vinden. De vrijwilligersvacaturebank moet voor participatie/tegenprestatie de rol gaan vervullen die het werkplein heeft als het om het begeleiden naar werk gaat. De participatiecoach vervult hier waar nodig een intermediaire rol.

Voorstel 2.

- de werkzaamheden die in het kader van de tegenprestatie worden ingezet zijn op de bijstandsgerechtigde afgestemd, waarbij het uitgangspunt is dat deze zelf de werkzaamheden aandraagt;
- de werkzaamheden die in het kader van de tegenprestatie worden ingezet mogen regulier werk niet verdringen. Middels een te hanteren vragenlijst wordt getoetst of aangedragen werkzaamheden niet tot verdringing van regulier werk leiden.

Wat is de duur en omvang van de tegenprestatie?

Individuele omstandigheden en het voorhanden zijn van bedoelde werkzaamheden zijn van invloed op de duur en omvang van de aan een bijstandsgerechtigde op te dragen tegenprestatie. De duur en omvang van de tegenprestatie kunnen daarom per bijstandsgerechtigde verschillen.

Uitgangspunt is dat de duur en omvang van de tegenprestatie beperkt is. Dat heeft een aantal rechtbankuitspraken inmiddels ook duidelijk gemaakt (de tegenprestatie kan immers al sinds 1 januari 2012 worden opgedragen). Internationale bepalingen met betrekking tot het verbod op dwangarbeid en verplichte arbeid dwingen hier eveneens toe. Een beperkte inventarisatie in den lande laat zien dat er verschillen zijn in hoe gemeenten de duur en omvang van de tegenprestatie invullen. De periode waarbinnen een tegenprestatie wordt verwacht loopt van 3 maanden tot een jaar en gaat van 2 tot 24 uur per week. Verlenging van de looptijd wordt vaak als mogelijkheid geboden.

In Enschede is voorgesteld de maximale duur van de tegenprestatie te beperken tot een half jaar en het maximum aantal uren per week te bepalen op 24 uur. Om ook in deze op regioniveau tot afstemming te komen wordt voorgesteld vooralsnog de beleidslijn van Enschede te volgen. Daarnaast wordt voorgesteld de mogelijkheid van verlenging op te nemen.

Voorstel 3.

- de maximale duur voor het opdragen van een tegenprestatie bepalen op 6 maanden en het maximum aantal uren per week bepalen op 24 uur;
- de maximale periode voor het opdragen van een tegenprestatie kan één maal verlengd worden.

Hoe om te gaan met de situatie als er geen werkzaamheden voorhanden zijn?

Uitgangspunt is dat bijstandsgerechtigden zelf werkzaamheden aandragen. Dit hoeven dus geen werkzaamheden te zijn die zich beperken tot de gemeentegrens. Het kunnen dus ook werkzaamheden zijn die elders in de regio of in den lande worden uitgevoerd. In het geval de bijstandsgerechtigde zelf geen werkzaamheden aandraagt moet geput worden uit beschikbare werkzaamheden die de gemeente uit de samenleving ophaalt. Nauwe samenwerking met maatschappelijke organisaties en de vrijwilligerscentrale is hiervoor erg belangrijk.

De situatie kan zich voordoen dat er geen reële werkzaamheden voorhanden zijn. Voorgesteld wordt om dan geen tegenprestatie op te leggen aan degenen die op dat moment een tegenprestatie opgedragen hadden moeten krijgen. Vervolgens beoordeelt het college binnen een periode van 3 maanden opnieuw of er werkzaamheden voorhanden zijn.

Waar het gaat om het wel of niet opdragen van een tegenprestatie buiten de gemeentegrenzen, wordt voorgesteld dit situatieafhankelijk te laten zijn. Van de kant van de gemeente blijven de initiatieven om werkzaamheden te werven beperkt tot binnen de gemeentegrenzen. Immers andere gemeenten werven eveneens voor haar cliënten maatschappelijk nuttige werkzaamheden.

Voorstel 4.

- geen tegenprestatie opdragen indien geen werkzaamheden voorhanden zijn en binnen een periode van 3 maanden opnieuw beoordelen of er werkzaamheden voorhanden zijn;
- het wel of niet opdragen van een tegenprestatie buiten de gemeentegrenzen wordt op het niveau van de individuele bijstandsccliënt beoordeeld.

Organisatie van de werkzaamheden

De hiervoor gememoreerde pilot kent een kwartiermaker die de schakel vormt tussen de klantmanager, bijstandsgerechtigde en organisatie waar cliënt actief is. Zij inventariseert de wensen, mogelijkheden, kansen, bedreigingen en deelt deze met de bijstandsgerechtigde, organisatie en klantmanager. Tevens bewaakt zij de ontwikkeling van de bijstandsgerechtigden en draagt zorg voor

de voortgang en eventuele overdracht voor een vervolgtraject. De werkzaamheden van de kwartiermaker stoppen per 1 januari 2015 omdat de pilot per die datum wordt beëindigd.

De ervaringen die in de pilot zijn opgedaan leren dat de werkzaamheden een bijzondere benadering vragen en kennis van het brede sociale veld in Hengelo. Daarom wordt per 1 januari 2015 een klantmanager/participatiecoach gezocht die bijstandsgerechtigden, die in eerste instantie niet aangewezen zijn op loonvormende arbeid, maatschappelijk te laten participeren. Het voornemen is om per 1 januari 2016 nog een klantmanager/participatiecoach aan te stellen.

De klantmanager/participatiecoach begeleidt mensen naar geschikte en reële plekken (voor met name de doelgroep op de treden 1 en 2) voor de tegenprestatie dan wel maatschappelijke participatie. Daarbij maakt hij/zij in eerste instantie gebruik van de mogelijkheden die de vrijwilligersvacaturebank al heeft. Daarnaast worden maatschappelijke organisaties, sportverenigingen etc. door middel van voorlichting geënthousiasmeerd om werkzaamheden/plekken aan te melden bij de vrijwilligersvacaturebank.

De klantmanager/participatiecoach wordt verantwoordelijk voor de begeleiding van bijstandsgerechtigden van wie een tegenprestatie wordt gevraagd. In eerste instantie gaat de aandacht uit naar bijstandsgerechtigden die niet actief zijn en van wie onbekend is wat de beperkingen zijn. Het gaat dan om ongeveer 250 personen (zie hiervoor). Omdat per 1 januari 2015 met 1 klantmanager/participatiecoach wordt begonnen kunnen niet al deze personen direct bediend worden. Ook zijn er op die datum (nog) geen 250 plaatsen beschikbaar.

Om een beter inzicht te krijgen in de mate van maatschappelijk actief zijn (wat doet men, hoeveel tijd besteed men er aan; kortom meer details) wordt hieraan in de reguliere heronderzoeken door de klantmanagers extra aandacht besteed. Medio 2015 zijn de resultaten hiervan beschikbaar. Van degenen die niet maatschappelijk actief zijn op grond van een beperking, wordt nader onderzocht wat daarvan de reden is en bezien of er toch nog mogelijkheden zijn. Met deze actie wordt een completer beeld gekregen van de activiteiten van uitkeringsgerechtigden op de onderste treden van de Participatieladder. Zo nodig moet op basis hiervan een aanpassing van het beleid plaatsvinden.

Aan de fractie van het CDA
T.a.v. de heer B. Van veen
Postbus 18
7550 AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Verzekeren 'participatiewet- tegenprestatie'	1039564		\$datumond\$

Geachte heer van Veen,

Onder verwijzing naar uw brief d.d. 29 september 2014 hierbij de beantwoording van de daarin gestelde vragen. Het betreft een voorlopige beantwoording in afwachting van de behandeling tijdens de politieke markt d.d. 4 november 2014 van het beleidsplan 'Participatiewet en WWB maatregelen' en het beleidsplan 'Tegenprestatie naar vermogen'. Een andere reden voor de voorlopige beantwoording is dat de VNG nog bezig is een verzekering te ontwikkelen in relatie tot de tegenprestatie. De definitieve beantwoording kan daarom nog niet gegeven worden.

Voordat we tot de daadwerkelijke beantwoording van uw vragen overgaan het volgende. De gemeente Hengelo heeft tot op heden bewust geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om en tegenprestatie op te leggen. De reden daarvoor was en is dat de Wet Werk en Bijstand en onze gemeentelijke verordeningen ook zonder deze mogelijkheid prima voldoen om mensen te stimuleren om naar vermogen mee te doen in onze gemeente. Daar komt bij dat we in 2013 een pilot zijn gestart waarbij het doel is om met extra inspanningen onzerzijds bijstandsgerechtigden te stimuleren tot maatschappelijke participatie. Deze keuze blijft voor ons het uitgangspunt. Van de ongeveer 900 bijstandsgerechtigden die op dit moment op de onderste treden van de Participatieladder zijn ingedeeld, is van ongeveer 250 niet bekend waarom ze niet maatschappelijk actief zijn. Dat betekent overigens niet, dat ze niets doen. Alleen wij hebben het niet in ons dossier staan.

We gaan deze mensen actief benaderen en zonodig stimuleren tot een eigen initiatief richting maatschappelijke participatie.

In het uiterste geval, als stimuleren niet werkt, wordt de klant een verplichting tot het leveren van een tegenprestatie opgelegd. Wij verwachten echter dat deze groep klanten die uiteindelijk een verplichting tot het leveren van een tegenprestatie opgelegd krijgen uiteindelijk beperkt qua omvang zal zijn.

Een opgelegde tegenprestatie is wat anders als vrijwilligerswerk dat gewoon gebeurt. Wij zijn niet van plan regulier vrijwilligerswerk, dagbesteding of bv mantelzorg actief middels een beschikking aan te merken als een tegenprestatie. Wij zijn van plan een tegenprestatie alleen op te leggen indien al onze andere mogelijkheden om mensen tot participatie aan te zetten nadrukkelijk niet lukken.

De antwoorden op uw vragen:

1. *Wie is er volgens het college aansprakelijk als iemand tijdens het leveren van de maatschappelijke tegenprestatie schade bij anderen veroorzaakt?*

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester Jansenplein 1
Bezoekadres stadskantoor
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Als de organisatie waar de tegenprestatie wordt uitgevoerd geen verzekering heeft die de tegenprestatie dekt, is de gemeente verantwoordelijk voor de schade die bij anderen wordt veroorzaakt. Wellicht ten overvloede benadrukken we nogmaals: dit gaat alleen om klanten die een verplichte tegenprestatie verricht en niet klanten die op eigen initiatief vrijwilligerswerk verrichten. In de 'Werkwijzer Tegenprestatie' van de Programmaraad (VNG/Divosa/Cedris en UWV) staat: 'Veel vrijwilligersverzekeringen dekken de tegenprestatie niet. Een persoonlijke WA-verzekering dekt een ongeval tijdens de uitvoering van een tegenprestatie ook niet. Valt belanghebbende onder de verzekering van de organisatie waar de tegenprestatie wordt uitgevoerd, dan is de gemeente niet verantwoordelijk. In het geval de organisatie geen verzekering heeft die de tegenprestatie dekt, is de gemeente verantwoordelijk. De gemeente moet voor deze groep een verzekering afsluiten'.

Wij conformeren ons aan de mening van de Programmaraad.

2. *Wie is er volgens het college aansprakelijk als iemand tijdens het leveren van de tegenprestatie schade leidt, aan eigendommen of door het oplopen van lichamelijke letsel?*

Zie de beantwoording van vraag 1.

3. *Indien het college van mening is dat de aansprakelijkheid ligt bij de persoon die de tegenprestatie levert, is het college dan bereid hier een verzekering voor af te sluiten?*

Ja, omdat dat de consequentie is van het opdragen van een tegenprestatie. We spreken organisaties waar de tegenprestatie wordt uitgevoerd wel aan op hun verantwoordelijkheid voor de 'werkplek' die geboden wordt en de verzekeringen die zijn afgesloten (zie ook hierna de beantwoording van vraag 6).

4. *Welke mogelijkheden ziet het college om voor deze groep mensen een verzekering af te sluiten die zowel het risico van 'schade aan de persoon of eigendommen van de persoon' dekt als schade 'veroorzaakt door de persoon die de tegenprestatie levert'. Wat zijn de mogelijkheden om deze risico's onder te brengen in een vrijwilligerspolis die ook de verzekering van vrijwilligers en mantelzorgers dekt? Wat zijn de kosten van een dergelijke verzekering, al dan niet gecombineerd met de vrijwilligersverzekering?*

De VNG is in relatie tot de tegenprestatie bezig een zgn. Participatiepolis te ontwikkelen. Onbekend is nog hoe deze polis eruit gaat zien, zodat op dit moment ook nog geen uitspraak gedaan kan worden of we van een dergelijke polis gebruik willen maken. Het is niet mogelijk om de risico's onder te brengen in een vrijwilligerspolis aldus de verzekeringsadviseur van de gemeente: een opgedragen tegenprestatie is wat anders als regulier vrijwilligerswerk.

5. *Indien het college van mening is dat de gemeente aansprakelijk is voor de geleden en toegebrachte schade, wil het college dan aangeven hoe ze het risico van deze schades gaat afdekken en beperken?*

Zie voor het afdekken van schades de beantwoording van de vragen hiervoor. Het beperken van het risico op schade betekent dat we er voor moeten zorgen dat de werkzaamheden op een veilige plek en onder goede omstandigheden worden uitgevoerd. Hierin ligt een belangrijke taak voor de klantmanager/participatiecoach en het Servicepunt Vrijwilligerswerk dat de matching verzorgt van de uitkeringsgerechtigde op de te leveren tegenprestatie. Er mag alleen worden gematcht naar plekken die voldoen aan normaal te stellen eisen van veiligheid en omstandigheden. Hieraan gaan we nog nadere invulling geven, zonder dat al te gedetailleerd vast te leggen.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

6. *Indien het college van mening is dat andere partijen aansprakelijk zijn, bijvoorbeeld de werkgever of non-profit organisatie die de 'werkplek' biedt, wil het college dan aangeven wat zij onderneemt om deze partijen op deze risico's te wijzen, zodat ook deze partijen de risico's zo goed mogelijk afdekken?*

Organisaties die de mogelijkheid van het uitvoeren van een tegenprestatie bieden zijn verantwoordelijk voor de 'werkplek'. Dat betekent dat bijv. de apparatuur waarmee gewerkt wordt aan veiligheidseisen (NEN ed.) moet voldoen. Ook moet er aandacht zijn voor arbeidsomstandigheden als werktijden, sanitaire voorzieningen etc. Wij spreken organisaties hierop aan en maken hierover ook afspraken. Ook in de voorlichting gaan we hieraan aandacht geven.

7. *Is bekend wie de tegenprestaties van uitkeringsgerechtigden gaat controleren en met welke criteria dat gebeurt? Met andere woorden hoe wordt vastgesteld of aan de tegenprestatie-eisen voldaan wordt*

De klantmanager/participatiecoach is verantwoordelijk voor de controle op het nakomen door de uitkeringsgerechtigde van de gemaakte afspraken m.b.t. de tegenprestatie. Hij/zij onderhoudt hiertoe contact met de organisatie waar de tegenprestatie wordt uitgevoerd en de vrijwilligersvacaturebank. Hij/zij toetst ook of de 'activiteiten' voldoen aan de aan de tegenprestatie te stellen eisen. Hierbij is ook een rol weggelegd voor de vrijwilligersvacaturebank/servicepunt vrijwilligerswerk.

8. *Hoe denkt het college om te gaan met uitkeringsgerechtigden die reeds vrijwilligerswerk verrichten en per 1 januari 2015 onder de werkingssfeer van de Participatiewet vallen? Worden bijvoorbeeld de re-integratie-inspanningen in het kader van de huidige vrijwilligersinzet gemeten en wordt er een overgangsregeling voor deze mensen van kracht?*

Omdat het verrichten van vrijwilligerswerk beschouwd kan worden als een manier waarop een uitkeringsgerechtigde de tegenprestatie invult, verandert er voor deze mensen met de invoering van de Participatiewet veelal niets.

In tegenstelling tot het verrichten van een tegenprestatie kan het verrichten van vrijwilligerswerk wel in het kader van een re-integratietraject ingezet worden. In die gevallen wordt dat ook door de klantmanager gemeten.

Een overgangsregeling is niet nodig. In uitzonderingsgevallen wordt maatwerk verricht.

In de verwachting uw vragen hiermee afdoende te hebben beantwoord.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,
\$handtekening\$
\$naam\$

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Gemeente Hengelo

Leden gemeenteraad van de gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
beantwoording vragen	1041545		\$datumond\$

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij de beantwoording van de vragen, gesteld in de beeldvormende politieke markt over de Participatiewet en Wet Maatregelen WWB op 4 november 2014.

1 Maatregelen WWB

Vraag: Als afstemmingswaardig gedrag niet binnen een periode 12 maanden geconstateerd wordt, wordt afgezien van een verlaging. Is dat juist?

Ja, dit is gelijk aan de bepaling in artikel 17 van de Maatregelenverordening 2013. Toezicht op het nakomen van verplichtingen is een continu-proces. Het afstemmen van de uitkering moet zo kort mogelijk volgen op de overtreding.

'Artikel 17. Afzien van maatregel

1. Burgemeester en wethouders zien af van een maatregel indien:

- elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt of
- de gedraging meer dan een jaar vóór constatering van die gedraging door het college heeft plaatsgevonden, tenzij de gedraging een schending van de inlichtingenplicht inhoudt en als gevolg van die gedraging ten onrechte uitkering is verleend dan wel sprake is van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid als bedoeld in artikel 14 van deze verordening.'

Vraag: Wie constateert het afstemmingswaardig gedrag, college of ambtenaren?

Conform het mandaatbesluit is het constateren van afstemmingswaardig gedrag neergelegd bij de afdelingshoofden KTA en KT van de sector Publieksdiensten en sociale zaken. Het constateren vindt plaats naar aanleiding van een (regulier) onderzoek of op basis van een signaal.

Vraag: Hoe gaat het met afstemmen van de uitkering bij onverantwoord gedrag van de aanvrager.

Dit is gelijk aan de bepaling in artikel 14 van de Maatregelenverordening 2013.

'Artikel 14. Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

Indien de uitkeringsgerechtigde blijkt heeft gegeven van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan weigeren burgemeester en wethouders de uitkering tijdelijk geheel of gedeeltelijk.'

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester Jansenplein 1
Bezoekadres stadskantoor
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Vraag: Is de Afstemmingverordening 2015 milder dan de Maatregelenverordening 2013?

Het niet nakomen van de geüniformeerde verplichtingen heeft tot gevolg dat de uitkering verlaagd wordt met 100% gedurende 1 maand. Dit in de Participatiewet opgenomen. Dit is strenger dan de Maatregelenverordening 2013. Het enige milde hieraan is dat het mogelijk wordt de verrekening van de verlaging met 100 % gedurende 1 maand te spreiden over twee of drie maanden.

De niet- geüniformeerde verplichtingen zijn uit de Maatregelenverordening 2013 overgenomen in de Afstemmingsverordening 2015. Dit leidt tot een gelijkblijvend regiem.

Vraag: Waarom wordt geen gebruik gemaakt van de inkeerregeling?

De inkeerregeling is opgenomen in artikel 18 van de Participatiewet. Met een inkeerregeling kan de cliënt een verzoek indienen om de afstemming te herzien. Het college kan de beslissing herzien, als uit de houding en gedragingen van cliënt ondubbelzinnig is gebleken dat hij de verplichtingen weer nakomt. Het herstellen van de situatie is niet altijd even makkelijk. Het niet ingeschreven staan bij een uitzendbureau is op te lossen door alsnog ergens in te schrijven. Maar het niet aanvaarden van een passende baan vanwege de reisafstand is niet ongedaan te maken. Vraag is of het reëel is om de verlaging te herzien als de cliënt komt melden, dat hij de volgende keer wel een baan accepteert als er een lange reistijd aan verbonden is?

Het afstemmen van de uitkering vanwege het niet of onvoldoende nakomen van de arbeidsverplichtingen gebeurt zorgvuldig. Client moet worden gehoord. De ernst van het feit, mate van verwijtbaarheid en omstandigheden van persoon en gezin zijn altijd onderwerp van gesprek en hierover moet de klantmanager rapporten. Deze aspecten moeten in de afstemming meegewogen worden. Als cliënt van mening is dat een onjuiste beslissing is genomen, dan kan hij gebruik maken van de rechtsmiddelen bezwaar (en daarna beroep). Dit is naar onze mening voldoende waarborg. Het is daarom niet nodig een inkeerregeling op te nemen.

Vraag: Is gespreide betaling van een verlaging mogelijk?

Alleen bij het afstemmen van de uitkering bij het niet nakomen van de geüniformeerde verplichtingen is spreiding mogelijk. In artikel 1 van de Afstemmingsverordening 2015 is de mogelijkheid opgenomen de verlaging met 100 % gedurende 1 maand te spreiden over twee of drie maanden. Als er sprake is van recidive of een afstemming voor het niet nakomen van niet-geüniformeerde arbeidsverplichtingen dan is spreiding niet mogelijk.

Vraag: Leidt het aanpassen van de inkomensgrens van de alleenstaande ouder in de verordening Individuele Inkomensvoet tot een kostenuitzetting?

De uitkeringsnorm van 90% voor een alleenstaande ouder vervalt. Voor deze groep cliënten is vanaf 1 januari 2015 de alleenstaande norm van 70% van toepassing. De alleenstaande ouder kan echter wel een beroep doen op de extra ALO-kop in het kindgebonden budget van de belastingdienst/toeslagen, waardoor het totale inkomen vergelijkbaar is met de huidige alleenstaande ouder-norm.

Voor de Inkomensvoet is voorgesteld om aansluiting te zoeken bij de 90% van het wettelijk minimum loon (WML), zodat alle alleenstaande ouders met een laag inkomen op 90% WML in aanmerking kunnen blijven komen voor de individuele inkomensvoet.

Deze aanpassing leidt niet tot een verruiming van de Inkomensvoet en dus ook niet tot een kostenuitzetting op dit onderdeel.

Vraag: Is het mogelijk één bedrag uit te keren in plaats van diverse aanvragen voor bijdragen en voorzieningen?

Dat is volgens de Wet Werk en Bijstand niet mogelijk. Wel is er voor gekozen om in de uitvoering zoveel als mogelijk is te combineren. Het is bij een aanvraag voor bijzondere bijstand gebruikelijk te vragen of er nog andere kosten gemaakt zijn. Op het aanvraagformulier van het Sport- en Cultuurfonds worden alle bijdragen en voorzieningen gecombineerd aangeboden.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Vraag: Leidt het aanpassen van de inkomensgrens van de alleenstaande ouder in de verordening Maatschappelijke Participatie tot een kostenuitzetting?

De uitkeringsnorm voor een alleenstaande ouder van 90% vervalt. Voor deze groep cliënten is vanaf 1 januari 2015 de alleenstaande norm van 70% van toepassing. De alleenstaande ouder kan echter wel een beroep doen op de extra ALO-kop in het kindgebonden budget, waardoor het totale inkomen vergelijkbaar is met de huidige alleenstaande ouder-norm.

Voor de maatschappelijke participatie is voorgesteld om aansluiting te zoeken bij de 90% van het wettelijk minimum loon (WML), zodat alle alleenstaande ouders met een laag inkomen op 90% WML in aanmerking kunnen blijven komen voor de bijdragen van het Sport- en cultuurfonds. Deze aanpassing leidt niet tot een verruiming van het Sport- en cultuurfonds en dus ook niet tot een kostenuitzetting op dit onderdeel.

Vraag: Hoe wordt de raad op de hoogte gehouden over wijzigingen in verordeningen of nieuwe beleidsregels?

Door het op dit moment nog ontbreken van een aantal AMvB 's is een aantal verordeningen feitelijk nog niet af te ronden. Op punten waar nog onduidelijkheid heerst wordt de systematiek gehanteerd die ook is gevolgd bij de Verordeningen Maatschappelijke Ondersteuning 2015 en Jeugdhulp. Dat wil zeggen dat is opgenomen dat het college hier nadere regels kan stellen. Op het moment dat de AMvB 's bekend zijn wordt hier invulling aan gegeven. Daar waar opname in de verordening en open stellen voor inspraak dan niet meer haalbaar is voor 1 januari 2015, worden de verordeningen in het voorjaar van 2015 gecompleteerd en opnieuw voorgelegd. Daarnaast wordt de raad op de hoogte gehouden van ontwikkelingen middels evaluatiemomenten.

Vraag: Op welke wijze wordt agressie gesignaleerd en worden deze signalen geregistreerd?

Beleid tegen agressie en geweld is vastgesteld in de nota "Agressie? Nee, dank je!". Daarnaast is er een protocol hoe te handelen bij agressie en geweld, zijn er gedragsregels voor medewerkers en huisregels voor bezoekers. Alle vormen van agressie of geweld worden gemeld en geregistreerd. Verder is het een onderwerp voor het werkoverleg.

Vraag: De bijstandsnorm voor de alleenstaande ouder wordt afgeschaft. Hoe zit het met de compensatie voor deze groep?

De bijstandsnorm 'alleenstaande ouder' vervalt per 1 januari 2015. De alleenstaande ouder gaat vanaf deze datum de bijstandsnorm 'alleenstaande' ontvangen. Dit betekent € 260 per maand minder aan bijstandsuitkering.

Ter compensatie kan de alleenstaande ouder in aanmerking komen voor een hoger kindgebonden budget. De alleenstaande ouder krijgt bij het kindgebonden budget een zogenoemde alleenstaande-ouderkop (ALO-kop). Naast de betaling per kind uit het kindgebonden budget krijgt men een bedrag van 235 euro per maand extra. De Belastingdienst/Toeslagen betaalt dit uit. Ook de ALO-kop in het kindgebonden budget is inkomensafhankelijk.

Vraag: Wie komt in aanmerking voor de individuele inkomenstoelage?

Voor een inkomenstoelage komt in aanmerking degene, die 21 jaar of ouder maar jonger is dan de geldende pensioengerechtigde leeftijd en die gedurende de referteperiode aangewezen is geweest op een inkomen per maand, dat niet hoger is dan de bijstandsnorm en geen in aanmerking te nemen vermogen heeft.

De volgende groepen komen niet in aanmerking voor individuele inkomenstoelage:

- Als er in de laatste 12 maanden van de referteperiode sprake is geweest van het schenden van de informatieplicht met benadeling waarvoor een boete is opgelegd, bestaat er geen recht op de inkomenstoelage. Het inkomen is dan hoger geweest dan de geldende bijstandsnorm.
- Ook als er sprake is geweest van het verwijtbaar niet nakomen van arbeids- en/of re-integratieverplichtingen, waarvoor een maatregel van 20% of meer is opgelegd, bestaat er geen recht op de inkomenstoelage. Er was uitzicht op inkomensverbetering, maar door eigen toedoen is dit teniet gedaan. Gedragingen waarvoor een maatregel is opgelegd van minder dan 20% staan de inkomenstoelage niet in de weg.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

- Personen die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgen (studenten) zijn uitgesloten, omdat zij geacht worden uitzicht te hebben op een inkomensverbetering.

2 Participatiewet

Vraag: Hoe gaan we in Hengelo 'beschut werken' invullen en wordt er daarbij ook gekeken naar het Tilburgse model?

In de verordening is de voorziening 'beschut werken' vooralsnog als een 'kan' bepaling opgenomen. Er bestaat een groot aantal onduidelijkheden. Zeker omdat in november 2014 nog wordt besloten over een Algemene maatregel van bestuur. Om deze reden en omdat het voor Hengelo in 2015 om een gering aantal plekken gaat, is er voor gekozen om de transitiefase (2015) te gebruiken om in regionaal verband verder te onderzoeken hoe de voorziening in te vullen. Naast het Tilburgse model zijn er in den lande meer alternatieven voor beschut werken. Wij gaan 2015 gebruiken om de verschillende modellen naast elkaar te zetten en met een voorstel richting de raad te komen.

3 Tegenprestatie

Vraag: Is niet iedereen met een uitkering verplicht een tegenprestatie te verrichten zoals in artikel 9 van de Participatiewet staat?

De gemeente is verplicht om beleid te formuleren en op grond daarvan een verordening vast te stellen. De wet verplicht de gemeente niet om iedere uitkeringsgerechtigde een tegenprestatie op te dragen, zoals uit het hierna volgende duidelijk wordt.

In art. 9 lid 1 staat: De belanghebbende van 18 jaar of ouder doch jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd is, vanaf de dag van melding als bedoeld in artikel 44, tweede lid, verplicht:

- a. naar vermogen algemeen geaccepteerde arbeid, waarbij geen gebruik wordt gemaakt van een voorziening als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, te verkrijgen en deze te aanvaarden, waaronder begrepen registratie als werkzoekende bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, indien hem daartoe het recht toekomt op grond van artikel 30b, eerste lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;
- b. gebruik te maken van een door het college aangeboden voorziening, waaronder begrepen sociale activering, gericht op arbeidsinschakeling, alsmede mee te werken aan een onderzoek naar zijn mogelijkheden tot arbeidsinschakeling en, indien van toepassing, mee te werken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a;
- c. naar vermogen door het college opgedragen onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden te verrichten die worden verricht naast of in aanvulling op reguliere arbeid en die niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt.

Er is in deze sprake van volgtijdelijkheid. Met andere woorden het aanvaarden van werk gaat voor op het aanvaarden van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling en dit gaat weer voor op het verrichten van onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden.

De Programmaraad (Divosa/VNG/UWV/Cedris) die gemeenten helpt bij de implementatie van de Participatiewet/Wet WWB maatregelen heeft de zogenoemde 'Werkwijzer Tegenprestatie' ontwikkeld. In deze werkwijzer staat op pagina 29 onder 'Wat zijn de randvoorwaarden bij het opleggen van een tegenprestatie' met betrekking tot de doelgroep: 'De gemeenteraad moet in een verordening de duur, omvang en inhoud van de tegenprestatie regelen. Dat betekent dat nagedacht moet worden over de doelgroepen waarmee u aan de slag wilt. Mensen met een grote of juist een kleine afstand tot de arbeidsmarkt? Jongeren of ouderen?

Overigens wordt de mogelijkheid van het opdragen van een tegenprestatie aan uitkeringsgerechtigden met een korte afstand tot de arbeidsmarkt niet uitgesloten, getuige artikel 4, lid 2 van de verordening en ook de beleidsnota (voorstel 1 op pagina 5).

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

